

VIEŠOJO VALDYMO AGENTŪRA

SUSISTEMINTA LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO IŠNAGRINĖTŲ BYLŲ TEISMINĖ PRAKTIKA PAGAL TARNYBINIŲ NUOBAUDŲ RŪŠIS (papildyta pagal 2025 metų teisminę praktiką)

2025 m. gruodžio 31 d. Nr. L- 283

Vilnius

Už tarnybinius nusižengimus valstybės tarnautojui gali būti skiriama viena iš šių Valstybės tarnybos įstatyme numatytų tarnybinių nuobaudų: 1) pastaba; 2) papeikimas; 3) griežtas papeikimas; 4) atleidimas iš pareigų (VTĮ 23 str. 3 d.). Kaip yra nurodęs Vyriausiasis administracinis teismas, asmeniui, kuriam taikoma tarnybinė atsakomybė, gali būti taikomos griežtos sankcijos – tarnybinės nuobaudos, netgi atleidimas iš pareigų. Taigi tarnybinei atsakomybei būdingas nubaudimo elementas (2008 m. spalio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442–2681/2008).

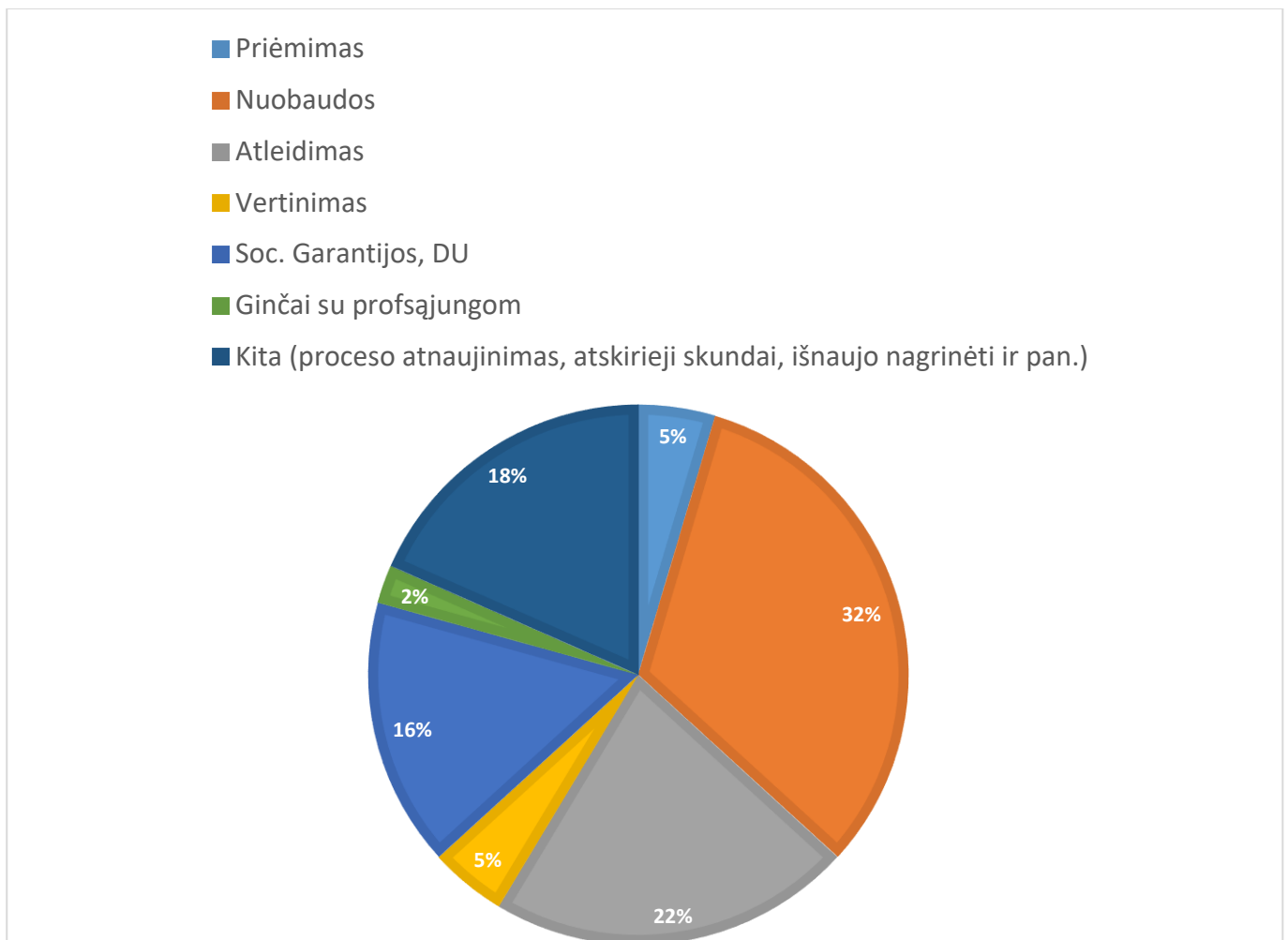
Tarnybinės nuobaudos skyrimas pirmiausiai yra teisinės atsakomybės taikymas. Teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo sunkumui proporcinga nuobauda (2013 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A492–360/2013).

Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, į Korupcijos prevencijos įstatymo ar į Kriminalinės žvalgybos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktą informaciją. Pagal Korupcijos prevencijos įstatymą gauta informacija gali būti panaudota skiriant valstybės tarnautojui tarnybinę nuobaudą tik tuo atveju, kai ši informacija yra išslaptinama teisės aktų nustatyta tvarka. Tarnybinę atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių sąrašas nustatytas VTĮ 35 straipsnyje.

Skiriant tarnybinę nuobaudą, turi būti ne tik konstatuojama veika, kuria padaromas tarnybinis nusižengimas, tačiau turi būti vertinami ir nusižengimo sudėties subjektyvieji elementai – asmens kaltės forma, motyvai, taip pat vertintinos kilusios neigiamos pasekmės. Jei tarnybinis nusižengimas buvo išimtinai formalus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų pasekmių atsakovui, atsižvelgiant į nedidelį nusižengusio asmens kaltės laipsnį, neigiamų pasekmių nebuvimą vertintinas kaip mažareikšmis, už kurį tarnybinės nuobaudos – pastabos – paskyrimas yra neproporcingas (2013 m. kovo 18 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A662– 109/2013).

Tarnybinių nuobaudų skyrimo kontekste svarbi praktika suformuota Vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos nutartimi, priimta administracinėje byloje Nr. A552–2748/2012. Šioje nutartyje išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog tais atvejais, kai yra pripažįstama, kad valstybės tarnautojas (pareigūnas) yra padaręs tarnybinį nusižengimą, tačiau jam paskirta tarnybinė (drausminė) nuobauda yra neadekvati padarytam pažeidimui (per griežta) arba nėra tenkinamos įsakymuose ir (ar) kituose norminiuose aktuose nustatytos konkrečios tarnybinės nuobaudos rūšies skyrimo privalomosios sąlygos, teismas privalo spręsti klausimą dėl paskirtos nuobaudos pakeitimo švelnesne. Priešingas vertinimas, t. y., kad teismas panaikina, o ne pakeičia paskirtą tarnybinę nuobaudą vien dėl to, jog ji nėra adekvati padarytam pažeidimui ar nėra kitų privalomų sąlygų atitinkamai nuobaudai skirti, nors tarnybinis nusižengimas buvo padarytas ir egzistuoja kitos sąlygos švelnesnei tarnybinei nuobaudai skirti, leistų tarnybinį nusižengimą padariusiems valstybės tarnautojams (pareigūnams) nepagrįstai išvengti teisinės

atsakomybės už savo pareigų neatlikimą ar netinkamą jų atlikimą, t. y. valstybės tarnautojui (pareigūnui) neatsirastų jokių neigiamų pasekmių. Teismas neskiria tarnybinių (drausminių) nuobaudų valstybės tarnautojams (pareigūnams), o gali spręsti klausimą tik dėl šios nuobaudos panaikinimo ar pakeitimo. Vis dėlto toliau išplėstinė teisėjų kolegija pabrėžė, jog nagrinėjant administracines bylas dėl tarnybinių (drausminių) nuobaudų paskyrimo pagrįstumo ir teisėtumo, teismine tvarka kiekvienu konkrečiu atveju yra būtina patikrinti ir įvertinti paskirtos tarnybinės nuobaudos atitikimą bendriesiems tarnybinių (drausminių) nuobaudų skyrimo principams (įskaitant nuobaudos tikslingumo ir veiksmingumo) bei teisingumo ir protingumo kriterijams. Analogiškos taisyklės yra taikytinos ir teismui sprendžiant klausimą dėl paskirtos tarnybinės (drausminės) nuobaudos pakeitimo (sušvelninimo). Pabrėžtina ir tai, kad toks vertinimas turi būti atliekamas, be kita ko, konkrečių byloje susiklosčiusių faktinių aplinkybių kontekste.

Bylų skaičius dėl tarnybinių nuobaudų teisėtumo išlieka didelis. 2025 m. teismas sušvelnino paskirtas nuobaudas arba pripažino neteisėtai skirtas jau tik 32 proc. bylų (2015 m. – 36 proc. 2016 m. – 36 proc. 2017 m. – 44 proc. 2018 m. – 58 proc. 2019 m. – 45 proc. 2020 m. – 74,5 proc. 2021 m. – 42 proc. 2022 m. – 56 proc., 2023 – 34, 2024 m. - 21 proc. bylų buvo neteisi įstaiga).

Susisteminta teisminė praktika pagal nuobaudų rūšis, manytina, galėtų prisidėti prie proporcingos tarnybinės nuobaudos parinkimo:

Mažareikšmis tarnybinis nusižengimas

Nagrinėjamu atveju (**2015 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1867-492/2015**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pažymėtina, jog skiriant tarnybinę nuobaudą, turi būti ne tik konstatuojama veika, kuria padaromas tarnybinis nusižengimas, tačiau turi būti vertinami ir nusižengimo sudėties subjektyvieji elementai – asmens kaltės forma, motyvai, taip pat vertintinos kilusios neigiamos pasekmės. Kitas aspektas – dėl ginčijamo tarnybinio nusižengimo kilusios pasekmės, kurių numatymas ir sunkumas galėtų turėti įtakos valstybės tarnautojo atsakomybės laipsniui. Teisėjų kolegija daro išvadą, kad pareiškėjai inkriminuotas nusižengimas – nepasizymėjimas kortele elektroniniame skaitytuve įeinant į savivaldybės pastatą – buvo išimtinai formalaus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų pasekmių atsakovui, vertintinas kaip mažareikšmis, už kurį tarnybinės nuobaudos – papeikimo – paskyrimas yra neproporcingas (teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo sunkumui proporcinga nuobauda).

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. gruodžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1274-492/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teisėjų kolegija, įvertinusi šioje byloje pareiškėjos ir atsakovo išsakytus argumentus, byloje pateiktus įrodymus dėl 2017 m. rugpjūčio 25 d. Įsakymu skirtos tarnybinės nuobaudos skyrimo, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjos darbo vietoje nuo 2017 m. birželio 30 d. iki 2017 m. liepos 3 d. ir nuo 2017 m. liepos 4 d. iki 2017 m. liepos 10 d. nebuvo Inspekcijos nešiojamojo kompiuterio ir byloje nėra duomenų, kad pareiškėja nešiojamojo kompiuterio naudojimą ne Inspekcijoje būtų suderinusi su tiesioginiu vadovu, kaip numatyta Tvarkos aprašo 8 punkte. Tačiau tai, kad pareiškėja nesilaikė Tvarkos aprašo taisyklių 8 punkto ir darbo vietoje nuo 2017 m. birželio 30 d. iki 2017 m. liepos 3 d. ir nuo 2017 m. liepos 4 d. iki 2017 m. liepos 10 d. nebuvo Inspekcijos nešiojamo kompiuterio, nebuvo suderinta su naujai paskirta vadove, teisėjų kolegijos vertinimu, yra formalaus pobūdžio pažeidimas. Be to, nėra paneigti pareiškėjos teiginiai, kad ir kiti inspekcijos tarnautojai naudojami galimybe neštis kompiuterį į namus. Taigi nagrinėjamu atveju nustačius, kad pareiškėjos nusižengimas buvo išimtinai formalaus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų pasekmių atsakovui, darytina išvada, kad jis vertintinas kaip mažareikšmis pažeidimas, nesudarantis pagrindo taikyti tarnybinę atsakomybę.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas išanalizavo ir apibendrino teismų praktiką kai buvo priimami sprendimai panaikinti tarnybinės nuobaudas dėl valstybės tarnautojų veikų mažareikšmiškumo valstybės tarnautojams taikant tarnybinę atsakomybę (apibendrintos LVAT administracinės bylos: administracinė byla Nr. A261-1041/2014, administracinė byla Nr. A492-1471/2012, administracinė byla Nr. A-1867-492/2015, administracinė byla Nr. A-662-3035-12, administracinė byla Nr. A-662-109-13, administracinė byla Nr. A-872-261/2015, administracinė byla Nr. A-98- 575/2016, administracinė byla Nr. eA-3247-575/2018, administracinė byla Nr. A-502-602/2015, administracinė byla Nr. A-146-3235-11, administracinė byla Nr. A-1941-520/2015, administracinė byla Nr. A-1170-438/2016). Išnagrinėtose bylose LVAT yra priėjęs išvados, kad valstybės tarnautojų nusižengimai buvo išimtinai formalaus pobūdžio, nesukėlę neigiamų pasekmių, nustatytas nedidelis nusižengusio asmens kaltės laipsnis, todėl vertintini kaip mažareikšmiai, už kuriuos tarnybinės nuobaudos 14 paskyrimas yra neproporcingas (teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo sunkumui proporcinga nuobauda), todėl tarnybinės nuobaudos yra naikintinos.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. lapkričio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2364-815/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėja 2019 m. spalio 29 d. gavo teisėjos (*duomenys neskelbtini*) 2019 m. spalio 29 d. tarnybinį pranešimą (toliau – ir tarnybinis pranešimas), kuriame buvo nurodyta, kad pavaduojanti Teismo Raštinės skyriaus teismo posėdžių sekretorė (*duomenys neskelbtini*) nepateikė civilinės bylos Nr. e2-4035-845/2019 su apeliaciniu skundu apeliacinės instancijos teismui. Tačiau, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, nors pareiškėjos padarytas formaliosios sudėties tarnybinis nusižengimas (su kuo sutinka ir pats atsakovas (žr. šios nutarties 12.7 papunktį) nereikalauja nustatyti neigiamų pasekmių, tačiau jas būtina nustatyti ir aptarti skiriant tarnybinę nuobaudą. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, šioje administracinėje byloje nėra nustatytos pareiškėjos padaryto nusižengimo neigiamos pasekmės, nes tyrimo medžiagoje tos pasekmės grindžiamos tik galbūt sudarytų sąlygų sukurti neprofesionalią valstybės tarnybos aplinką ir galbūt sudarytų prielaidų dangstyti galimus tarnybinius nusižengimus, atimti galimybę iš Teismo administracijos sužinoti apie atsitikusius įvykius, imtis teisės aktuose nustatytų priemonių juos spręsti ir pan. regimybė. Šiame kontekste paminėtina, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2015 m. lapkričio 10 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-872-261/2015 vertino, kad mažareikšmis tarnybinis pažeidimas neturi sudaryti pagrindą skirti tarnybinę nuobaudą. VTĮ 32 straipsnio 2 dalis (įstatymo redakcija, galiojanti nuo 2020 m. rugpjūčio 1 d.), kuri kaip švelninanti tarnautojų tarnybinę atsakomybę, galioja atgal, nustato, jog mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kurio tyrimą atlikus nustatyta, kad jis yra formalus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų pasekmių, o tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui. Šioje byloje nustatyta, kad pareiškėjos padarytas pažeidimas yra formaliosios sudėties, neigiamos pasekmės apibūdintos regimybė (t. y. jos nenustatytos), be to, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, tarnybinės nuobaudos paskyrimas šioje byloje būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui. Todėl, nepaisant minėtų skundžiamo teismo sprendimo trūkumų, pirmosios instancijos teismas iš esmės pagrįstai ir teisingai panaikino Įsakymą, nes padarytas pažeidimas yra mažareikšmis (VTĮ 32 str. 2 d.).

2023 m. rugsėjo 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-314-1188/2023

Teisėjų kolegija, pasisakydama dėl nurodytų apeliacinio skundo argumentų, pažymi, kad pagal Statuto 38 straipsnio 2 dalį, mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kuris yra formalus, nesukėlė neigiamų padarinių, o tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui.

Nagrinėjamu atveju, įvertinus byloje nustatytas faktines aplinkybes, nėra pagrindo sutikti su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjos padarytas tarnybinis nusižengimas yra mažareikšmis, už kurio padarymą ji tarnybinėn atsakomybėn netrauktina.

Pagal BPK 177 straipsnio, reglamentuojančio ikiteisminio tyrimo duomenų neskelbtinumą, 1 dalį, ikiteisminio tyrimo duomenys neskelbtini. <...>. Atsižvelgiant į Rekomendacijas, norint susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis bei juos panaudoti kitiems, nei baudžiamojo proceso, tikslams, reikia gauti ikiteisminiam tyrimui vadovaujančio prokuroro ar kito atitinkamo pareigūno leidimą (Rekomendacijų 3, 5 punktai, 6.4 papunktis ir kt.).

Byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėja nebuvo gavusi leidimo jungtis prie IBPS ir peržiūrėti ikiteisminių tyrimų Nr. 01-0-00174-21 ir Nr. 01-0-00141-21 duomenis. Pažymėtina, kad tokio pažeidimo sudėtis yra formalioji, taigi pažeidimo pasekmės nėra būtinas sudėties požymis. Pasekmės tokiu atveju turi reikšmę sprendžiant, kokia nuobauda skirtina konkrečioje faktinėje situacijoje, o jei jų nėra, ar nėra pagrindo veiką pripažinti mažareikšme (Statuto 38 str. 1 ir 2 dalys, 39 str. 1 ir 2 dalys).

Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjos padaryto pažeidimo nėra pagrindo vertinti kaip formalus ir mažareikšmis. Aplinkybės, kad pareiškėjai apskritai buvo suteiktos priegios teisės prie IBPS, pareiškėja siekė gauti informaciją ne savo asmeniniais, bet išimtinai tarnybos tikslais, kad ji peržiūrėjo tik keletą dokumentų, kurie tiesiogiai susiję su jos Pareigybės aprašyme atliekamomis funkcijomis, jog pareiškėjos jungimasis prie IBPS ir dokumentų peržiūrėjimas nesukėlė neigiamų pasekmių, nesudaro pagrindo pareiškėjos padarytą pažeidimą vertinti kaip mažareikšmį.

Teismų praktikoje ne kartą yra pabrėžta, kad statutiniams valstybės tarnautojams dėl jiems priskirtų funkcijų pobūdžio, statutinės tarnybos specifikos ypatumų keliami griežti tarnybinės drausmės reikalavimai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. liepos 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-4344-629/2018).

Teisėjų kolegijos vertinimu, atsakovas pagrįstai už pareiškėjos padarytą tarnybinį nusižengimą 2021 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. P-221 paskyrė pareiškėjai tarnybinę nuobaudą – papeikimą.

2023 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-698-629/2023

Seniūnija yra struktūrinis Administracijos padalinis, o pareiškėja, kaip Administracijos struktūrinio padalinio vadovė, turėjo pareigą Raštą suderinti su Seniūnijos veiklą koordinuojančiu Administracijos direktoriaus pavaduotoju, perduoti Rašto projektą Administracijos direktoriaus pavaduotojui pasirašyti ir vizuoti Rašto projektą. Teisėjų kolegija neturi pagrindo priėti kitokios išvados, nei buvo padaryta pirmosios instancijos teismo, kad pareiškėja minėtų veikslių neatliko – pati parengė Raštą, jį pasirašė ir išsiuntė NŽT Palangos skyriui ir tokiais savo veiksmais pažeidė VTI 3 straipsnio 1 dalies 1 bei 12 punktuose, VTI 16 straipsnio 1 dalies 1 bei 4 punktuose, Pareigybės aprašymo 2 punkte, Taisyklių 32, 39, 44, 48, 50, 57, 58 ir 59 punktuose ir Etikos taisyklių 6.2, 6.3, 7.3, 11.3 bei 14.1 papunkčiuose nurodytą teisinį reguliavimą. Tačiau, kaip teisingai nurodė pirmosios instancijos teismas, vertinant Įsakymo teisėtumą, būtina įvertinti, ar dėl pareiškėjos neteisėtų veikslių kilo neigiamų pasekmių, ar pažeidimas nėra tik formalus pobūdžio, ar nėra mažareikšmis.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, įvertinusi nustatytas faktines aplinkybes, kad pareiškėja, eidama (duomenys neskelbtini) seniūnijos seniūno pareigas, bei siekdama užkardyti galbūt neteisėtai vykdomą veiklą nesuformuotoje valstybinėje žemėje, kreipėsi į kompetentingą instituciją su prašymu imtis priemonių sustabdyti neteisėtą veiklą, o NŽT Palangos skyrius, susipažinęs su Raštu ir jo priedais, nusprendė, jog yra faktinis pagrindas atlikti neplaninį patikrinimą valstybinėje žemėje, daro išvadą, kad dėl pareiškėjos teisės aktų pažeidimų nekilo ir negalėjo kilti jokių neigiamų pasekmių nei valstybei, nei visuomenei, nei atsakovui. Priešingai, nagrinėjamu atveju, pareiškėja, turėdama pagrįstą įtarimą dėl galbūt daromos neteisėtos veiklos, aktyviais savo veiksmais siekė užkirsti kelią galbūt žalai atsirasti.

2024 m. sausio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-25-520-2024, ginčas kilo dėl \ skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo. Pareiškėjas A. P. kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas panaikinti atsakovo Lietuvos kriminalinės policijos biuro (toliau – ir atsakovas, Biuras) 2022 m. sausio 24 d. įsakymą Nr. 38-TE-24 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo A. P.“ (toliau – ir Įsakymas). Tarnybinio patikrinimo metu buvo nustatyta, kad pareiškėjas 2020 m. gegužės 12 d. VRIS CDB naršyklėje Gyventojų registre pagal savo asmens kodą tikrino savo asmens duomenis, taip pat duomenis apie deklaruotą savo gyvenamąją vietą. Pareiškėjas duomenų paieškos pagrindą nurodė – kitas tarnybinis naudojimas; ten, kur nurodomi papildomi duomenys, nurodė – duomenų tikslinimas. Tikrinti duomenys nesusiję su pavestų tarnybinių pareigų vykdymu ar tarnybiniu būtinumu, pareigūnui niekas nedavė tokio pavedimo, todėl laikytina, kad duomenys buvo tikrinami dėl asmeninio suinteresuotumo ar kitų priežasčių. Pareiškėjo teikti paaiškinimai, kad jis jungėsi prie registrų, kadangi reikėjo įvertinti ir pasitikrinti, ar teisingai skaičiuoja turto tyrime gautas pajamas pagal Sodros teikiamus duomenis, nepagrindžia jo neteisėto naudojimosi registrų duomenimis. Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgęs į nedidelį nusižengusio asmens kaltės laipsnį, reikšmingų neigiamų padarinių nebuvimą, į tai, kad padarytas pažeidimas vertintinas kaip mažareikšmis, panaikino Įsakymą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nagrinėdamas valstybės tarnautojams bei statutiniams pareigūnams paskirtų tarnybinių nuobaudų pagrįstumo ir teisėtumo klausimą, laikosi pozicijos, jog nustačius, kad asmuo tarnybinį nusižengimą padarė ne dėl savo tyčinių veikslių, o dėl susidariusioje situacijoje nepakankamai rūpestingo elgesio, pažeidimas yra formalios sudėties, nekilo neigiamos teisinės pasekmės, padarytas tarnybinis nusižengimas yra laikomas mažareikšmiu ir konstatuojama, jog tarnybinės nuobaudos paskyrimas yra neproporcingas padaryto nusižengimo sunkumui, ir tarnybinė nuobauda neskiriama (žr., pvz., 2021 m. lapkričio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2364-815/2021; 2022 m. gruodžio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-430-463/2022; 2023 m. kovo 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-158-789/2023; 2023 m. gegužės 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-698-629/2023. Nagrinėjamu atveju atsakovas neteikė įrodymų, kad dėl pareiškėjo pasitikrinimo savo asmens duomenų VRIS CDB naršyklėje Gyventojų registre ir Sodros duomenų modulyje atsirado neigiamos pasekmės, jog pareiškėjas sužinojo tam tikrus savo asmens duomenis, apie kuriuos jam nebuvo galima sužinoti, kartu buvo sužinoti ir kitų asmenų duomenys ir tokiu būdu nebuvo užtikrintas jų tvarkymas. Įvertinus byloje surinktus įrodymus, susijusius su pareiškėjo

padaryto pažeidimo pobūdžiu, aplinkybes, dėl kurių buvo padarytas aptarto pobūdžio netyčinis pažeidimas, nesukėlęs jokių neigiamų teisinių pasekmių, konstatuotina, kad šiuo atveju pirmosios instancijos teismo išvada dėl padaryto pažeidimo mažareikšmiškumo pripažintina pagrįsta ir teisėta ir jos nepaneigia apeliacinio skundo argumentai. Dėl to pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmetamas.

2024 m. lapkričio 6 d. administracinė byla Nr. eA-598-629/2024. Tarnybinės atsakomybės tikslas yra tiek tarnybinių nusižengimų prevencija, tiek atitinkamos poveikio priemonės taikymas tarnybinių nusižengimą padariusiam asmeniui (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2024 m. gegužės 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-106-789/2024). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nagrinėdamas valstybės tarnautojams bei statutiniams pareigūnams paskirtų tarnybinių nuobaudų pagrįstumo ir teisėtumo klausimą, laikosi pozicijos, jog konkretaus tarnybinio nusižengimo faktas ir tarnybinio nusižengimo sudėties elementai turi būti nustatyti motyvuotoje išvadoje, kuri surašoma nustatyta tvarka atlikus išsamų tarnybinio nusižengimo aplinkybių tyrimą. Tarnybinio nusižengimo tyrimo išvada, kuria remiamasi priimant individualų administracinį aktą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo, yra tokio akto sudedamoji (motyvuojamoji) dalis. Motyvuota tarnybinio nusižengimo tyrimo išvada yra tas juridinę reikšmę turintis aktas, kuriuo nustatomas valstybės tarnautojo padaryto konkretaus tarnybinio nusižengimo padarymo faktas, tarnybinio nusižengimo sudėties elementai, pateikiamas tarnybinio nusižengimo kvalifikavimas pagal atitinkamas pažeistų teisės aktų normas, apibrėžiamos tarnybinės atsakomybės ribos, taip pat kaltinimo, nuo kurio valstybės tarnautojas turi teisę gintis, apimtis. Teismas, sprenddamas, ar tarnybinė nuobauda paskirta pagrįstai ir teisėtai, turi nustatyti, ar išvadoje tyrimo metu surinkta medžiaga paremta duomenų, patvirtinančių, jog buvo padaryta veika (ir kokia konkrečiai), yra tarnybinio nusižengimo sudėtis, ar buvo laikytasi tarnybinių nuobaudų skyrimo pagrindinių procedūrų ir taisyklių (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. liepos 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-1442/2011; 2024 m. gegužės 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-106-789/2024). Pareiškėjo akcentuojama aplinkybė dėl Specialisto prašymo Vadovei dėl leidimo išvykti iš tarnybos anksčiau laiko pateikimo laiko (2022 m. balandžio 29 d. 13.16 val.) nagrinėjamu atveju nėra teisiškai reikšminga ir nekeičia susiklosčiusios situacijos vertinimo, nes pareiškėjas sužinojęs apie Vadovės sprendimą S. A. išleisti iš darbo anksčiau, jį ignoravo ir vis tiek davė Specialistui nurodymą vykti į iškvietimą. Taigi, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, Išvadoje nėra klaidingai konstatuotų faktinių aplinkybių, o visi tarnybinio nusižengimo elementai nustatyti pakankamai išsamiai: pareiškėjas pažeidė valstybės tarnautojo elgesį reglamentuojančias taisykles (Etikos taisyklių 6.13, 6.16, 8.6, 9.1, 9.7, 9.10 p, VTĮ 3 str. įtvirtintus principus (sąžiningumo, nešališkumo, pagarbos žmogui ir valstybei), VTĮ 16 str. 1 d. nustatytas valstybės tarnautojų pareigas (1, 3, 4, 5 p.), neteisėti pareiškėjo veiksmai pasireiškė tuo, kad pareiškėjas, neturėdamas teisės, PPT specialistui davė nurodymą į pranešimą siųsti konkrečius pareigūnus, akivaizdžiai rodė antipatiją pareigūnams, negerbė Specialisto teisės asmeninėms reikmėms nebūti darbe, ignoravo Vadovės sprendimą, elgėsi neetiškai rinkdamas asmeninę informaciją, pareiškėjo kaltė (neatsargumas), o taip pat konstatuota, kad nekilo neigiamų pasekmių (Specialistas nuvyko į iškvietimą). Įvertinus byloje surinktus įrodymus, susijusius su pareiškėjo padaryto pažeidimo pobūdžiu, aplinkybes, dėl kurių buvo padarytas aptartas pažeidimas, nesukėlęs jokių neigiamų teisinių pasekmių, konstatuotina, kad šiuo atveju tiek atsakovo, tiek pirmosios instancijos teismo išvada dėl padaryto pažeidimo mažareikšmiškumo pripažintina pagrįsta ir teisėta, o pareiškėjas nepaneigė apeliacinio skundo argumentais šių aplinkybių. Todėl pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas.

Pastaba

Nagrinėjamu atveju (2016 m. gegužės 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-665-438/2016) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareigūnai 2014 m. rugsėjo 11 d., apie 22 val. 15 min. į Molėtų rajono PK patalpas pristatė J. R. ir turėjo vykdyti jo priežiūrą, rengti administracinio teisės pažeidimo dokumentus. Utenos AVPK vidaus tyrimo grupė, atlikusi netikėtą tarnybinį patikrinimą, nustatė, jog Š. J. su tarnybine uniforma savo tarnybiniame kabinete gulėjo lovoje, apsiklojęs antklode, t. y. ilsėjosi, apie savo poilsį Utenos AVPK OVS budėtojų nepranešė.

Atsakovo Išvadoje nurodyti pareiškėjo neteisėtų veiksmų padariniai – sumenkintas vadovo prestižas, grėsmė teisinei tvarkai, yra pernelyg abstraktaus pobūdžio ir negali būti vertinami kaip itin sunkūs. Pastebėtina, kad atsakovas kitokių galimų padarinių dėl pareiškėjo neteisėto elgesio neįrodinėjo.

Pirmosios instancijos teismas iš pareiškėjui Išvadoje inkriminuojamų teisės aktų pažeidimų pašalino Molėtų rajono PK VTS PB vado pareigybės aprašymo 7.1 bei 7.3 punktų bei Valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 4 punkto pažeidimus. Ši aplinkybė lemia, kad Įsakymu paskirta tarnybinė nuobauda, sumažinus pareiškėjui inkriminuojamų teisės aktų pažeidimų, turėtų būti vertinama iš naujo.

Teisėjų kolegija, įvertinusi tai, kad pareiškėjo padarytas tarnybinis nusižengimas nesukėlė sunkių neigiamų pasekmių, pareiškėjas vidaus tarnyboje dirba nuo 1992 m. gegužės 1 d., nuo kada jis buvo 18 kartų skatintas, vadovo charakterizuojamas teigiamai bei perspektyviai, tarnybinė atsakomybė už Molėtų rajono PK VTS PB vado pareigybės aprašymo 7.1 bei 7.3 punktų bei Valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 4 punkto pažeidimus buvo panaikinta, daro išvadą, kad pareiškėjui ginčijamu Įsakymu buvo paskirta padarytam tarnybiniam nusižengimui neproporcinga ir neadekvati tarnybinė nuobauda – pakeista į pastabą.

Nagrinėjamu atveju (**2016 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1607-492/2016**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo.

Tarnybinio patikrinimo išvadoje pažymėta, kad UAB „Inchcape Motors“ negalėjo būti pripažintas pirmojo viešojo pirkimo laimėtoju, nes jo pasiūlymas neatitiko nustatytų reikalavimų pirkimo objektui, tačiau vėlesniame viešojo pirkimo komisijos posėdyje vis dėlto buvo pripažinta, kad visų pasiūlymų specifikacijos neatitiko Klaipėdos TLK nustatytų techninių reikalavimų ir pirkimas buvo nutrauktas. Pažymėtina, kad aplinkybė, jog išankstinę ūkinės operacijos kontrolę atlieka Klaipėdos TLK Finansų ir apskaitos skyriaus vedėjas, nesudaro pagrindo įstaigos, valdančios dideles mokesčių mokėtojų pinigų sumas, vadovui neatlikti galutinės kontrolės ir visą atsakomybę perkelti vyr. buhalteriiui. Nustatęs, kad viešieji pirkimai buvo atlikti pažeidžiant juos reglamentuojančius teisės aktus, Klaipėdos TLK direktorius neprivalėjo priimti sprendimo dėl ūkinės operacijos atlikimo, todėl priėmęs tokį sprendimą, yra atsakingas už kilusias pasekmes.

Įvertinus nustatytas faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad, parenkant A. B. tarnybinę nuobaudą, buvo tinkamai atsižvelgta į Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnyje nustatytas aplinkybes. Tarnybinio patikrinimo išvadoje buvo įvertintos aplinkybės, kad pareiškėjas per paskutiniuosius dvylika mėnesių galiojančių tarnybinių nuobaudų neturėjo. Nenustačius jokių tarnybinę atsakomybę sunkinančių aplinkybių, pagrįstai skirta švelniausia tarnybinė nuobauda – pastaba. Konstatuotina, kad ši nuobauda yra proporcinga padarytam pažeidimui. Pažymėtina, kad A. B., kaip Klaipėdos TLK vadovui, keliami aukštesni atidumo ir rūpestingumo reikalavimai, jis turėjo ir galėjo veikti aktyviau ir užkirsti kelią pažeidimams.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1082-556/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas analizavo VTĮ 29 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas tarnybinių nuobaudų rūšis ir nustatė, kad nagrinėjamu atveju Įsakymu pareiškėjui taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – yra viena griežčiausių tarnybinių nuobaudų, už ją griežtesnė yra tik atleidimas iš pareigų. Nors nagrinėjamu atveju pareiškėjas, sudarė galimybes Seimo nariams suabejoti Seimo kanceliarijos tarnautojų kompetencija tinkamai atlikti teisės aktų leidybos proceso aptarnavimo funkcijas, be to, kitiems asmenims nepastebėjus pareiškėjo padarytų klaidų būtų sutrukdyta Komitetui tinkamai įgyvendinti siūlomas alkoholio kontrolės priemonės, teismas atkreipė dėmesį, kad vis dėlto pareiškėjas tarnybinį nusižengimą padarė ne tyčia, bet dėl nepakankamo rūpestingumo. Teismas nurodė, kad vertinant tarnybinio nusižengimo priežastis turi būti

atsižvelgta, kad pareiškėjui duotus pavedimus buvo būtina atlikti per labai trumpus terminus – patobulintas pagal Komiteto išvadų rengėjų 2017 m. gegužės 8 d. pasiūlymus Įstatymo projekto lyginamasis variantas, Komiteto išvados projektas turėjo būti parengtas jau Komiteto 2017 m. gegužės 10 d. posėdžiui. Įstatymo projektas ir Komiteto išvada turėjo būtų pateikta Komiteto pirmininkės pasirašymui jau 2017 m. gegužės 12 d. Dokumentai, už kurių parengimą pareiškėjas buvo atsakingas, buvo didelės apimties (Įstatymo projekto lyginamasis variantas, Įstatymo projektas kiekvienas sudarė apie 10 lapų, Komiteto išvados projektas sudarė 117 lapų). Teismas vertino, jog turi būti atsižvelgta, kad Įstatymo projektu keičiant Alkoholio kontrolės įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 3 punkto formuluotę tokiu būdu, kad joje būtų įtvirtintas visų rūšių alkoholinių gėrimų prekybos draudimas masiniuose renginiuose, į kuriuos patekimas yra nemokamas ir nėra ribojamas, tokią nuostatą aiškiai įtvirtinti Įstatymo projekte buvo pakankamai sudėtinga dėl galiojusios šio punkto gramatinės formuluotės. Šią aplinkybę patvirtina Departamento atstovės 2017 m. gegužės 9 d. el. laiškas, kuriame ji svarstė, koku būdu būtų geriau suformuluoti aptariamus draudimus Įstatymo projekte, ir jos pateikti du šios Įstatymo projekto formuluotės variantai. Nors šios aplinkybės neeliminuoja pareiškėjo atsakomybės už netinkamą pareigų vykdymą, nes pareiškėjas, būdamas patyręs atsakovo tarnautojas, turėjo objektyvią galimybę pavestas funkcijas įvykdyti tinkamai, tačiau teismas nusprendė, jog į jas turi būti atsižvelgiama individualizuojant pareiškėjui taikytiną poveikio priemonę, nes pareiškėjo veiksmuose nebuvo nustatyta atsakomybę sunkinančių aplinkybių, jis iki tol nebuvo traukiamas tarnybinėn atsakomybėn.

Teismas, vadovaudamasis administracinių teismų praktika, atsižvelgęs į aptartų aplinkybių visumą, nusprendė, kad pareiškėjui taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – yra aiškiai neproporcinga, neadekvati nusižengimo sunkumui ir neteisinga poveikio priemonė, todėl ją pakeitė į švelniausią tarnybinę nuobaudą – pastabą. Teismas vertino, jog pagrįsta būtų manyti, kad pagal aukščiau aptartas aplinkybes jau pačios švelniausios poveikio priemonės taikymas pareiškėjui leis pasiekti tarnybinės atsakomybės tikslus, visų pirma, kad pareiškėjas tarnybinę veiklą ateityje vykdys tinkamai. Teismas iš pareiškėjo paaiškinimų teismo posėdžio metu nustatė, jog jau vien patraukimas tarnybinėn atsakomybėn stipriai paveikė pareiškėją. Kita vertus, teismas vertino, kad už aptartus pareiškėjo veiksmus apskritai netaikyti jokios poveikio priemonės nėra galima, kadangi tai neatspindėtų, jog pareiškėjas tarnybinį nusižengimą padarė itin svarbioje visuomenei įstatymų leidybos srityje, jog pareiškėjo ankstesnė tarnybinė veikla 2016 m. nebuvo įvertinta kaip gera.

Nagrinėjamu atveju (2019 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-950-556/2019) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas nustatė, kad pareiškėjas, eidamas Agentūros direktoriaus pavaduotojo pareigas, 2017 m. kovo 28 d. 12.06 val. elektroniniu laišku informavo Agentūros direktorių apie išvykimą į Seimą, t. y. kad jis 14 val. yra asmeniškai pakviestas į Seimą Aplinkos komiteto pirmininko ir dviejų Seimo narių kvietimu. Agentūros direktorius 2017 m. kovo 28 d. 12.51 val. išsiųstame pareiškėjui elektroniniame laiške nepateikęs kvietimo išvykti neleido. Tačiau jis vis vien išvyko.

Įsakyme nurodoma, jog tarnybinis nusižengimas formalaus pobūdžio, tai reiškia, kad neigiamų padarinių nustatyta nebuvo. Teismų praktika leidžia teigti, jog dėl tarnybinių nusižengimų gali kilti įvairaus pobūdžio neigiamos pasekmės, pvz., sukeliamas neigiamas poveikis bendram įstaigos darbui ir valstybės tarnybos reputacijai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. birželio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-2489/2011); žala valstybės institucijos ir tarnybos prestižui bei geram vardui ir kt. Nagrinėjamu atveju jokių neigiamų pasekmių nebuvo nustatyta, todėl sprendžiant klausimą dėl tarnybinės atsakomybės taikymo atsakovas į tai turėjo atsižvelgti.

Įsakyme, skiriant tarnybinę nuobaudą, pažymima, jog R. Š. jau yra paskirtos 5 tarnybinės nuobaudos, tačiau nepatikrinta bei nenurodyta, ar visos iš jų yra įgijusios teisinę galią (pvz., viena iš skirtų tarnybinių nuobaudų buvo panaikinta; žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. gegužės 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-474-492/2019), kas taip pat negalėjo būti pagrindu lemiančiu griežtesnės nuobaudos skyrimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas jau yra anksčiau pažymėjęs, kad tarnybinės nuobaudos skyrimas pirmiausiai yra teisinės atsakomybės taikymas. Teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo

sunkumui proporcinga nuobauda. Teismo pareiga yra įvertinti patį pažeidimo sunkumą, jo sukeltas neigiamas pasekmes, asmens kaltės formą ir laipsnį, jo atsakomybę sunkinančias ir lengvinančias aplinkybes (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. birželio 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-548-552/2015).

Nutarties 57–59 punktuose išdėstytos aplinkybės, teisėjų kolegijos vertinimu, turėjo lemti Įsakymo pakeitimą tarnybinės nuobaudos nustatymo klausimu, apsiribojant už padarytą teisei priešingą veiklą pastaba, kaip švelniausia tarnybine nuobauda (VTĮ 29 str. 3 d., redakcija, galiojusi Įsakymo priėmimo metu), skirtina valstybės tarnautojui, todėl skundžiamas teismo sprendimas yra taisytinas šioje dalyje.

Nagrinėjamu atveju (**2020 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1697-492/2020**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas nustatė, kad pareiškėjui skirta tarnybinė nuobauda – papeikimas – už VTĮ 15 straipsnio 1 dalies 1, 4 punktų, Pareigybės aprašymo 6.8 punkto ir Kodekso 6.9.3 punkto reikalavimų netinkamą vykdymą. Įsakyme nurodyta, kad pareiškėjas dėl aplaidumo vykdydamas Pareigybės aprašyme nustatytą funkciją – ūkio subjektų, vykdančių keleivių ir (ar) krovinių vežimo veiklą, kontrolę, – žinodamas, kad tikrinamas ūkio subjektas neatitinka Reglamento 3 straipsnyje įtvirtinto finansinio pajėgumo reikalavimo, Klausimyne pažymėjo, kad ūkio subjektas šį reikalavimą atitinka, tokiais veiksmais diskreditavo valstybės tarnautojo vardą (tikrinamas ūkio subjektas žinojo, kad patikrinimo metu neatitiko finansinio pajėgumo reikalavimų), dėl to į valstybės biudžetą nebuvo surinkta 150 Eur.

Teismas pripažino, kad atsakovo išvada dėl sunkinančių aplinkybių buvimo nagrinėjamu atveju yra nepagrįsta ir šalintina, kadangi įsiteisėjusių teismo sprendimų, kuriai pripažintina pareiškėjui pagrįstai taikyta tarnybinė atsakomybė, nėra. Teismas, įvertinęs padaryto pažeidimo pobūdį, pripažinęs, kad pažeidimas padarytas dėl aplaidumo, nenustatęs pareiškėjo atsakomybę sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių, vadovaudamasis teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principais, darė išvadą, kad pareiškėjui Įsakymo 1 punkte paskirta tarnybinė nuobauda – papeikimas – yra per griežta, todėl Įsakymo 1 punktu paskirta tarnybinė nuobauda keistina švelnesne nuobaudos rūšimi – pastaba (VTĮ 29 str. 3 d. 1 p.).

Nagrinėjamu atveju (**2020 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1609-261/2020**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas sprendė, kad dėl pareiškėjos neteisėtų veiksmų kilo žala: buvo sukeltas neigiamas poveikis bendram įstaigos darbui, kilo būtinumas skubiai priimti sprendimus dėl darbų perdavimo ir jų atlikimo. Kilo grėsmė tinkamam Vilniaus miesto apylinkės teismo funkcijų vykdymui, kitiems asmenims kilo papildomų darbų: teisėja rašė tarnybinių pranešimą, administracijai teko papildomi darbai, su pareiškėja bendravo Raštinės skyriaus darbuotojai, darbus, kuriuos neteisėtai atsisakė atlikti pareiškėja, atliko kita sekretorė, kuriai buvo už tai buvo sumokėta.

Teismas atmetė pareiškėjos teiginius, kad ji nevykdė teisėjos J. D.-R. nurodymų, nes nespėjo, nustatęs, kad pareiškėja nesikreipė į atsakovą prašydama spręsti šią situaciją, dirbdama su teisėja J. D.-R. paprašė pavadavimų pas teisėją J. Š. Tai patvirtina, kad pareiškėja spėjo ir galėjo tinkamai atlikti darbo funkcijas. Be to, nors darbo krūvis didelis, tai neatleidžia pareiškėjos nuo tinkamo visų savo pareigų atlikimo. Kilusias problemas pareiškėja turi spręsti teisėtais būdais, atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus. Vertindamas pareiškėjos argumentus, kad jai nebuvo suteiktas pereinamasis 2–3 dienų laikotarpis dėl teisėjų, su kuriais dirba, pasikeitimo, teismas nenustatė, kad tokia pareiškėjos teisė būtų įtvirtinta teisės aktuose. Teismas atmetė pareiškėjos teiginius, kad jos kompiuteris senas ir dėl to ji negalėjo laiku ir tinkamai atlikti savo darbo funkcijų, nustatęs, kad tokių kompiuterių, su koku dirba pareiškėja, teisme yra iš viso 88 vienetai, skundų gaunama labai retai, pareiškėja dėl netinkamo kompiuterio į darbdavį nesikreipė. Teismas priėjo prie išvados, kad pareiškėja buvo tinkamai aprūpinta kompiuterine įranga. Teismas taip pat nurodė, kad pareiškėjos nesutikimas dirbti su tam tikru teisėju neturi reikšmės sprendžiant dėl tinkamo darbo funkcijų atlikimo. Pareiškėjai teisės aktai nesuteikia teisės rinktis, su kuriuo teisėju ji dirbs. Vertindamas pareiškėjos argumentus, kad paskutinę darbo su teisėja J. D.-R. savaitę ji blogai jautėsi, tačiau neėmė nedarbingumo, teismas pabrėžė, kad pati pareiškėja įvertino galimybę tinkamai atlikti darbo

funkcijas ir ji pati priėmė sprendimą nesinaudoti teisės aktų nustatyta galimybe imti nedarbingumą. Nusprendusi tęsti darbą pareiškėja privalėjo jį atlikti tinkamai.

Teismas nurodė, jog nors atsakovas neteisingai konstatavo, kad pareiškėja turėjo pareigą dirbti su teisėja J. D.-R. iki 2018 m. spalio 1 d., ši klaida neturėjo įtakos teisingo sprendimo priėmimui, kadangi pareiga sutvarkyti baudžiamąją bylą Nr. 1-3167-932/2018 ir administracinio nusižengimo bylą Nr. A6.-2714-932/2018 pareiškėjai kilo iki 2018 m. rugsėjo 28 d. darbo dienos pabaigos. Teismas konstatavo, kad atsakovas gilinosi į byloje nagrinėjamą situaciją, atliko tyrimą, Tarnybinio patikrinimo išvadoje detaliam išanalizuotos visos ginčo situacijai reikšmingos aplinkybės, nurodyti konkretūs teisės aktai, kuriais vadovautasi, detaliam nurodytos įvykio aplinkybės ir pateiktas nuoseklus visų argumentų vertinimas. Tarnybinio patikrinimo išvadoje nurodyti pareiškėjos neteisėti veiksmai, kaltė, kilusi žala ir priežastinis ryšys tarp neteisėtų veiksmų ir kilusios žalos. Atsakovas pateikė motyvus, kodėl pareiškėjai skiriama tarnybinė nuobauda – pastaba.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. liepos 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2459-662/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo.

Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjui norminių aktų nustatyta tvarka savo parašu DVS sistemoje nepatvirtinus, kad jis susipažino su jam pateiktais darbo saugą reglamentuojančiais norminiais aktais, negalėjo būti pavedamos atlikti darbinės funkcijos, teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjo pažeidimas negali būti vertinamas kaip mažareikšmis. Įvertinus byloje nustatytas aplinkybes ir proceso šalių paaiškinimus, sutiktina, kad skundžiamu įsakymu tarnybinė nuobauda pareiškėjui paskirta teisėtai ir pagrįstai ir nėra pagrindo jos panaikinti.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. lapkričio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2605-492/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjo teigimu, teismas neįvertino, jog E. G. pareiškimas, kurio reg. Nr. 10-AP-944, pagal įvykio datą ir iš esmės pagal turinį sutapo su 2020 m. sausio 27 d. pranešimu ROIK 0120000048302, todėl jis, vadovaujantis Pareigybės aprašymo 6.1 punktu, turėjo pagrindą tikrinti duomenis registruose. Tačiau, kaip jau nustatyta pirmosios instancijos teismo, pareiginės funkcijos neleidžia pareiškėjui tikrinti asmens duomenų registruose neribota apimtimi neturint tam pagrindo, pareiškėjas apeliaciniame skunde nepateikė šias aplinkybes paneigiančių argumentų. A. B. apeliacinio skundo teiginiai, kad asmens duomenys nagrinėjamu atveju galėjo būti tikrinami gavus 2020 m. sausio 27 d. pranešimą ROIK 0120000048302, laikytini nepagrįstais. Nagrinėjamu atveju pirmosios instancijos teismas savo išvadą, kad atsakovas pagrįstai pareiškėjui paskyrė tarnybinę nuobaudą (pastabą), kuri yra adekvati pareiškėjo padarytiems pažeidimams, pagrindė byloje nustatytomis aplinkybėmis, konkrečiai nurodė, dėl kokių priežasčių yra konstatuojama, jog atsakovas tinkamai parinko tarnybinę nuobaudą.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. gruodžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2139-968/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas P. P. kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas panaikinti atsakovo Skuodo rajono savivaldybės administracijos 2020 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. A1-292 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Skuodo rajono savivaldybės gydytojui (vyriausiajam specialistui) P. P.“ paskirtą nuobaudą – pastabą.

Nagrinėjamu atveju, nors ir ne tarnybos metu, pareiškėjas, pasinaudodamas teise laisvai reikšti savo, kaip gydytojo, nuomonę, tai padarė neetiškai. Pareiškėjas, kritikuodamas VŠĮ Skuodo PSPC vadovybę, valstybės tarnautojų, kitų įstaigų darbuotojų veiklą, nurodė tam tikrus neigiamus faktus ir asmeninę nuomonę apie šios įstaigos, jos darbuotojų veiklą, tačiau jų nepagrindė. Ginčo pasisakymų metu nebuvo pateikiami tik faktai, bet buvo pateikiamas negatyvus ir kritiškas vienos įstaigos ir jos darbuotojų vertinimas, menkinimas, kuris nebuvo objektyvus. Nagrinėjamu atveju sutiktina su pirmosios instancijos teismo išvada, kad etiškas valstybės tarnautojo elgesys turėjo apsiriboti faktų išdėstymu, siūlant asmenims

juos įvertinti ir patiems pasirinkti konkrečią jų interesus tenkinančią įstaigą, bet nedemonstruojant akivaizdžios antipatijos Vši Skuodo PSPC bei išskirtinio dėmesio Vši Mosėdžio PSPC.

Pagal VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktą, valstybės tarnautojas privalo laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų; o pagal šios dalies 5 punktą – privalo laikytis šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų ir taisyklių. VTĮ 3 straipsnio 2 dalies 8 punkte įtvirtintas sąžiningumo ir nešališkumo principas bei bendrosios (universaliosios) valstybės tarnautojo pareigos (VTĮ 16 str. 1 d. 1 ir 5 p.) inter alia (be kita ko) apibrėžia ir valstybės tarnautojo elgesio standartus ne darbo metu – vengti tokio elgesio, kuris galėtų suformuoti neigiamą visuomenės ar atskirų jos narių nuomonę apie valstybės tarnybą ir jos elementus, kurių nepaisymas yra teisinis pagrindas tarnybinei atsakomybei kilti.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. balandžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2312-968/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjo šioje byloje nurodomas aplinkybes, Išvadoje, kuri yra sudėtinė Įsakymo dalis, nustatytus tarnybinio nusižengimo sudėties elementus, neturi faktinio ir teisinio pagrindo sutikti su pareiškėju, kad atsakovas Įsakymu nepagrįstai paskyrė pareiškėjui tarnybinę nuobaudą už Išvadoje nurodytą pareiškėjo padarytą tarnybinį nusižengimą. Nagrinėjamu atveju atsakovas byloje įrodė, jog pareiškėjas padarė tarnybinį nusižengimą, nes, 2019 m. rugpjūčio 28 d. kartu su A. K. dalyvaudamas ančių medžioklėje prie Tribalės vandens telkinio, matė pastarojo medžiotojo daromą pažeidimą (t. y. matė, kaip A. K. šaudė į nuo vandens pakilusias antis arčiau kaip 200 metrų (166 metrai) nuo gyvenamųjų sodybų ir naudojamų pastatų, neturėdamas šių aplinkinių sodybų savininkų sutikimų), tačiau apie tai nepranešė, nuslėpė ir toleravo. Tokiais veiksmais pareiškėjas nusižengė valstybės tarnautojo etikos principams, pažeidė pamatines valstybės tarnybos veiklą reglamentuojančių įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nuostatas ir pakenkė Departamento įvaizdžiui ir pažeidė Valstybės tarnybos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktus (valstybės tarnautojai privalo „laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų“ (1 p.); „laikytis šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų ir taisyklių <...>“), Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 4 punktą (kuriame įtvirtintas vienas iš principų, kuriuo grindžiama aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė – atsakomybės neišvengiamumo principas, pagal kurį „<...> aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės <...> pareigūnai turi siekti, kad kiekvienas asmuo, padaręs aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimą, būtų nustatytas, patrauktas atsakomybėn, teisingai ir laiku nubaustas, visiškai atlygintų aplinkai padarytą žalą bei pašalintų pažeidimo sukeltas neigiamas pasekmes“) bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. D1-69 patvirtintų Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų etikos taisyklių 15.1 ir 15.3 punktus, kuriuose expressis verbis (aiškiais žodžiais; tiesiogiai) reglamentuojamas šių pareigūnų elgesys ne tarnybos metu ir įtvirtinta, kad ne tarnybos metu pareigūnas privalo: „elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio normas, visada prisiminti, kad pagal jo elgesį sprendžiama apie visą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės sistemą ir Pareigūnus“ (15.1 p.); „privatų gyvenimą tvarkyti taip, kad nenukentėtų tarnybos interesai ir Pareigūno reputacija“ (15.3 p.).

Nagrinėjamos bylos kontekste papildomai pabrėžtina, kad veika, padaryta ne tarnybos metu, nėra aplinkybė, kuri pati savaime darytų neįmanomą konstatuoti faktą, jog valstybės tarnautojas ne tarnybos metu padarė tarnybinį nusižengimą. Taisyklių 15.1 ir 15.3 punktuose įtvirtintų elgesio standartų Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai (taigi ir pareiškėjas) privalo laikytis ne tik tiesiogiai atlikdami savo pareigas, bet ir ne tarnybos metu.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. spalio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-320-821/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – pastaba – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo padarytomis išvadomis, jog nagrinėjamu atveju pareiškėjo padarytas tarnybinis nusižengimas negali būti vertinamas kaip mažareikšmis, nes jis sukėlė neigiamas pasekmes ne tik Administracijai (buvo pakenkta Administracijos įvaizdžiui, Pareiškėjai pateikus skundą dėl pareiškėjo Atsakyme nurodytos informacijos teisingumo), bet ir

Pareiškėjai, nes jai nebuvo pateiktas teisės aktų reikalavimus atitinkantis atsakymas, o visuomenė yra suinteresuota, kad institucijos savo funkcijas atliktų tinkamai, ko šiuo atveju nebuvo padaryta. Teisėjų kolegija pažymi, jog aplinkybė, kad Pareiškėja neapskundė Atsakymo, nepatvirtina jo teisingumo ir pagrįstumo, be to, rengiant Išvadą buvo įvertinta ir ta aplinkybė, kad Pareiškėja nebuvo papildomai informuota apie Patikrinimo akte konstatuotas aplinkybes, t. y. pagrįstai konstatuota, kad Atsakymas buvo neišsamus, jame nebuvo pasisakyta dėl visų Pareiškėjos 2020 m. spalio 8 d. skundo aplinkybių, ir šie trūkumai nebuvo pašalinti net ir atlikus Namų patikrinimą.

Nagrinėjamu atveju atsakovas, skirdamas tarnybinę nuobaudą pareiškėjai, įvertino pareiškėjo kaltę, kuri pasireiškė neveikimu taip, kaip tai numato teisės aktai (aplaidumu), pažymėjo, kad pareiškėjas savo kaltės nepripažino, o tai liudija pakankamai atmetiną valstybės tarnautojo požiūrį į tinkamą pareigų vykdymą, įvertino aplinkybę, jog pareiškėjas galiojančių tarnybinių nuobaudų neturi, bei nenustatė tarnybinę atsakomybę lengvinančių ar sunkinančių aplinkybių, todėl pagrįstai sprendė, kad tarnybinę nuobauda – pastaba – būtų adekvati V. N. padaryto pažeidimo pobūdžiui, atitiktų teisingumo ir proporcingumo principų reikalavimus, o pirmosios instancijos teismas pagrįstai skundžiamame sprendime konstatavo, kad nuobaudos naikinti skunde nurodytais argumentais nėra pagrindo.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. gegužės 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-314-662/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nustatytos bylos aplinkybės patvirtina, kad pareiškėja netinkamai reagavo į 2020 m. gegužės 28 d. skubiosios pagalbos telefono numeriu 112 gautą pagalbos prašymą (pareiškėja netinkamai nustatė įvykio vietą, per vėlai ją tikslino, taip pat per vėlai ir netinkamu adresu išsiuntė PGP), be to, pareiškėja darbą pradėjo (ir dirbo) kompiuterinėje darbo vietoje prisijungus ne savo vardu (prisijungimo duomenimis) bei netinkamai užpildė BPCIS įvykio kortelę). Tiek atsakovas anksčiau minėtoje tarnybinio patikrinimo išvadoje, tiek pirmosios instancijos teismas aptarė, kokius veiksmus pareiškėja atliko netinkamai ir kokių veiksmų ji neatliko, nors pagal galiojančius teisės aktus pareiškėja privalėjo tai padaryti. Teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjos neteisėta veika pasireiškė tiek netinkamu veikimu reaguojant į įvykį, tiek neveikimu, dirbant kompiuterinėje darbo vietoje neprisijungus savo vardu.

Teisėjų kolegija, įvertinusi bylos aplinkybių visumą, sutinka su atsakovo ir pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjos tarnybinis nusižengimas padarytas netiesioginės tyčios forma, kadangi pareiškėja, netinkamai reaguodama į įvykį, bei dirbdama kompiuterinėje darbo vietoje neprisijungusi savo prisijungimo vardu, numatė, kad dėl tokių veiksmų (neveikimo) gali kilti pasekmės, ir nors jų nenorėjo, bet sąmoningai leido joms kilti.

Teisėjų kolegija vertina, jog skundžiamu Įsakymu skirta nuobauda – papeikimas – laikytina neproporcinga padarytam pažeidimui, t. y. aiškiai per griežta. Pakeista nuobauda į pastabą.

2024 m. sausio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-228-552-2024, byloje kilo ginčas dėl Valstybės vaiko apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorės įsakymo, kuriuo pareiškėjai (valstybės tarnautojai), buvo skirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė, pripažinęs, jog ji netinkamai vykdė pareigą kontroliuoti tiesiogiai pavaldžių asmenų darbą ir jiems paskirtų užduočių įvykdymą. Argumentas, kad formaliai ANK neįpareigojo tyrimo atlikti per konkrečius terminus ir tokių terminų nenustatymas šiuo pagrindu tik pažeidžia gero administravimo principą ir laikytinas netinkamu tarnybinių pareigų vykdymu. Be to, nuo 2021 m. gruodžio 2 d. Tarnyboje įsigaliojo Aprašas, kurio 10.2 papunktyje nustatyta, kad įgaliotam darbuotojui atlikti administracinio nusižengimo tyrimą nustatomas ne trumpesnis nei 1 mėn., bet ne ilgesnis nei 2 mėn. terminas tyrimui atlikti, šis terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas 1 mėn., užtikrinant, kad bendra tyrimo atlikimo trukmė nebūtų ilgesnė nei 3 mėn. Taigi, nuo 2021 m. gruodžio 1 d. pareiškėja turėjo jau ir formalų teisinį pagrindą, kuris expressis verbis (tiesiogiai, pažodžiui) suteikė jai teisę ir galimybę nustatyti tiesiogiai pavaldžiam asmeniui aiškiai apibrėžtą terminą tyrimui atlikti (užbaigti), tačiau ji to nepadarė ir tai laikytina netinkamu tarnybinės pareigos atlikimu

Atsakydama į apeliacinio skundo argumentus, susijusius su tuo, jog pareiškėjai suformuluoti kaltinimai nėra konkretūs, o teisės aktai, reglamentuojantys jos veiklą, nenumatė konkrečių terminų atskiriems veiksmams atlikti, teisėjų kolegija pažymi, jog pirmosios instancijos teismas teisingai nurodė,

jog nuo 2021 m. gruodžio 2 d. įsigaliojęs Aprašas turėjo būti taikomas visiems tuo metu Skyriuje atliekamiems tyrimams, šis teisės aktas numatė konkrečius įtariamo administracinio nusižengimo tyrimo terminus, todėl pareiškėja, žinodama šio konkretaus tyrimo detales, jo pradžios momentą ir kitas aplinkybes, privalėjo stengtis, kad jai pavaldus tarnautojas užbaigtų tyrimą kuo operatyviau, tačiau to nepadarė. Pareiškėja teigia, jog jai pavaldus darbuotojas buvo pastoviai periodiškai kontroliuojamas ir atlikinėjo visus reikalingus veiksmus, tačiau nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kad šis darbuotojas 2021 m. lapkričio – 2022 m. sausio mėnesiais būtų atlikęs bent vieną tyrimo veiksmą.

Apeliacinio skundo argumentai nepaneigia pirmosios instancijos teismo išvadų pagrįstumo ir teisėtumo, skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas yra pagrįstas bylos faktais ir teisės aktų normomis, todėl jis paliekamas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmetamas.

2024 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1223-575-2024, ginčas kilo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (atsakovo) 2022 m. balandžio 25 d. įsakymo, kuriuo valstybės tarnautojai – pareiškėjai, skirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Pareiškėja apeliaciniame skunde grindžia poziciją, kad dėl jos veiksmų nekilo žala. Teisėjų kolegija nesutinka su tokia pareiškėjos pozicija. Bylos medžiaga patvirtina, kad pareiškėjos veiksmai netiesiogiai prisidėjo prie susidariusios situacijos, jog, praėjus daugiau kaip pusantrų metų, namo perdavimo jungtinės veiklos sutarties dalyviams procesas, turėjęs įvykti per 30 dienų, vis dar nebuvo baigtas, buvusio administratoriaus atžvilgiu nebuvo imtasi jokių realių poveikio priemonių, o į Savivaldybės gyventojų Prašymą pateikusių asmens daugkartinius prieštaravimus dėl ankstesnių jam teiktų atsakymų nebuvo kreipiamas deramas dėmesys. Jungtinės veiklos sutarties dalyviai, per daugiau nei pusantrų metų nesulaukę jokio reagavimo ar pagalbos iš Administracijos, dėl to netgi kreipėsi pagalbos į Seimo kontrolierių. Nurodytos aplinkybės patvirtina, kad žalą dėl pareiškėjos tarnybinio nusižengimo patyrė ne tik gyventojai, nesulaukę iš pareiškėjos atsakingo požiūrio į Prašymą pateikusių asmens teiktus prašymus ir įsigilinimo į problemos esmę bei pastangų ją išspręsti, tačiau neigiamas pasekmės dėl tokio netinkamo pareiškėjos funkcijų vykdymo patiria ir visa valstybės tarnybos sistema. Pareiškėjos, kaip valstybės tarnautojos, pareigų, susijusių su gyventojų prašymų ir skundų nagrinėjimu ir informacijos išoriniams subjektams teikimu, netinkamas vykdymas mažina pasitikėjimą Administracija kaip institucija, kas neabejotinai vertintina kaip žala, priežastiniu ryšiu susijusi būtent su pareiškėjos neteisėtais veiksmais (netinkamu savo tarnybinių funkcijų vykdymu). Apibendrinama, teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas pakankamai detalai išanalizavo bylos proceso šalių argumentus, išsamiai išnagrinėjo ir įvertino byloje reikšmingas faktines aplinkybes ir padarė pagrįstas išvadas. Pareiškėjos apeliacinio skundo argumentai nesudaro teismo sprendimą naikinti ar keisti.

2024 m. gruodžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-787-968-2024, byloje ginčas kilo dėl Generalinės prokurorės 2023 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. P-331 „Dėl tarnybinės nuobaudos Kauno apygardos prokuratūros prokurorui V. R.“, kuriuo jam paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, pagrįstumo ir teisėtumo. Teisėjų kolegija neturi pagrindo nesutikti su pirmosios instancijos teismo motyvuota išvada, kad nagrinėjamu atveju, tiriant pareiškėjo padarytą tarnybinių nusižengimą, yra nustatyti visi tarnybinio nusižengimo sudėties elementai: pažeidimo padarymo faktas (susitarė vystyti ūkinę komercinę veiklą ir šiam tikslui ieškojo statyboms tinkančių žemės sklypų, asmeniškai vedė derybas, tarėsi dėl sklypų įsigijimo ir pan., taip pat palaikė ryšius, kurie kenkia prokuroro ar prokuratūros reputacijai); pažeidimą padaręs valstybės tarnautojas (pareiškėjas); pasekmės (suabejota prokuroro geru vardu, reputacija ir veiksmų teisėtumu); žala valstybės institucijos ir tarnybos prestižui bei geram vardui ir kt.); priežastinis ryšys tarp veikos ir pasekmių, valstybės tarnautojo, padariusio tarnybinių nusižengimą, kaltė (tyčia). Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad pareiškėjas padarė Tarnybinio patikrinimo išvadoje ir Įsakyme nurodytą tarnybinių pažeidimą. Pareiškėjas neigia siekęs vystyti ūkinę komercinę veiklą ir siekdamas šio tikslo asmeniškai atlikęs konkrečius veiksmus, tačiau teisėjų kolegija, laikydama šioje nutartyje aptartų įrodymų vertinimo taisyklių įvertinusi byloje esančių duomenų visumą, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjo poziciją paneigia tarnybinio patikrinimo metu surinktų faktinių duomenų visuma. Iš ikiteisminio tyrimo medžiagos duomenų matyti, kad pats pareiškėjas ieškojo planuojamai įmonės veiklai tinkančių žemės sklypų ir vedė derybas dėl žemės sklypų įsigijimo su G. D., dalyvavo steigiant Bendrovę, kartu su K. K. derino kitus su planuojama statyba nupirktuose žemės sklypuose ir

Bendrovės veikla susijusius klausimus. Teisėjų kolegija pabrėžia, kad pareiškėjui nuobauda paskirta ne dėl to, kad jo sutuoktinė valdė konkretų turtą, o dėl to, kad pareiškėjas, pažeisdamas etikos normas bendravo su asmeniu, prieš kurį kaip prokuroras palaikė valstybinį kaltinimą teisme. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo teiginiai, kad nustatytas tarnybinis pažeidimas pažeidžia pareiškėjo bei jo sutuoktinės konstitucines teises disponuoti turtu, atmetami kaip nesusiję su nagrinėjama byla dėl pareiškėjui paskirtos tarnybinės nuobaudos. Pareiškėjo neteisėtais pripažinti veiksmai buvo tęstinio pobūdžio ir buvo atlikti 2021 m. Todėl kaip nepagrįsti atmetami pareiškėjo argumentai, kad nėra aiškus tarnybinio pažeidimo padarymo laikotarpis.

2024 m. gegužės 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-106-789-2024, ginčas kilo dėl VSAT vado 2021 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. TE-434 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo R. V.“, kuriuo pareiškėjui R. V. paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Byloje nustatyta, kad Įsakymu buvo skirta tarnybinė nuobauda pareiškėjui dėl to, kad jis, eidamas VSAT Užsieniečių registracijos centro Priėmimo sąlygų organizavimo skyriaus vedėjo pareigas, pažeidė Darbo reglamento 9 punkto ir Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 1 ir 3 dalių reikalavimus, t. y. tinkamai nevykdė jam pavaldžios darbuotojos S. K. veiksmų, susijusių su baldų viešuoju pirkimu, kontrolės. Pažymėtina, kad nuobauda R. V. paskirta ne už jo pavaldinių padarytus pažeidimus, o už tai, kad jis, kaip skyriaus vedėjas, netinkamai atliko savo pareigas – neužtikrino tinkamos jam pavaldžios darbuotojos veiksmų kontrolės. Byloje nėra duomenų apie tai, kad kilo objektyvios kliūtys pareiškėjui užtikrinti jam pavaldžios darbuotojos veiksmų kontrolę. Todėl teisėjų kolegija palieka skundžiamą pirmosios instancijos teismo sprendimą nepakeistą, o apeliacinį skundą atmeta.

2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-634-629-2024, nagrinėjamu atveju pareiškėjui, valstybės tarnautojui, paskirta tarnybinė nuobauda –papeikimas. Pareiškėjas apeliaciniame skunde nurodo, jog sutinka su Komisijos siūlymu dėl tarnybinės nuobaudos – pastabos, nes neaiškios yra griežtesnės nuobaudos – papeikimo – priežastys. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, atsižvelgusi į pareiškėjo padaryto tarnybinio nusižengimo pobūdį (aplaidus tarnybinių pareigų vykdymas), mastą (netinkamas vienkartinio Pavedimo vykdymas / įforminimas), nusižengusio valstybės tarnautojo kaltės rūšį (nepakankamas rūpestingumas), pažeidimo pasekmes (žala Inspekcijos reputacijai, nes juridinis asmuo gavo netinkamai parengtus dokumentus), byloje nustatytas aplinkybes, į tai, kad pareiškėjas neginčija Patikrinimo akte ir Protokole padarytų klaidų, nenustatyta pareiškėjo atsakomybę lengvinančių ar sunkinančių aplinkybių, į su pareiškėjo asmeniu susijusias aplinkybes (yra turėjęs ne tik tarnybinių nuobaudų (aktualios vėliausiai skirtos 2015 m. ir 2019 m. – pastaba, 2000 m. – griežtas papeikimas), bet ir gerai įvertintas tarnybinės veiklos vertinimo metu 2015–2021 m., o 2022 m. labai gerai), vadovaudamasi teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principais, daro išvadą, kad tarnybinės nuobaudos skyrimo tikslas galėtų būti pasiektas skiriant pareiškėjui švelnesnę tarnybinę nuobaudą – pastabą. Atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, teisėjų kolegija sprendžia, kad skundžiama Įsakymo dalis yra keičiama, o pareiškėjui skiriama tarnybinė nuobauda – pastaba.

2025 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-379-415/2025. Ginčas kilo dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2023 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. P-356 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo“ teisėtumo ir pagrįstumo. Teisėjų kolegija įvertino, kad šioje byloje ginčijamu Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2023 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. P-356 pareiškėjui pagrįstai skirta tarnybinė nuobauda – pastaba (VTĮ 33 str. 3 d. 1 p.) padarius tarnybinių nusižengimą: nuo 2023 m. balandžio 14 d. turėdamas duomenų, kad Kultūros vertybių registre registruotos kultūros paveldo vietovės teritorijoje esančiame vertingųjų savybių požymių turinčiame objekte atliekami rekonstrukcijos darbai, pagal kompetenciją nesiėmė veiksmų (nedavė pavedimų) sustabdyti atliekamus darbus, nesurašė (nepavedė surašyti) reikalavimo ir tuo pažeidė nustatytas administracines procedūras, pažeidė Departamento teritorinių skyrių nuostatų, patvirtintų Departamento direktoriaus 2020 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. Į-261 „Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos skyrių nuostatų patvirtinimo“, 5.4 papunktį bei Departamento teritorinio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymo, patvirtinto Departamento direktoriaus 2020 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. P-396 „Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinių skyrių karjeros valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų

patvirtinimo“, 21 punktą – tuo pažeisdamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 4 punktą (tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku bei kokybiškai atlikti pavedamas užduotis) bei nusižengė valstybės tarnautojų etikos principui – profesionalumui (VTĮ 3 str. 1 d. 12 p.). Apeliacinis skundas atmetamas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas.

2025 m. gruodžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-543-556/2025. Ginčas kilo dėl VSDFV Kauno skyriaus Įsakymo, kuriuo pareiškėjai I. B. paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, pirmosios instancijos teismas padarė visiškai pagrįstą išvadą, kad teisei priešinga veika buvo padaryta. Konkrečiai bei aiškiai išdėstyta, kokių faktinių duomenų pagrindu prieita prie tokios išvados. Pateikus apeliacinį skundą nebuvo gauta įrodymų, kurie galėtų paneigti faktinę aplinkybę, kad buvo nemandagus ir nepagarbus bendravimas su D. K.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija be kita ko pabrėžia, kad ne kiekvienas tarnybinės nuobaudos skyrimo tvarkos pažeidimas yra besąlyginis pagrindas panaikinti įsakymą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo. Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjos padarytas tarnybinis nusižengimas yra vienkartinio pobūdžio, padarytas tarnybinis nusižengimas nesukėlė sunkių neigiamų pasekmių, todėl sutiktina, kad pareiškėjai Įsakymu buvo paskirta padarytam tarnybiniam nusižengimui proporcinga tarnybinė nuobauda. Pagrindų laikyti pažeidimą mažareikšmiu nebuvo nustatyta. Pasisakant dėl poveikio priemonės taikymo, reikia pažymėti, kad tarnybinės atsakomybės tikslas yra tiek tarnybos pažeidimų prevencija, tiek pažeidėjo nubaudimas už netinkamą tarnybos funkcijų atlikimą. Tarnybinė atsakomybė – sudėtinė Lietuvos valstybės tarnybos dalis, kuri tiesiogiai daro įtaką valstybės tarnybos žmogiškiesiems ištekliams, gerina jos įvaizdį visuomenėje bei didina žmonių pasitikėjimą ja, sudaro sąlygas išvengti klaidų ir sukurti profesionalią valstybės tarnybos aplinką. Valstybės tarnautojų tarnybiniai nusižengimai daro tiesioginę įtaką šių institucijų ir valstybės tarnybos sistemos tinkamam funkcionavimui. Valstybė, kaip visos visuomenės organizacija, turi priedermę imtis įvairių teisėtų ir veiksmingų priemonių, užkertančių kelią valstybės tarnautojų (pareigūnų) pažeidimams bei mažinančių jų skaičių. Viena veiksmingiausių priemonių, užtikrinančių šių tikslų pasiekimą, yra atsakomybės neišvengiamumas. Tarnybinės nuobaudos skyrimas yra pirmiausia teisinės atsakomybės taikymas. Teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad negali būti išvengiama teisinės atsakomybės už padarytą pažeidimą. Pagal Konstituciją įstatymų leidėjas turi pareigą valstybės tarnybos santykius reguliuoti, o valstybės tarnybos sistema turi veikti taip, kad ne tik būtų nustatyta atsakomybė už valstybės tarnyboje padarytus pažeidimus, bet ir kad asmenys, padarę pažeidimus valstybės tarnyboje, būtų iš tikrųjų traukiami atsakomybėn. Dėl išdėstytų priežasčių apeliacinis skundas atmetinas.

2025 m. birželio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-428-815/2025. Ginčas kilo dėl Įsakymo, kuriuo pareiškėjai buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą. Teisėjų kolegijos vertinimu, prokurorai, nevykdydami teisingumo, bet atlikdami savo funkcijas, paprastai net vienkartiniais atvejais negali šiurkščiai ir akivaizdžiai nukrypti nuo formaliųjų įstatymo reikalavimų. Tarnybinio tyrimo išvadoje konstatuota, kad pareiškėja padarė tarnybinį nusižengimą – netinkamai vadovavo ikiteisminiam tyrimui, priimdama procesinį sprendimą, akivaizdžiai ir šiurkščiai pažeidė teisės normas, reglamentuojančias atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai kaltininkas ir nukentėjęs asmuo susitaiko. Pareiškėja, nustačiusi, jog kaltininkas padarė dvi tyčines nusikalstamas veikas 2022 m. liepos 17 d. ir 2023 m. sausio 10 d., negalėjo kaltininko atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės dėl abiejų nusikaltimų, jam susitaikius su nukentėjusiais, tuo akivaizdžiai ir šiurkščiai pažeisdama imperatyvią įstatymo nuostatą (BK 38 straipsnio 2 dalis). Tokiais veiksmais pareiškėja ne tik akivaizdžiai ir šiurkščiai pažeidė įstatymo normas, bet tai atliko tikslingai, o ne aplaidžiai, priimdama procesinį dokumentą. Teisėjų kolegijos vertinimu, toks kaltininko atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės nesilaikant imperatyvių įstatymo normų ypač griauna pasitikėjimą visa prokuratūros sistema, darant jai reputacinę žalą. Todėl pareiškėja pagrįstai pripažinta padariusi tarnybinį nusižengimą ir jai buvo pagrįstai paskirta švelniausia tarnybinė nuobauda. Todėl skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas, o pareiškėjos apeliacinis skundas atmetamas.

2025 m. rugsėjo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2450-815/2025. Ginčas kilo dėl Kalėjimų tarnybos Įsakymo, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Pirmosios instancijos teismas panaikino Įsakymą, konstatavęs, jog viešojo administravimo subjektas, kartu atliekantis ir darbdavio funkcijas, privalo įrodyti, kad yra pagrindas taikyti drausminę atsakomybę tarnautojui – statutiniam vidaus tarnybos pareigūnui. Teismas nurodė, kad iš byloje esančios medžiagos matyti, jog pareiškėjas objektyviai neturėjo galimybės laikytis saugaus elgesio taisyklių reikalavimų, būtent darbdaviui neužtikrinus saugių darbo sąlygų (skiriamų į postą pareigūnų skaičius, vaizdo registratorių techninė būklė, stebėjimo langelių matomumo galimybė, aiškus instruktažas dėl nuteistųjų kontrolės organizuojant nuotolinius teismo posėdžius ir kt.). Atsakovo argumentai, kad jis neturėjo pakankamai pareigūnų atlikti apsaugos funkcijoms, kad pats pareiškėjas turėjo tinkamai žiūrėti pro kamerų tipo patalpos langelį, nėra pagrįsti, nes neadekvačiai sumenkina atsakovo, kaip darbdavio, pareigas užtikrinti tarnybos saugumą. Tarnybinių vaizdo registratorių naudojimo tvarkos aprašo nesilaikymas, atliktas pareiškėjo, šios bylos kontekste nesudaro teisinio pagrindo pareiškėjo tarnybinei atsakomybei kilti. Atsižvelgiant į išdėstytą, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas, tenkinęs pareiškėjo skundą, nes nebuvo nustatyta pareiškėjo kaltė, iš esmės priėmė pagrįstą sprendimą, kurio naikinti ar keisti nėra pagrindo. Todėl atsakovo apeliacinis skundas atmetamas.

2025 m. gegužės 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-236-575/2025. Nagrinėjamoje byloje kilo ginčas dėl Įsakymo, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, teisėtumo ir pagrįstumo. Tarnybinio nusižengimo tyrimas yra viena iš svarbiausių tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūros sudėtinių dalių, kadangi jis nėra vien formalus veiksmas, apsiribojantis tik tarnautojo veiklos ar neveikimo konstatavimu. Tai – plati įstaigos vadovo įpareigoto pareigūno ar komisijos veikla, susijusi su išsamiu visų tariamo tarnybinio nusižengimo padarymo aplinkybių ir priežasčių, nulėmusių nusižengimą, išaiškinimu. Tarnybinio nusižengimo tyrimo išvadoje nepakanka tik formaliai įvardyti Įstatymo ir (ar) poįstatyminių aktų normas, kuriose nustatytos tam tikros valstybės tarnautojo elgesio taisyklės, ir konstatuoti, kad juos padarė konkretus valstybės tarnautojas. Tarnybinio nusižengimo tyrimą atliekantis pareigūnas (komisija) turi surinkti visus įrodymus, patvirtinančius ar paneigiančius tiriamo valstybės tarnautojo nusižengimo faktą, jo kaltę, patikrinti valstybės tarnautojo paaiškinime (jei toks pateiktas) nurodytas su tiriamu nusižengimu susijusias aplinkybes ir visa tai įvertinti, tyrimo rezultatus įforminant motyvuotoje tarnybinio nusižengimo tyrimo išvadoje Nagrinėjamo atveju Tarnyba Išvadoje nenagrinėjo tarnybinio nusižengimo sudėties subjektyviosios pusės – kaltės. Iš surašytos tarnybinio patikrinimo išvados nėra aišku, ar tarnybinį pažeidimą pareiškėjas padarė tyčia ar dėl neatsargumo, ar aplaidumo. Tarnybinio patikrinimo išvadoje turi būti nustatyti visi tarnybinio nusižengimo sudėties elementai. Išvadoje taip pat nebuvo įvertinta, kokias neigiamas pasekmes sukėlė ar galėjo sukelti pareiškėjo padarytas pažeidimas – 2023 m. kovo 21 d., perduodamas pamainą, į Tarnybinių pranešimų apie budėjimą žurnalą neįrašė informacijos apie fizinės prievartos ir specialiosios priemonės – antrankių panaudojimą prieš nuteistąjį. Byloje esantys duomenys patvirtina, kad pareiškėjas 2023 m. kovo 20 d. surašė tarnybinį pranešimą (I t., b. l. 97), kuriame nurodė apie specialiųjų priemonių panaudojimą nuteistojo atžvilgiu, specialiųjų priemonių panaudojimas buvo fiksuotas vaizdo registratoriumi, byloje nenustatyta, kad pareiškėjas siekė nuslėpti šį faktą. Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismas pagrįstai nurodė, kad šis pažeidimas vertintinas kaip mažareikšmis.

Papeikimas

Nagrinėjamo atveju (**2016 m. balandžio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-812-146/2016**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į tai, kad pagal tarnybinio patikrinimo išvadą nustatyta galima pripažinti tik tą faktą, jog pareiškėjas nevykdė Klaipėdos RAAD direktoriaus 2014 m. vasario 12 d. įsakymo Nr.LV1-17 1 punkto reikalavimo ir neperdavė tarnybinio automobilio kitam pareigūnui per nustatytą terminą, tuo pačiu nesilaikė nustatytą vidaus tvarkos taisyklių tarnybinių automobilių paskirstymo ir naudojimo srityje (Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių 5 ir 6 punktai) reikalavimų, tokiu būdu pažeisdamas Valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 5 punktą bei Etikos taisyklių 2.1,2.3,

9.3 ir 9.4 punktus, konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad tai nesuteikia pagrindo sutikti su TP išvadomis, jog pareiškėjas padarė šiurkštų tarnybinį nusižengimą.

Konstatavęs, kad tarnybinio patikrinimo metu nebuvo nustatyta, jog pareiškėjas padarė šiurkštų tarnybinį nusižengimą, taip pat nenustatyta, kad jis pažeidė Etikos kodekso 2.3, 6.3, 9.3 punktus, teismas pareiškėjui paskirtą nuobaudą pakeitė į švelnesnę - papeikimą.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. gruodžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3349-629/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas pakeitė Įsakymu paskirtą tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą – VTĮ 29 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta tarnybine nuobauda – papeikimu. Teisėjų kolegija, įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes ir aptartą teisinį reguliavimą, šiuo aspektu sutinka su atsakovo vertinimu, kad pareiškėjas privalėjo nurūdyti fizinius asmenis, su kuriais sudarė transporto priemonių nuomos sandorius arba perleido jas valdyti, ir ryšius su UAB „Dallis“, kaip aplinkybes, potencialiai galinčias kelti interesų konfliktą. Riziką dėl potencialiai galinčio kilti interesų konflikto patvirtina pareiškėjo užimamų pareigų pobūdis (atlieka kontrolės veiksmus kitų asmenų atžvilgiu) ir tai, kad ankstesniu (ginčiui neaktuali) laikotarpiu pareiškėjas jau buvo atlikęs UAB „Dallis“ patikrinimą. Ginčo, kad minėti duomenys pareiškėjo deklaracijose nebuvo pateikti, byloje nėra. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija, įvertinusi šioje konkrečioje byloje nustatytas aplinkybes, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvadomis dėl pareiškėjo pareigos deklaruoti ryšius su nurodytais fiziniais ir juridiniais asmenimis.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5486-556/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos atleidimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas iš Išvados turinio darė prielaidą, kad šiurkštumą ir atleidimą iš darbo lėmė pareiškėjo kaltės forma – tyčia, ir vadovybės sprendimas griežtai vertinti miegojimą darbe. Teismas pabrėžė, kad miegojimas tarnybos metu nėra ir negali būti toleruojamas, tačiau šis tarnybinis nusižengimas, kai nustatomas, turi būti detaliam analizuojamas, tiriamas ir vertinamos visos individualios kiekvienai situacijai reikšmingos aplinkybės.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo vertinimu, atsižvelgiant į šios bylos konkrečias faktines aplinkybes, teisingumo bei protingumo kriterijus, manytina, nuobaudos tikslai iš tikro bus pasiekti apsiribojant papeikimo skyrimu už pareiškėjo padarytą teisei priešingą veiką.

Apeliacinės instancijos teismas atkreipia dėmesį į tai, kad atsakomybėn patraukto asmens tarnybos laikas gana ilgas (dabar jau 14 metų). Tarnybinės nuobaudos skyrimo metu galiojančių nuobaudų neturėjo, o per visą tarnybos laiką skatintas 12 kartų. Jo tarnyba išsiskiria specifika – kinologas, charakterizuojamas teigiamai, dėl padarytos neleistinos veikos prisipažino, gailisi dėl įvykio, o visa tai tarnauja pastarojo naudai ir teismo pakeistos tarnybinės nuobaudos palikimui galioti, nepaisant atsakovo argumentų, išdėstytų šio baigiamojo teisės akto 39 punkte.

Teismas pakeitė nuobaudą į papeikimą.

Nagrinėjamu atveju (**2014 m. kovo 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-704/2014**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Įvertinęs byloje pateiktą medžiagą (nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą, STT pažyma, STT Operatyvinių veiksmų atlikimo protokolai, liudytojos D. J. apklausos protokolai, liudytojo D. Ž. apklausos protokolai, liudytojos D. V. apklausos protokolai, Patikrinimo išvada) teismas darė išvadą, jog pareiškėjas, kreipdamasis į Migracijos departamento tarnautojus D. V. ir D. Ž., nagrinėjusius pilietės A. A. ir jos vaikų pilietybės klausimus, pažeidė pagrindinius valstybės tarnybos ir valstybės tarnautojų veiklos etikos principus nustatytus Valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 1 dalies, 2 dalies 1, 2, 3, 4 ir 8 punktuose. Teismas nustatė, jog pareiškėjas, E. O. prašymu, tarpininkavo pilietės A. A. ir jos vaikų pilietybės klausimų sprendime bei turėjo siekį, kad dokumentai būtų kuo greičiau sutvarkyti. Pažymėjo, jog liudytojai nepaneigė, kad pareiškėjas kreipėsi į juos dėl A. A. pilietybės klausimų (pvz. D. J., kuri teikia galutinį įvertinimą dėl pilietybės suteikimo prieš teikiant dokumentus Vidaus reikalų ministrui nurodė, jog

pareiškėjas buvo pas ją atėjęs su minėtos pilietės dokumentais; D. Ž. taip pat yra nurodęs, jog jam yra kelis kartus skambinusi skyriaus vedėja D. V. ir prašė pagreitinti D. H. ir N. A. pilietybės dokumentų nagrinėjimą, kaip jis nurodė, jog šito skyriaus vedėjos prašė pareiškėjas). Pareiškėjo argumentai, jog galutinius sprendimus dėl pilietybės suteikimo priima ne Migracijos departamentas, o Vidaus reikalų ministras, todėl nei pareiškėjas, nei pats departamentas neturi jokių įgaliojimų sprendžiant pilietybės klausimus nelaikyti reikšmingais, nes byloje yra nagrinėjami pareiškėjo veiksmai laikotarpiu, kol asmens dokumentai dėl pilietybės suteikimo yra nagrinėjami departamento kompetencijoje (iki teikimo Vidaus reikalų ministrui).

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. spalio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3721-789/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjai paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas. Pareiškėja prašė teismo sušvelninti tarnybinę nuobaudą (pakeisti ją į pastabą), jeigu teismas nepanaikins skundžiamos Įsakymo dalies. Atsižvelgusi į padaryto tarnybinio nusižengimo pobūdį, mastą, byloje nustatytas aplinkybes, į tai, kad šia nutartimi pripažinta, jog dalis Išvadoje nustatytų pažeidimų nustatyti nepagrįstai, į su pareiškėjos asmeniu susijusias aplinkybes (E. J. tarnyboje charakterizuojama teigiamai, neturi tarnybinių nuobaudų, už gerą ir sąžiningą tarnybą bei pasiektus gerus darbo rezultatus skatinta padėkomis ir vienkartinėmis pinigineis išmokomis, 2017 m. liepos 4 d. už nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą bei valstybinės šventės, Karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos proga apdovanota Trečiojo laipsnio policijos pasižymėjimo ženklu „Už nepriekaištingą tarnybą“), taip pat į tai, kad Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nėra patvirtinęs vidinės rastų daiktų priėmimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos, o tai galėjo suponuoti tam tikrą neaiškumą ir neapibrėžtumą nustatant, kaip pareigūnas (šiuo atveju pareiškėja) turi elgtis konkrečiu atveju, vadovaudamasi teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principais, teisėjų kolegija daro išvadą, kad tarnybinės nuobaudos skyrimo tikslas būtų pasiektas skiriant pareiškėjai tarnybinę nuobaudą – papeikimą. Atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, teisėjų kolegija sprendžia, kad skundžiama Įsakymo dalis yra keistina, nustatant, kad pareiškėjai skiriama tarnybinė nuobauda – papeikimas.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. vasario 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-263-629/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pažymėtina, jog pareiškėja nei tarnybinio patikrinimo, nei bylos nagrinėjimo pirmosios instancijos teisme metu, nei kartu su apeliaciniu skundu nepateikė įrodymų, patvirtinančių, kad A. K. į Kauno AVPK dėl konkrečių POLIS registrų duomenų suteikimo kreipėsi oficialiai. Byloje nėra duomenų, kad toks jo prašymas būtų užregistruotas, įvertintas ir nukreiptas vykdyti kuriam nors Kauno AVPK pareigūnui (įskaitant pareiškėją). Oficialiai raštu nepateiktas juridinio asmens, kuriam, kaip teigia pareiškėja, atstovauja A. K., ir nustatyta tvarka neužregistruotas prašymas negali būti laikomas teisėtu pagrindu naudotis POLIS registrais ir juo labiau tvarkyti šių registrų duomenis, perduodant juos tretiesiems asmenims. Byloje taip pat nėra duomenų, kad pareiškėja prie POLIS registrų 2020 m. sausio 7 ir 30 d. jungėsi atlikdama kokias nors tarnybines pareigas – pareiškėjai nebuvo pavesta tirti administracinio nusižengimo ROIK0119000664677 ar kitų su F. V. susijusių administracinių nusižengimų, taip pat V. P. padaryto kelių eismo taisyklių pažeidimo. Aplinkybė, kad pareiškėja yra policijos pareigūnė, kuriai, jos teigimu, ginčo laikotarpiu buvo pavesta tirti Kelių eismo taisyklių pažeidimo bylas, nesuteikia jai teisės tikrinti duomenis registruose neribota apimtimi, neturint tam pagrindo. Todėl atsakovas pagrįstai konstatavo, jog 2020 m. sausio 7 ir 30 d. pareiškėja prie POLIS registrų prisijungė neteisėtai, ne tarnybos tikslais, nesant tarnybinio poreikio bei pagrindo ir nurodydama tikrovės neatitinkančius duomenis apie šių prisijungimų tikslą. Šiais veiksmais pareiškėja pažeidė Taisyklių 11.4, 12.1 ir 12.5 punktuose įtvirtintus prisijungimo prie POLIS reikalavimus, o kartu sudarė galimybę pakenkti duomenų subjektų teisėtiems interesams, t. y. pažeidė Policijos įstatymo 7 straipsnio 2 dalį.

Nagrinėjamu atveju pirmosios instancijos teismas, nustatęs, kad Įsakymu pareiškėjai paskirta per griežta tarnybinė nuobauda (griežtas papeikimas), pagrįstai šią nuobaudą sušvelnino – pakeitė Įsakymu pareiškėjai paskirtą tarnybinę nuobaudą į papeikimą. Teisėjų kolegijos vertinimu, ši

pirmosios instancijos teismo nustatyta tarnybinė nuobauda yra adekvati nustatytiems pareiškėjos padarytiems pažeidimams, kurie yra konkrečiai nurodyti, detalizuoti bei pagrįsti byloje nustatytais aplinkybėmis.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. spalio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-288-415/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – perkėlimo į žemesnes pareigas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad R. G., pagal Darbo grafiką 2020 m. spalio 30 d. turėjęs vykdyti tarnybines funkcijas nuo 8:00 val. iki 16:00 val., vykdamas tarnybiniu automobiliu namo ir būdamas administraciniame teisme, kuriame buvo nagrinėjamas jo skundas dėl tarnybinės nuobaudos panaikinimo, negalėjo vykdyti tarnybinių funkcijų pagal nustatytą darbo grafiką ir PPV veiklos organizavimo apraše nustatytų pareigų; žinodamas, kad 2020 m. spalio 30 d. negalės dirbti pagal nustatytą grafiką, nes kaip pareiškėjas dalyvaus nustatyta tvarka paskirtame teismo posėdyje, t. y. užsiims veikla, nesusijusia su pareigybės funkcijų atlikimu, to nesuderino su tiesioginiu vadovu. Teismas vertino, kad aptartos pareiškėjo veikos teisingai kvalifikuotos kaip Vidaus tvarkos taisyklių 25 punkto pažeidimas. Remdamasis Tipinių policijos įstaigų transporto priemonių naudojimo taisyklių 20, 21 punktų, Vidaus tvarkos taisyklių 20 punkto, Panevėžio AVPK transporto priemonių taisyklių 25 punkto, Darbo reglamento 285 punkto nuostatomis, pirmosios instancijos teismas turėjo teisinį pagrindą padaryti išvadą, kad Panevėžio miesto ir rajono PK Veiklos skyriaus vyresniojo tyrėjo pareigas vykdęs R. G. specialiosiomis transporto priemonėmis privalėjo naudotis tik tarnybinėmis funkcijoms vykdyti. Žinodamas apie teisės aktais nustatytą reikalavimą tarnybinėmis transporto priemonėmis naudotis tik tarnybinėmis funkcijoms vykdyti, atlikdamas veiksmus, nesusijusius su tarnybinių funkcijų ir jam suformuluotų užduočių vykdymu, ir tuo tikslu pasinaudodamas tarnybai skirtu specialiuoju automobiliu, pareiškėjas pažeidė Tipinių policijos įstaigų transporto priemonių naudojimo taisyklių 20 punkto, Panevėžio AVPK transporto priemonių taisyklių 25 punkto bei Vidaus tvarkos taisyklių 20 punkto reikalavimus.

Teisėjų kolegija, atsižvelgdama tai, kad pareiškėjui 2020 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. 50-TE-140 skirta tarnybinė nuobauda Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmų 2021 m. kovo 8 d. sprendimu panaikinta, sprendimas įsiteisėjęs, prieina prie išvados, kad pareiškėjo atsakomybę sunkinančių aplinkybių nenustatyta, o už padarytus pažeidimus paskirta per griežta nuobauda. Keičiant nuobaudą į švelnesnę Statuto 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą teisėjų kolegija atsižvelgia į tarnybinio patikrinimo išvadoje nurodytas aplinkybes, kad pareiškėjas jau ir anksčiau buvo padaręs tarnybinio transporto naudojimo tvarkos pažeidimų, už kuriuos nuobaudos neskirtos, savo veiksmų ir rezultatų savikritiškai nevertina, todėl jo veikų pobūdį ir pareiškėjo kaltės laipsnį atitinkanti tarnybinė nuobauda yra papeikimas.

Dėl nurodytų argumentų teisėjų kolegija pirmosios instancijos teismo sprendimą pakeičia ir ginčijamu atsakovo Įsakymu pareiškėjui skirtą tarnybinę nuobaudą – perkėlimą į žemesnes pareigas, keičia į papeikimą.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. birželio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-401-575/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nustatytos aplinkybės neginčytinai patvirtina, kad pareiškėja netinkamai reagavo į 2020 m. gegužės 28 d. skubiosios pagalbos telefono numeriu 112 gautą pagalbos prašymą (nedelsiant neparengė pranešimo ir neperdavė jo atitinkamoms pagalbos tarnyboms bei papildė kitos BPC darbuotojos pranešimą dėl to paties įvykio). Tiek atsakovas Išvadoje, tiek pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime išsamiai aptarė, kokius veiksmus pareiškėja atliko netinkamai ir kokių konkrečiai veiksmų jį neatliko, nors pagal galiojančius teisės aktus privalėjo juos atlikti ir atlikti tinkamai. Įvertinus faktines bylos aplinkybes, pripažintina, kad pareiškėjos kaltė, pasireiškusiai netinkamu Pareigybės aprašyme ir kituose teisės aktuose nurodytų funkcijų vykdymu, buvo įrodyta. Pritartina pirmosios instancijos teismo ir atsakovo išvadai, kad pareiškėjos neteisėta veika pasireiškė tiek netinkamu veikimu (papildė kitos BPC darbuotojos BPCIS parengtą pranešimą apie pagalbos poreikį dėl to paties įvykio), tiek ir neveikimu (neužpildė atskiro pranešimo dėl pagalbos prašymo bei neperdavė jo vykdyti atitinkamoms pagalbos tarnyboms). Pareiškėja,

vykdydama savo darbinės funkcijas, ir laikydamosi teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, turėjo užtikrinti savo veiksmų teisėtumą ir pagrįstumą, tačiau šiuo atveju to nepadarius jai pagrįstai inkriminuotas tarnybinis nusižengimas ir už jį paskirta tarnybinė nuobauda.

Teisėjų kolegija taip pat sutinka su pirmosios instancijos teismo ir atsakovo išvada, kad pareiškėjos tarnybinis nusižengimas padarytas netiesioginės tyčios forma, kadangi pareiškėja, netinkamai reaguodama į įvykį bei laiku ir tinkamai BPCIS neužpildžiusi atskiro pranešimo, numatė, kad dėl tokių jos veiksmų (neveikimo) gali kilti atitinkamos pasekmės, ir nors jų nenorėjo, bet sąmoningai leido joms kilti.

Teisėjų kolegijos vertinimu, Įsakymu paskirta pareiškėjai tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, atsižvelgus į padaryto tarnybinio nusižengimo pobūdį, mastą ir kitas su pareiškėjos asmeniu susijusias aplinkybes, pagrįstai pirmosios instancijos teismo pripažinta neproporcinga padarytam pažeidimui. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, jog konstatavus, kad valstybės tarnautojas (pareigūnas) padarė tarnybinį nusižengimą, tačiau jam paskirta nuobauda yra per griežta, ši nuobauda, nesant aplinkybių, kurios eliminuotų galimybę šiems asmenims iš viso taikyti šią tarnybinės (drausminės) atsakomybės priemonę, turėtų būti keičiama į švelnesnę (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. vasario 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷-162/2007; 2007 m. spalio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴-945/2007; 2008 m. balandžio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴²-284/2008; 2008 m. spalio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴²-2681/2008; 2011 m. rugsėjo 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-3235/2011; 2012 m. liepos 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-1838/2012). Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į nustatytas faktines aplinkybes bei įvertinusi šį Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimą, daro išvadą, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai skundžiamu sprendimu pripažino, jog pareiškėjos padarytam pažeidimui šiuo atveju adekvati tarnybinė nuobauda – papeikimas.

2024 kovo 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1206-556-2024, ginčas kilo dėl prokurerei (pareiškėja) E. S. Generalinio prokuroro (atsakovas) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo. Atsakovas nurodė, jog tarnybinis patikrinimas dėl pareiškėjos galbūt neteisėtų veiksmų, esant juose tarnybinio nusižengimo požymių, kuomet pastaroji artimoje aplinkoje prieš savo sutuoktinį naudojo fizinį smurtą ir tuo padarė jam sveikatos sutrikdymą, buvo pradėtas Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojo 2022 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu (rezoliucija), gavus Kauno apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro 2022 m. rugpjūčio 17 d. tarnybinį pranešimą. Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiasis prokuroras surašė motyvuotą teikimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo, kuriame konstatavo, kad tarnybinio patikrinimo išvadoje ir surinktoje tarnybinio patikrinimo medžiagoje pakanka duomenų išvadai, kad pareiškėja padarė tarnybinį pažeidimą, ir pasiūlė jai skirti tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos. Generalinė prokurorė pritarė teikimui dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ir pripažino, kad pareiškėja padarė tarnybinį pažeidimą ir paskyrė jai tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas sutinka, kad padarytas tarnybinis pažeidimas buvo įvertintas neadekvačiai, neatitiko teisingumo ir protingumo kriterijų. Nekyla abejonių, jog pareiškėjos statusas ir profesijos prestižas reikalauja elgtis itin preciziškai laikantis teisinio reguliavimo, etikos bei moralės normų, gerbti žmogaus teises ir laisves, tarnauti visuomenės interesams, tačiau gyvenimiškos situacijos, kartais suponuoja elgesį, kuris ne visada būna suderinamas su pirmiau paminėtais reikalavimais. Tokiais atvejais sprendžiant atsakomybės klausimą yra teisiškai reikšminga identifikuoti faktines aplinkybes, kilusias pasekmes. Šiuo konkrečiu atveju veika, kuri buvo pripažinta kaip tarnybinis nusižengimas, padaryta namų aplinkoje, nesėkmingai susiklosčius šeiminiams santykiams. Pareiškėja nebuvo charakterizuota neigiamai. Duomenų apie pirmiau paskirtas administracines nuobaudas nėra. Tarnybinis nusižengimas nesiejamas su netinkamu ar aplaidžiu pareiškėjos pareiginių tiesioginių funkcijų vykdymu. Tai iš esmės yra jos atsakomybę lengvinančios aplinkybės, patvirtinančios pirmosios instancijos teismo išvadas. Kita vertus, teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo sunkumui proporcinga nuobauda. Sutiktina, jog atsiranda nesuderinamumas, kai yra pripažįstama, jog buvo padarytas tarnybinis nusižengimas, tačiau nėra skiriama jokia tarnybinė nuobauda. Teismas švelnina paskirtą tarnybinę nuobaudą, jei paskirtoji nuobauda pareiškėjai yra aiškiai per griežta bei bausmės tikslai gali būti pasiekti paskyrus jam švelnesnę nuobaudą. Konstatavus, kad tarnybinė nuobauda atleidimas iš tarnybos buvo paskirta nepagrįstai, atsižvelgiant į jau pirmiau išdėstytas aplinkybes, sprendžiant, kad padarytas tarnybinis nusižengimas, šiuo konkrečiu atveju,

suponuoja skyrimą papeikimo, kaip tarnybinės nuobaudos. Kolegija nutaria: Pareiškėjos apeliacinį skundą atmesti. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimą pakeisti ir paskirti E. S. tarnybinę nuobaudą – papeikimą.

2024 m. spalio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-764-463-2024, dėl Lietuvos metrologijos inspekcijos įsakymo, kuriuo pareiškėjui, valstybės tarnautojui, I. T. buvo skirta tarnybinė nuobauda (papeikimas), teisėtumo ir pagrįstumo. Teismas padarė išvadą, kad tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūra nagrinėjamu atveju nebuvo pažeista ir Inspekcija tinkamai atliko visus reikiamus procedūrinius veiksmus, susijusius su tarnybinės nuobaudos skyrimu. Teismas konstatavo, kad Komisija Išvadoje siūlė tarnybinę nuobaudą – papeikimą, tinkamai kvalifikavusi tarnybinį nusižengimą, nurodydama pažeistus teisės aktus ir jų straipsnius, tarnybinio nusižengimo padarymo terminą, jo įvykdymo aplinkybes, taip pat ir įvertinusi tarnybinę atsakomybę lengvinančias bei sunkinančias aplinkybes. Išvadoje buvo pagrįstai įvertinta, kad tokiais pareiškėjo veiksmais buvo sudarytos prielaidos ūkio subjektams abejoti dėl Inspekcijos atliekamų patikrinimų teisėtumo, tuo pačiu pateikiant kaip pavyzdį kitiems Inspekcijos ūkio subjektų priežiūros funkcijas atliekantiems pareigūnams. Teismas konstatavo, kad I. T. padarė tarnybinius nusižengimus ir tai sudarė pagrindą jam skirti tarnybinę nuobaudą – papeikimą, kuris yra proporcingas padarytam pažeidimui. Teismas sprendė, kad Įsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, todėl nėra pagrindo jį naikinti. Įvertinusi bylos faktines ir teises aplinkybes, teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas išsamiai ištyrė byloje esančius įrodymus, tinkamai taikė teisės normas ir priėmė pagrįstą bei teisingą procesinį sprendimą, kurį keisti ar naikinti apeliaciniame skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas.

Griežtas papeikimas

Nagrinėjamu atveju (**2018 m. spalio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-5082-662/2018**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Vertintina, jog pareiškėjas realiai buvo informuotas ir žinojo apie pradėtą tarnybinio nusižengimo tyrimą. Aiškindamas Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių 8 punktą pirmosios instancijos teismas teisingai pažymėjo, kad pateikti paaiškinimą yra valstybės tarnautojo teisė, bet ne pareiga. Aplinkybių, kad atsakovas būtų apribojęs E. M. teisę teikti paaiškinimus nenustatyta. Šiuo atveju pareiškėjas pats turėjo būti aktyvus, sąžiningas ir rūpestingas, tačiau elgėsi pasyviai (paštu siųstų dokumentų neatsiėmė, paaiškinimų neteikė per visą tarnybinio nusižengimo tyrimo laikotarpį), t. y. teisės aktuose nustatyta subjektine teise teikti paaiškinimą nepasinaudojo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog <... tyrimas galėjo būti baigtas ir negavus paaiškinimo dėl nusižengimo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. spalio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁸-899/2007) .

Pareiškėjas vėlavimą atlikti UAB "Grinda" ir UAB "Vilniaus vandenys" planinius patikrinimus bando pateisinti aplinkybe, jog nuo 2017 m. balandžio pradžios iki balandžio 27 d. jis buvo kasmetinėse atostogose, t. y. sąlygojo objektyvios priežastys. Visų pirma, Departamento direktoriaus įsakymu 2017 metų ūkio subjektų patikrinimų planas buvo patvirtintas vasario 3 d., o pareiškėjui elektroniniu paštu išsiųstas 2017 m. vasario 6 d. Antra, nebuvo imtasi jokių veiksmų, kad patikrinimo terminai būtų pratęsti. Todėl pareiškėjo E. M. nurodyta priežastis (buvimas kasmetinėse atostogose) nagrinėjamu atveju negali būti pripažinta tarnybinę atsakomybę šalinančia aplinkybe.

Bylos medžiaga patvirtina, kad pareiškėjas planinius patikrinimus neatliko teisės aktų nustatytais terminais, todėl atsakovas pagrįstai konstatavo, jog E. M. pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktus, Aprašo 23 punktą, Taisyklių 26 punktą, Vilniaus RAAD direktoriaus 2017 m. vasario 3 d. įsakymo Nr. VR-V-15 2.1 punktą, Pareigybės aprašo 7.13 punktą.

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų gali būti skiriama už šurkštų tarnybinį nusižengimą, taip pat už kitą tarnybinį nusižengimą, jei prieš tai valstybės tarnautojui nors kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo taikyta

tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas. Kaip jau buvo minėta anksčiau, E. M. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriaus 2017 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. VR-P-181 "Dėl E. M." skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas. Tai reiškia, jog pagrindas taikyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 4 dalį egzistavo.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. kovo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3145-756/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjui tarnybinė nuobauda buvo paskirta už tai, kad jis, būdamas Adučiškio seniūnijos seniūnas, 2014 m. birželio 30 d. sudarė darbo sutartį su sutuoktine, priimdamas ją iš specialisto (socialiniam darbui, 0,5 etato) pareigas, neinformavo Administracijos direktoriaus apie esamą interesų konfliktą, nepareiškė nusišalinimo nuo darbo sutarties pasirašymo, kuris sukelia interesų konfliktą dėl artimojo asmens privačių interesų.

Ginčijamu Įsakymu pareiškėjui paskirtas griežtas papeikimas atsižvelgiant į tai, jog pareiškėjui buvo paskirtos ir galiojo trys tarnybinės nuobaudos: 2 papeikimai (Administracijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. A1-214 ir 2016 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. A1-24) ir pastaba (2016 m. gegužės 12 d. įsakymas Nr. A1-62). Išplėstinė teisėjų kolegija nustatė, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eA-1307-552/2019 A. P. skundas buvo tenkintas ir Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gegužės 12 d. įsakymas Nr. A1-62 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo A. P.“ buvo panaikintas. Tačiau, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, tai, jog pareiškėjui viena anksčiau paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba – buvo panaikinta, nesudaro pagrindo keisti pareiškėjui parinktą tarnybinę nuobaudą ir skirti švelnesnę. Paskiriant pareiškėjui šią tarnybinę nuobaudą (griežtą papeikimą) galiojo anksčiau paskirtos dvi tarnybinės nuobaudos – papeikimai, o pareiškėjo padaryto pažeidimo – reikalavimų, susijusių su viešųjų ir privačių interesų derinimu valstybinėje taryboje, nevykdymo – nėra pagrindo vertinti kaip mažareikšmio ar formalaus. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, paskirta tarnybinė nuobauda yra adekvati padarytam pažeidimui, atitinkanti teisingumo ir protingumo kriterijus, todėl paskirtos tarnybinės nuobaudos keitimas šiuo konkrečiu atveju neatitiktų tarnybinės nuobaudos veiksmingumo ir tikslingumo. Ginčijamu Įsakymu pareiškėjui paskirtos tarnybinės nuobaudos – griežto papeikimo – nėra pagrindo vertinti kaip neproporcingos ar per griežtos tarnybinės nuobaudos, dėl to, netgi ir nustatius tai, jog viena pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda (pastaba) buvo panaikinta, nėra pagrindo ją pakeisti švelnesne.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. gruodžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2401-520/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Tarnybinio patikrinimo metu buvo nustatyta, kad pareiškėjas pažeidė Aprašo 19 punkto reikalavimus, kuomet, priešingai nei buvo nurodyta Darbo inspektoriaus įgalioto asmens rezoliucijoje „Tirti“, priėmė sprendimus neatlikti Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 16 punkte VDI priskirtos funkcijos – vykdyti nelegalaus darbo reiškinų kontrolę, jam pateiktose Pirmosios užduočių grupės kortelėse, viršydamas pareiškėjui suteiktus įgaliojimus, įrašė rezoliucijas „Nenagrinėti“. Taip pat nustatyta, kad pareiškėjas pažeidė Aprašo 21 punkto reikalavimus, kuomet, gavęs Darbo inspektoriaus įgalioto asmens užduotis su juse įrašyta rezoliucija „Spręsti“ ir turėdamas teisę įvertinti VDI užregistruotų anoniminių pranešimų dėl nelegalaus darbo turinį, kitą turimą informaciją bei galimo atlikti tokių pranešimų išnagrinėjimo efektyvumą, priimti dėl to savarankiškus motyvuotus sprendimus, pareiškėjas, priėmęs sprendimus atitinkamų anoniminių pranešimų nenagrinėti, Antrosios užduočių grupės kortelėse tokių savo sprendimų motyvų nesurašė, kaip tai imperatyviai yra nurodyta minėtame Aprašo punkte.

Nepagrįsti pareiškėjo argumentai, kad jis neturėjo vykdyti pavedimų tirti anoniminius pranešimus dėl to, kad jie nebuvo motyvuoti, yra nepagrįsti, nes šie argumentai nepatvirtinti jokiais teisės aktų normomis. Pareiškėjo nurodytos teisės aktų normos nenustato, kad pareiškėjas turi teisę atsisakyti vykdyti Darbo inspektoriaus ir jo įgaliotų asmenų nurodymus tirti anoniminius pranešimus dėl to, kad jie nemotyvuoti, ir daryti priešingas išvadas, kaip šiuo atveju pasielgė pareiškėjas, uždedamas rezoliucijas „Nenagrinėti“, nors Pareigybės aprašymo 7.12 punkte yra nurodyta pareiškėjui vykdyti Darbo inspektoriaus bei jo pavaduotojų pavedimus ir nurodymus.

Teismas paliko galioti tarnybinę nuobaudą.

Nagrinėjamu atveju (**2013 m. rugsėjo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶²-1513/2013**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Vadovaujantis Krašto apsaugos ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-276 sudarytos Komisijos 2012 m. balandžio 13 d. išvada „Dėl R. M. galimai padaryto tarnybinio nusižengimo“ Nr. VL-29, Įsakymu pareiškėjui buvo skirta nuobauda – griežtas papeikimas dėl to, jog jis neįvykdė krašto apsaugos ministro 2010 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. V-368 patvirtintos Krašto apsaugos ministerijos Centralizuoto vidaus audito departamento vidaus audito metodikos 43 punkto reikalavimų, taip pat krašto apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1476 patvirtintų Infrastruktūros plėtros departamento prie Krašto apsaugos ministerijos nuostatų 11.12 ir 26.1 punktų, krašto apsaugos ministro 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. V-503 patvirtinto IPD direktoriaus pareigybės aprašymo 7.1, 7.4 ir 7.5 punktų ir Valstybės tarnybos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytų valstybės tarnautojo pareigų bei padarė tarnybinį nusižengimą.

Vadovaujantis IPD Nuostatų 11.2 punktu, IPD rengia teisės aktų, susijusių su apsaugos sistemų įrengimu, statinių projektavimu, statyba ir statybos techninių ekonominių rodiklių nustatymu, projektus krašto apsaugos sistemos mastu. Šiuo raštu, vadovaujantis Metodikos 43 punktu, taip pat paprašyta ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo išrašo iš ataskaitos gavimo dienos parengti ir suderinus su KAM CVAD nustatyta tvarka pateikti tvirtinti rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą. Į šį KAM CVAD raštą pareiškėjas, buvęs IPD vadovas, jokio atsakymo nepateikė.

Pareiškėjo argumentai, jog IPD parengtas Krašto apsaugos ministerijos įsakymo projektas dėl audito rekomendacijų įgyvendinimo, įregistruotas dokumentų valdymo informacinėje sistemoje 2012 m. kovo 20 d., negali būti laikomas pateiktu pavėluotai, atmestini kaip nepagrįsti. Kaip jau minėta anksčiau, toks projektas (rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas) turėjo būti pateiktas per Metodikos 43 punkte numatytą terminą, t. y. ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo ataskaitos gavimo dienos, tačiau pareiškėjas to nepadarė.

Krašto apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. P-1349 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo R. M.“ pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. Pareiškėjas tvirtino, kad ji neteisėta, tačiau nustatyta, kad ši tarnybinė nuobauda nebuvo panaikinta. Skiriant pareiškėjui tarnybinę nuobaudą, buvo atsižvelgta į tai, kad padarytas tyčinis tarnybinis nusižengimas, galiojant ankstesnei tarnybinei nuobaudai. Tai įvertinta kaip atsakomybę sunkinanti aplinkybė, lengvinančių atsakomybę aplinkybių nerasta.

Nagrinėjamu atveju (**2020 m. birželio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3802-662/2020**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2019 m. liepos 11 d. buvo paskirtas vykdyti tarnybą į VĮ "Lietuvos oro uostų" Vilniaus filialo apsaugos pamainą nuo 06.30 val. iki 19.00 val. Pagal postų žiniaraštį jis nuo 16.00 val. iki 17.00 val. tarnybą vykdė postuose Nr. 3 ir Nr. 4 bei techninių priemonių pagalba privalėjo nuolat stebėti saugomo objekto perimetrą vaizduoklių ekranuose. Užfiksuota, jog V. Z. 16.23 val. (23 sek. miego) ir 16.33 val. (22 sek. miego), vykdydamas svarbaus ir strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčio objekto apsaugą, miegojo (ne trumpiau kaip 45 sek.) poste (tarnybos vietoje) tarnybos metu ir nevykdė nustatytų apsaugos pamainos pareigūno funkcijų, numatytų Apsaugos tvarkos aprašo 12.1, 13.2 ir 27.1 papunkčiuose, taip pat Pareigybės aprašymo 6.1 papunktyje.

Akcentuodamas Statuto 33 straipsnio 1 dalies nuostatas, kurioje išvardinti kriterijai, į kuriuos atsižvelgiama skiriant tarnybines nuobaudas, teismas pažymėjo, kad pareiškėjui Tarnybos vado 2019 m. gegužės 24 d. įsakymu yra paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, tačiau atsižvelgęs į byloje nustatytas aplinkybes, teismas sprendė, kad atsakovas nepagrįstai vertino padarytą nusižengimą kaip šiurkštų, už kurį skyrė griežčiausią tarnybinę nuobaudą. Teismas nurodė, jog, pirma, pareiškėjo padarytas tarnybinis nusižengimas realių pasekmių nesukėlė; antra, pareiškėjo tarnybos stažas yra 16 metų 8 mėnesiai, 2018 metais jo tarnybinė veikla įvertinta gerai, Tarnybos vado 2019 m. spalio 26 d. įsakymu jam suteiktos atostogos vaikui prižiūrėti nuo 2019 m. rugsėjo 9 d. iki 2022 m. liepos 16 d.; trečia, pareiškėjas ir

valstybė daugiau nei per 16 metų yra investavę į tokio pareigūno žinias, specialų pasirengimą vykdyti tarnybą; ketvirta, iš vaizdo įrašo aiškiai matyti, kad jo kolega matė jo daromą pažeidimą, jo nenutraukė (girdisi juokai), savo telefonu nufilmavo daromą pažeidimą, apie jį nepranešė vadovybei ir daugiau nei po 45 dienų, t. y. 2019 m. rugpjūčio 26 d., šį vaizdo įrašą išsiuntė štabo viršininkui D. S., kuris tarnybiniu pranešimu pranešė vadovybei; penkta, nei Išvadoje, nei Įsakyme niekaip neįvertinta Š. J. veikla, t. y. nebuvo atliekamas tyrimas dėl ne laiku pateikto pranešimo apie fiksuotą pažeidimą; šešta, pareiškėjas nuo 2019 m. birželio 13 d. yra išrinktas Vilniaus apskrities ikiteisminio tyrimo įtaigų Viešojo saugumo tarnybos profesinės sąjungos pirmininku.

Nuobauda iš atleidimo iš pareigų pakeista į griežtą papeikimą.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. gegužės 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-772-492/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė, pripažinęs Įsakymą teisėtu ir pagrįstu, padaręs išvadą, kad pareiškėja, nenusišalinusi nuo sprendimų, susijusių su sutuoktinio vadovaujama įmone, priėmimo, pasirašiusi Paslaugų sutartį, apie kilusį viešųjų ir privačių interesų konfliktą nepranešusi tiesioginiam vadovui, veikė interesų konfliktų situacijoje, pažeidė Interesų derinimo įstatymo reikalavimus.

Nustačius visus teisės pažeidimo sudėties elementus (objektas, objektyvioji pusė, subjektas, subjektyvioji pusė), nebelineka jokių abejonių dėl to, kad buvo padaryta Įsakyme aptarta teisei priešinga veika, už kurią gali būti taikomos poveikio priemonės. Pareiškėjai, kuriai esant Tarnybos vadove, taikomi aukštesni nei vidutiniai profesinio elgesio standartai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. sausio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-5115-415/2020), Įsakymu paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – laikytina proporcinga atsakomybės taikymo priemone.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. sausio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-4562-968/2020**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėjamos bylos kontekste teisėjų kolegija papildomai akcentuoja, kad 2019 m. birželio 26 d. ir 2019 m. liepos 26 d. pokalbiai Valstybės saugumo departamente vyko siekiant priimti sprendimą, ar pareiškėjai gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Tokio leidimo išdavimas tiesiogiai susijęs su jo, kaip aukšto rango valstybės tarnautojo, funkcijų atlikimu. Teisėjų kolegijai nekyla jokių abejonių, kad tai, jog paminėtų pokalbių su VSD pareigūnais metu pareiškėjas privalėjo suprasti, kad informacija dėl jo ryšių su UAB koncernu „MG Baltic“ yra svarbi ir reikšminga sprendimui dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo priimti. Taigi tai, kad pareiškėjas šią reikšmingą informaciją siekė nuslėpti, keitė parodymus, neabejotinai reiškia, jog jis padarė tarnybinį nusižengimą, už kurio padarymą pagrįstai jam skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. sausio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5115-415/2020**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nepaisant to, kad yra pagrindas pripažinti, jog pati R. T. savo elgesiu neprisidėjo prie dalykiškos, pagrįstos tarpusavio pagarba ir tarnybine etika darbo aplinkos užtikrinimo, o tai, teisėjų kolegijos požiūriu, kaip ir pareiškėjos atveju, turėjo būtų įvertinta taikant tarnybinės atsakomybės teisinius instrumentus, pareiškėjos – Kontrolės ir audito tarnybos vadovės veiksmai ir elgesys, kuriam taikytini aukštesni nei vidutiniai standartai, suponuoti iš teisėtumo, profesionalumo, pagarbos žmogui bei padarumo imperatyvų kylančių reikalavimų, kurie inter alia šioje konkrečioje situacijoje reiškė tokį veiksmų ir elgesio modelį, kuris užtikrintų palankias, valstybės tarnautojo interesus labiausiai atitinkančias supažindinimo su aktualiu teisės aktu sąlygas, nebūtų neteisėto atsisakymo atitinkamai veikti, būtų išvengta bet kokių konfliktų darbe, aktyviais veiksmais užkirstas kelias jiems veikti taip, kad nebūtų sutrikdytas sklandus įstaigos darbas, nebūtų jokių nepagarbos asmeniui, garbės ir orumo žeminimo apraiškų, akivaizdžiai neatitiko tokių standartų ir buvo padarytas šiurkštus tarnybinis nusižengimas, numatytas Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 5 dalies 1 punkte.

Pirmosios instancijos teismo surinktų ir ištirtų įrodymų visuma patvirtina aplinkybes, kad pareiškėja tyčiniiais neteisėtais veiksmais trukdė R. T. įgyvendinti savo teises susipažįstant su jai aktualių teisės aktu, dėl ko kilo konfliktas, triukšmas, sutrikdyta viešoji rimtis, parodyta nepagarba asmeniui, pažeminta jo garbė ir orumas. Tarp pareiškėjos veikslių ir neigiamų pasekmių yra tiesioginis priežastinis ryšys. Tokia veika kvalifikuotina kaip šiurkštus tarnybinis nusižengimas, atitinkantis Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 5 dalies 1 punkte įtvirtinto pažeidimo sudėtį.

Nustačius visus teisės pažeidimo sudėties elementus (objektas, objektyvioji pusė, subjektas, subjektyvioji pusė), nebelieka jokių abejonių dėl to, kad buvo padaryta Įsakyme aptarta teisei priešinga veika, už kurią gali būti taikomos poveikio priemonės. Pareiškėjai, kuriai esant Tarnybos vadove, taikomi aukštesni nei vidutiniai profesinio elgesio standartai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. sausio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-5115-415/2020), Įsakymu paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – laikytina proporcinga atsakomybės taikymo priemone.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. lapkričio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2704-552/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjos skundo argumentus, atsakovo atsikirtimus į skundą, įvertinęs tarnybinių patikrinimų medžiagą, atsižvelgęs į ikiteisminio tyrimo pareigūno veiklai taikomą teisinį reguliavimą, konstatavo, kad pareiškėjai tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, pritaikyta pagrįstai, nes pareiškėja ikiteisminius tyrimus Nr. (duomenys neskelbtini) suplanavo netinkamai, neužtikrino nedelsiamo ir išsamaus tyrimo atlikimo, nesiėmė visų įstatymo nustatytų priemonių per kuo trumpesnę laiką ištirti visas tyrimui reikšmingas aplinkybes ir nustatyti asmenis, padariusius nusikalstamą veiką ir tokios veikos aplinkybes, be to, žinodama apie 2020 m. kovo 2 d. suplanuotą kasmetinį tarnybinės veiklos vertinimo pokalbį su vadovu, susiplanavo tyrimo veiksmus, iškvietė liudytojus proceso veiksmams atlikti, siekdama minėtos procedūros išvengti. Pareiškėjos veikoje nustatęs visus būtinus tarnybinio nusižengimo elementus, atsižvelgęs į reikšmingus kriterijus, kuriuos būtina įvertinti parenkant tarnybinės nuobaudos rūšį, pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog atsakovo parinkta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, yra adekvati padarytiems tarnybiniams nusižengimams.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. rugpjūčio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2498-662/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Įvertinusi byloje nustatytas su pareiškėjo padarytu tarnybiniu nusižengimu susijusias aplinkybes, t. y. pareiškėjo padaryto tarnybinio pažeidimo pobūdį ir trukmę (neetiškas elgesys kolegės atžvilgiu tęsėsi ilgą laiką (daugiau kaip 2,5 metų), sistemiskumą, buvo tęsiamas ir po tiesioginio vadovo įspėjimo (pastabos)), apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija daro išvadą, jog atsakovo 2020 m. kovo 27 d. įsakymo Nr. IP-778 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo G. M.“ 1 punktu G. M. paskirta adekvati ir proporcinga jo padarytam pažeidimui tarnybinė nuobauda, kuri atsižvelgiant į bylos medžiagą nėra aiškiai per griežta. Įsakymu jam buvo paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. sausio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-149-438/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo.

Įsakymu pareiškėjai paskirta tarnybinė nuobauda pripažinus, kad ji padarė šiurkštų tarnybinių nusižengimų (griežtas papeikimas): 2020 m. sausio 6–10 d. Kauno apylinkės teismo Kauno rūmuose, eidama savo tiesiogines pareigas, sužinojusi informaciją apie ikiteisminio tyrimo teisėjo taikytas procesines prievartos priemones Bendrovės atsakingų asmenų atžvilgiu, tiesiogine tyčia ją atskleidė kitam asmeniui – K. D., ėjusiai teisėjo padėjėjo pareigas, neturėjusiai teisės disponuoti tokio pobūdžio informacija, ši ją atskleidė savo dukrai, duomenų atskleidimo metu dirbusiai Bendrovėje, šią informaciją toliau perdavusiai kitiems Bendrovės darbuotojams. Tokiais veiksmais pareiškėja pažeidė VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 5 ir 8 punktą, 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą. Taip piktnaudžiaudama tarnyba bei diskredituodama valstybės

tarnautojo vardą ir sumenkindama įstaigos reputaciją, padarė šturkštų tarnybini nusižengimą (VTI 33 str. 5 d. 1, 4 p.).

2023 m. kovo 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-190-789/2023

Nagrinėjamu atveju atsakovas, skirdamas tarnybini nuobaudą pareiškėjui, įvertino pareiškėjo neteisėtus veiksmus, kaltę ir kilsius padarinius. Atsakovas konstatavo, kad pareiškėjas, laiku nevykdydamas prokuroro duotų nurodymų bei teismo nutarties, nesiekė ekonomiško proceso šioje byloje, užvilkinio teisingumo vykdymo procesą bei sukėlė papildomas materialines ir laiko sąnaudas, pakenkė baudžiamajam procesui. Atsakovas, be kita ko, pažymėjo, kad šiuo atveju pareiškėjo nusižengimas yra šturkštus tarnybinis nusižengimas, už kurį gali būti skirta tarnybini nuobauda – atleidimas, nes pareigūnas nevykdė įsiteisėjusios teismo nutarties, susijusios su jo pareigomis ir jų atlikimu, bei šturkščiau pažeidė minėtų teisės aktų reikalavimus. Atsakovas nustatė, kad pareiškėjas turi aukštąjį išsilavinimą, charakterizuojamas teigiamai, skatintas ir nebaustas, nenustatė tarnybini atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių. Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjui pagrįstai skirta tarnybini nuobauda – griežtas papeikimas, ji yra adekvati pareiškėjo padarytų pažeidimų pobūdžiui, atitinka teisingumo ir proporcingumo principus.

2023 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-230-552/2023

Iš Įsakymo ir Išvados matyti, kad pareiškėja pripažinta padariusi tarnybini nusižengimą, nes ji 2020 m. sausio - 2021 m. balandžio mėnesiais 41 kartą neteisėtai prisijungė prie Duomenų sandėlio nomenklatūrinių bylų (*duomenys neskelbtini*) bei atliko šiose bylose veiksmus „Bylos peržiūra“.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja buvo Kalėjų departamento Imuniteto skyriaus viršininke, turinčia aukščiausio (IV) lygio duomenų naudotojo prieigą prie įslaptintos informacijos. Imuniteto skyriaus veiklos specifika suponuoja šio skyriaus viršininko pareigą organizuoti skyriaus darbą, kad būtų pasiekti skyriaus veiklos tikslai (užtikrinti korupcijos prevencijos įgyvendinimą Kalėjų departamente ir įstaigose; vykdyti Darbuotojų apsaugą nuo galimo neteisėto poveikio, nukreipto prieš sąžiningą, objektyvų ir tinkamą pareigų atlikimą; organizuoti ir įgyvendinti Darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, tarnybinių nusižengimų ir darbo pareigų pažeidimų prevenciją ir tyrimą) ir kartu teisę savo iniciatyva imtis veiksmų, reikalingų šiems tikslams pasiekti. Imuniteto skyriaus nuostatai bei skyriaus viršininko pareigybės aprašymas suteikė pareiškėjai teisę tiek teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš Kalėjų departamento ir įstaigų struktūrinių administracijos padalinių, valstybės, savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų fizinių ir juridinių asmenų informaciją, dokumentus, kitus daiktus ir duomenis, reikalingus Imuniteto skyriaus funkcijoms vykdyti; tiek naudotis visomis kriminalinės žvalgybos veiklos subjektams suteiktomis teisėmis; tiek atlikti kriminalinės žvalgybos ir ikiteisminio tyrimo veiksmus; tiek naudotis Kalėjų departamento informacinėmis sistemomis ir registrais.

Atleidimas

Nagrinėjamu atveju (2016 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-261/2016) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybini nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Tyrimo išvada patvirtina, kad pareiškėjai inkriminuotą nusižengimą sudaro dvi veikos, tai yra viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktas, susijęs su UAB „Kopa“ darbuotoja R. T. ir interesų konfliktas, rekomenduojant savo seserį rašyti tekstus UAB „Kopa“. Todėl pagal šių pažeidimų apimtį bei pažeidimo padarymo aplinkybės pagrįstai buvo pripažinta, kad pareiškėja padarė šturkštų tarnybini nusižengimą ir paskirta tarnybini nuobauda, atleidimas iš pareigų, yra proporcinga padarytiems pažeidimams.

Pareiškėjos padarytas tarnybinis nusižengimas yra formalios sudėties, o padaryta žala nėra inkriminuotą tarnybini nusižengimą kvalifikuojanti aplinkybė, todėl nėra privalomai įrodinėtina. Padarytų veikų padariniai yra vertinamojo pobūdžio ir, teisėjų kolegijos vertinimu, pirmosios instancijos teismas pagrįstai juos pripažino, kaip žalingus valstybės tarnybai.

Nagrinėjamu atveju (**2017 m. birželio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3283-492/2017**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Departamento Personalo skyriaus vyriausioji specialistė, atlikusi psichologinį vertinimą, 2016 m. liepos 11 d. tarnybiniame pranešime Nr. TP-1505 Departamento direktorių informavo, kad Bendrųjų reikalų skyriaus darbuotojai dėl T. J. veiksmų patyrė didelę įtampą, todėl ji, skyriaus vedėja nušalinus nuo pareigų, darbuotojams pasiūlė emocijų ventiliacijos grupę, kaip neatidėliotinos psichologinės pagalbos priemonę. Susitikime buvo nustatyta, kad darbuotojai patyrė daug pažeminimų ir jų darbo nuvertinimo, jie jautėsi nuolat kontroliuojami ir sekami darbo vietoje. Darbuotojos nuolat susidurdavo su seksistiniu Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjo elgesiu ir seksualiniu priekabiavimu. Dauguma darbuotojų moterų aktyviai vengė spręsti darbinis klausimus vienuoje su skyriaus vedėju. Trikdančiai darbuotojus veikė subordinuoti santykiai, kai darbuotojams yra sunkiau pasipriešinti, jie gali jaustis priklausomi ir bejėgiai, pažeminimą ir priekabiavimą išgyveno savyje, o tai galėjo neigiamai paveikti jų savivertės jausmą. Antrinio darbuotojų traumavimo patirtį lėmė aplinkybė, kai pareiškėjas išviešino tarnybiniame tyrime pateiktus darbuotojų parodymus. Pozityvios emocijos buvo didelis emocinio palengvėjimo jausmas (ypač moterys jautėsi apgintos ir apsaugotos), kad traumuojanti situacija baigėsi. Baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą, 2016 m. liepos 25 d. buvo surašyta tarnybinio nusižengimo tyrimo išvada Nr. TPI-22 ir pasiūlyta pripažinti, kad T. J. šiurkščiai nesilaikė Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 6 dalies, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 8 punktų, 15 straipsnio 1 dalies 1, 3 ir 5 punktų bei Etikos taisyklių 2.1, 9.2 ir 9.4 punktų reikalavimus bei padarė šiurkštų tarnybinį nusižengimą. Už tarnybinį nusižengimą pareiškėjui T. J. buvo pasiūlyta skirti tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų. Departamento direktorius 2016 m. liepos 28 d. įsakyme Nr. PK-401 pripažino, kad Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjo pareigas ėjęs T. J. padarė šiurkštų tarnybinį nusižengimą, pasireiškusį Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nesilaikymu bei Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 8 punktų, 15 straipsnio 1 dalies 1, 3 ir 5 punktų bei Etikos taisyklių 2.1, 9.2 ir 9.4 punktų reikalavimų pažeidimu. Įsakymo 2 punktu nustatyta, kad už šiurkštų tarnybinį nusižengimą pareiškėjui skirtina tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų. Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad Departamento direktorius pagrįstai nustatė T. J. padarytą tarnybinį nusižengimą, o nustatyta skirtina nuobauda atitinka teisingumo ir protingumo kriterijus, atsakovo direktoriaus 2016 m. liepos 28 d. įsakymą Nr. PK-401 paliko nepakeistą

Nagrinėjamu atveju (**2018 m. balandžio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3831-520/2018**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Akivaizdu, kad negalėjo būti toleruojama tokia teisinė situacija, kai pagal teisės aktuose įtvirtintas imperatyviausias nuostatas pareiškėjas, atstovaudamas Tarnybai, privalėjo tikrinti, kaip jis pats (valstybinės žemės nuomininkas) naudoja išnuomotus valstybinės žemės sklypus savo privačiai ūkinei veiklai vykdyti, spręsti, ar nėra pagrindų nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartis, taip pat spręsti klausimus dėl valstybinės žemės nuomos sutarčių sudarymo / nesudarymo, kt. Tokia situacija sudaro faktinį ir teisinį pagrindą konstatuoti, kad egzistavo viešojo ir privataus intereso konfliktas, kuris akivaizdžiai kelia abejones dėl pareiškėjo nešališkumo įgyvendinant valstybės politiką valstybinės žemės nuomos teisiniu santykių srityje. Pareiškėjo priimti sprendimai, o taip pat ir nepriimti sprendimai, susiję su jo išsinuomotų valstybinės žemės sklypų naudojimo kontrole, kėlė abejones dėl pareiškėjo tarnybinės veiklos nešališkumo ir skaidrumo, tarnybinių pareigų atlikimo pagal teisės aktų reikalavimus (ar pareigos buvo atliekamos nešališkai, sąžiningai ir tinkamai, nesiekiant asmeninės naudos), diskreditavo valstybės tarnybą.

Kadangi nustatyta, jog pareiškėjas padarė šiurkštų tarnybinį nusižengimą, todėl pagrįstai konstatuota, kad pareiškėjui teisėtai buvo paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos. Nors Išvadoje buvo siūloma pareiškėjui skirti tarnybinę nuobaudą – pastabą, tačiau Įsakyme yra motyvuotai pagrįsta, t. y. nurodyta, dėl kokių nustatytų faktų ir teisės aktų nuostatų pareiškėjui skirtina tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos.

Nagrinėjamu atveju (**2018 m. rugpjūčio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-4545-438/2018**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Ši nuobauda pareiškėjui paskirta už tai, kad jis 2017 m. rugsėjo 18 d. apie 15.00 val. Naujojoje Akmenėje ne tarnybos metu, būdamas neblaivus (2,62 prom. girtumas) vairavo automobilį VW Passat.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjo padaryta veika, automobilio vairavimas esant neblaiviam, pastarajam užtraukė ir baudžiamąją atsakomybę. Jis Akmenės rajono apylinkės teismo 2017 m. gruodžio 21 d. nuosprendžiu yra pripažintas kaltu pagal Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio 7 dalį.

Pagal Prokuratūros įstatymo 2 straipsnį prokuratūra yra valstybės institucija, kuriai pavesta užtikrinti teisėtumą ir padėti teismui vykdyti teisingumą. Vykdydama šias funkcijas prokuratūra organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja; kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese; palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose ir kt.

Pareiškėjas, būdamas prokuratūros personalo darbuotoju, yra betarpiškai susijęs su šių funkcijų vykdymu. Todėl jo padaryta veika akivaizdžiai kertasi su šių funkcijų vykdymu, o tuo pačiu ir su visuomenėje galiojančiomis moralės nuostatomis bei visuomenės teisėtai lūkesčiais, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų ir valstybės tarnautojų. Dėl ko pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjas savo veika diskreditavo prokuratūros autoritetą bei kad jo atleidimas iš prokuratūros yra adekvati drausminės atsakomybės poveikio priemonė, yra atitinkanti faktines aplinkybes bei teisinės atsakomybės sąlygas, o tuo pačiu pagrįsta ir teisinga.

Nagrinėjamu atveju (**2013 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-1292/2013**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Kaip nurodoma Valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 6 dalies 3 punkte, šurkščiu pažeidimu laikoma ir korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių turinti veika, susijusi su tarnybinių pareigų atlikimu, nors už šią veiką valstybės tarnautojas ir nebuvo traukiamas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn. Atsižvelgiant į tai, kad ikiteisminis tyrimas Nr. 86-2-0060-10 Plungės rajono apylinkės prokuratūros 2011 m. kovo 31 d. nutarimu buvo nutrauktas dėl to, kad tyrimo metu nebuvo surinkta pakankamai pagrįstų ir objektyvių duomenų, neginčijamai patvirtinančių pareiškėjos ir V. V. kaltę padarius būtent kyšininkavimo bei papirkimo nusikalstamas veikas, t. y. ikiteisminio tyrimo metu surinkti duomenys nesudarė pagrindo pripažinti, kad tokia veika yra nusikalstama Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 4 dalies ir 227 straipsnio 3 dalies prasme, tačiau visgi nebuvo paneigta aplinkybė, jog V. V. davė kyšį pareiškėjai (I t., b. l. 67-68). Todėl pareiškėjos veiksmuose likus kyšio (dovanos) paėmimo požymių, nustatytų ikiteisminio tyrimo metu, jos veika visiškai pagrįstai buvo pripažinta kaip turinti korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių ir įvertinta, kaip šurkštus tarnybinis pažeidimas VTĮ 29 straipsnio 5 dalies prasme, diskreditavęs Telšių apskrities VMI autoritetą.

Teisėjų kolegija pažymi ir tai, kad pareiškėjos tarnybinio patikrinimo išvadoje yra pateikti tarnybinio nusižengimo tyrimo metu atliktais tyrimo veiksmais surinkta medžiaga paremti duomenys, patvirtinantys, jog pareiškėja priėmė dovaną iš V. V., atlikdama tarnybines pareigas, ir šioje jos veikoje yra tarnybinio nusižengimo sudėtis.

Nagrinėjamu atveju (**2020 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3978-415/2020**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teismas priėjo prie išvados, kad pareiškėjas, siekdamas naudoti sau ir prašydamas pavaldumo santykiais su juo susijusių Darbuotojų teismo posėdyje administracinėje byloje Nr. eI-2881-406/2018 liudyti pateikiant teismui nepilną informaciją, vengė asmeniškai atsakyti už savo sprendimus ir ėmėsi apgaulės.

Teismas sprendė, kad Komisija pagrįstai bei teisėtai pareiškėjo atliktus veiksmus pripažino šurkščiu tarnybiniu nusižengimu. Teismas pažymėjo, kad aplinkybė, jog per paskutinius 12 mėnesių pareiškėjui buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, kuri Valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nustatyta kaip savarankiška valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų priežastis, yra

pakankama su pareiškėju nutraukti tarnybos (darbo) santykius ir tuo atveju, jeigu jo padarytas tarnybinis nusižengimas nebūtų įvertintas kaip šiurkštus.

Teismas nurodė, kad pareiškėjo padarytas jo tarnybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimas galėjo būti vertinamas nepriklausomai nuo baudžiamosios ar administracinės teisės pažeidimo fakto ir tam neturi reikšmės aplinkybė, kad tarnybinio nusižengimo tyrimo metu buvo vertinami tie patys faktai bei juos patvirtinantys duomenys, kurie būtų nagrinėjami ir ikiteisminio tyrimo metu. Toks vertinimas negali būti traktuojamas kaip pareiškėjo nekaltumo prezumpcijos pažeidimas.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-4892-575/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Taigi, pirmosios instancijos teismas pagrįstai ir teisėtai pripažino, kad J. K. tarnybos metu matydamas automobilyje cigaretes ir nefiksuodamas to, tyčia pažeidė teisės aktų reikalavimus ir diskreditavo muitinės pareigūno vardą. Pareiškėjo padaryta veika yra tyčinė, sąmoninga ir akivaizdžiai priešinga pagrindiniams institucijos (muitinės) tikslams, muitinės pareigūno pareigoms – kontroliuoti prekių (ypač akcizais apmokestinamų) patekimą į Lietuvos teritoriją. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pritaria skundžiamo teismo sprendimo išvadoms, kad nors pareiškėjo atleidimas iš tarnybos yra griežčiausia tarnybinė nuobauda, tačiau atsižvelgiant į pareiškėjo padaryto tarnybinio nusižengimo aplinkybes, konstatuotina, jog atsakovas pagrįstai jį įvertintino kaip šiurkštų ir J. K. paskyrė tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų diskreditavus muitinės pareigūno vardą. Apelianto teiginiai, kad jis nediskreditavo muitinės pareigūno vardo atmetami kaip nepagrįsti.

Nagrinėjamu atveju (**2019 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3606-968/2019**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėjamu atveju konstatuota, kad pareiškėjas, būdamas tarnyboje neblaivus, padarė prokuroro vardą žeminantį poelgį, sulaužė prokuroro duotą priesaiką Lietuvos valstybei (Prokuratūros įstatymo 30 str. 6 d.), pažeidė Prokuratūros įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 6 punktą, kuriame nustatyta, kad prokurorai privalo laikytis Etikos kodekso, pažeidė Prokuratūros įstatymo 39¹ straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad prokurorai tarnybos ir ne tarnybos metu turi laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų ir Etikos kodekso, šiurkščiai pažeidė Etikos kodekse nustatytus pagrindinius prokurorų profesinės veiklos principus: padorumo principą, įpareigojantį elgtis padoriai ir savo elgesiu formuoti neprikaištingą prokuroro reputaciją (5.2.1 p.), ir atsakomybės principą, įpareigojantį vengti ir ne tarnybos metu savo elgesiu paniekinti ar pažeminti prokuroro, kaip valstybės pareigūno, ir prokuratūros, kaip valstybės institucijos, vardą (5.9.1 p.).

Teisėjų kolegijos vertinimu, minėtų normų pažeidimai konstatuoti pagrįstai, kadangi pareiškėjas, būdamas tarnyboje akivaizdžiai neblaivus (pareiškėjui nustatytas 1,27 promilių neblaivumo laipsnis žymiai viršija leidžiamą 0,2 promilės etilo alkoholio koncentraciją biologinėje organizmo terpėje pagal Taisyklių 2.1 p.), nors užėmė aukštas ir didelės atsakomybės reikalaujančias valstybės pareigūno pareigas, kurioms keliami itin aukšti profesionalumo (kvalifikacijos) ir moralės standartai, pažemino prokuroro vardą (Prokuratūros įstatymo 39¹ str. 3 d.). Akivaizdu, kad dėl pareiškėjo padaryto tyčinio pažeidimo atsirado neigiami padariniai – sumenkintas prokurorų ir prokuratūros, kaip institucijos, autoritetas. Tad nustatytas sunkaus pobūdžio pažeidimas (prokuroro vardo pažeminimas) buvo pakankamas pagrindas skirti pareiškėjui griežčiausią tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos (Prokuratūros įstatymo 40 str. 5 p. (įstatymo redakcija, galiojusi iki 2018 m. birželio 30 d.) ir tuo pagrindu pareiškėją atleisti iš tarnybos (Prokuratūros įstatymo 44 str. 1 d. 2 p.).

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2685-520/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėjamu atveju pripažintini pagrįstais tiek atsakovės, tiek pirmosios instancijos teismo argumentai, kad pareiškėjo padaryti nusižengimai, piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi (Kybartų PN suteiktų abonentinų numerių perdavimas artimiems asmenims ir nevienkartinis tarnybinio transporto

naudojimas asmeninems reikmėms (kartu su neteisėtų nurodymų davimu vairuotojui bei neteisingu automobilio kelionės lapų pildymu)) yra šiurkštūs pažeidimai, už kuriuos taikytina tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos.

Šiuo atveju pareiškėjo argumentai, susiję su tuo, kad iš 2016 m. spalio 26 d. išvados buvo pašalinti motyvai, jog pareiškėjas pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas, kad pareiškėjas atlygino žalą už du automobilio panaudojimus, nekeičia reikalo esmės, nes byloje surinktų įrodymų visuma leidžia daryti įtikinimą išvadą, jog pareiškėjas, pažeisdamas atsakovės ir pirmosios instancijos teismo nurodytus teisės aktų reikalavimus, padarė šiurkščius nusižengimus.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. gruodžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-4033-492/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

LVAT nagrinėjo bylą dėl statutinio vidaus tarnybos pareigūno atleidimo iš tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą teisėtumo ir pagrįstumo. Byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2020 m. gegužės 31 d. tarnybinėse patalpose pagrobė 40 l kuro iš tarnybinio automobilio bako. LVAT pasisakė, kad pareiškėjo veiksmai nesuderinami su pareigūno etika, pareigūnui keliamais aukštesnio elgesio standartais ir griežtesniais reikalavimais dėl keliamų profesinių, bendrųjų nepriekaištingos reputacijos standartų ir dėl autoriteto kitiems institucijos darbuotojams, kertasi su visuomenėje galiojančiomis moralės normomis bei teisėtai lūkesčiais, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pažeidimas nustatytas tarnybos vietoje buvo žinomas tik siauram asmenų ratui (darbuotojams) bei pareigūnams ir teismui. Tiek tarnybos vieta, tiek pati tarnyba laikytina vieša, o visuomenė turi teisėtą lūkestį ne tik tikėtis nepriekaištingo pareigūnų elgesio, bet ir būti informuota apie pažeidimus. Valstybinės pareigūno pensijos nemokėjimas trejus metus taip pat laikytina proporcinga priemone, o jos įgyvendinimo sustabdymas, atsižvelgiant į padarytą pažeidimą, laikytinas socialiai teisingu. Kitos pareiškėjo nurodomos pasekmės – darbo neturėjimas, dėl nepilnamečio vaiko išlaikymo kylantys materialiniai sunkumai, sietinos ne su pritaikytos tarnybinės nuobaudos padarytam pažeidimui proporcingumu, bet su jo paties socialine atsakomybe. Apibendrinama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija apeliacinį skundą atmetė, o pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. spalio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3759-261/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Tarnybinio patikrinimo išvadoje nustatyta, kad pareiškėjas pažemino policijos pareigūno vardą ir sulaužė pareigūno priesaiką atlikęs šiuos veiksmus (vertinant šių veiksmų visumą): pareiškėjas ne tarnybos metu ir neatlikdamas jokių pareiginių funkcijų kartu su kitais asmenimis dalyvavo medžioklėje, kurioje neteisėtai buvo sumedžiotas tauriojo elnio patinas, šį gyvūną kartu su kitais asmenimis gabeno automobilyje, sustabdytas aplinkosaugos pareigūnų bandė pasinaudoti tarnybine padėtimi (siekdamas išvengti atsakomybės, aplinkos apsaugos pareigūnams pristatė esantis policijos pareigūnas, teigė, jog ši „juoda dėmė“ turės įtakos jo asmens bylai, prašė susitarti, išjungti aplinkos apsaugos tarnybiniame automobilyje esančias vaizdo ir garso stebėjimo kameras, minėjo turintis daug pažinčių bei kad buvo savo kolegų informuotas apie esantį netoliese aplinkosaugos pareigūnų ekipažą), nesilaikė karantino reikalavimų (vykdamas automobiliu su asmenimis iš skirtingų namų ūkių nedėvėjo veido / burnos apsauginių kaukių), žinojo, kad taurusis elnias buvo sumedžiotas neteisėtai bei buvo susitaręs su kolega M. E. dėl informacijos apie aplinkosaugininkų ekipažą teikimo. Atleidimas pripažintas pagrįstu.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. spalio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3829-520/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Apeliacijos dalykas – pirmosios instancijos teismo sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo A. S. skundas dėl atsakovo Departamento 2021 m. kovo 12 d. įsakymo Nr. TE-7-130, kuriuo pareiškėjas (statutinis valstybės tarnautojas) atleistas iš vidaus tarnybos pagal Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punktą, panaikinimo, pagrįstumas ir teisėtumas.

Pirmosios instancijos teismas Įsakymą pripažino teisėtu, nes nustatė, kad atsakovas pagrįstai pripažino, jog pareiškėjas savo veiksmais, 2020 m. rugpjūčio 9 d. apie 04.00 val. klube (duomenys neskelbtini) viešoje vietoje būdamas neblaivus (nustatytas 1,32 promilių girtumas) ir suduodamas ne mažiau kaip vieną smūgį O. E. O., dėl ko O. E. O. buvo praskelta lūpa, sulaužyti akiniai, sukeltas fizinis skausmas, nutrauktos trys geltonos spalvos apyrankės ir sugadinta laikrodžio apyrankė (O. E. O. buvo padarytas nežymų sveikatos sutrikdymo mastą atitinkantis sužalojimas), pažeidė Statuto 3 straipsnio 1 dalies 8 punktą, Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos etikos kodekso, patvirtinto Departamento direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 1-319, 8.1, 8.4, 8.6 ir 8.7 punktų reikalavimus ir pažemino vidaus tarnybos sistemos pareigūno vardą.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. rugsėjo 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3680-968/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pažymėtina, kad pareiškėjo veiksmai, kurie tapo pagrindu taikyti Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytą atleidimo iš vidaus tarnybos pagrindą, detaliam nurodyti Išvadoje. Nustatyta, kad pareiškėjas nuo 2021 m. sausio 25 d. apie 13 val. iki 2021 m. sausio 26 d. 10.00 val., panaudodamas jam priklausantį tinklą ir kirvį (ekečių prakirtimui lede), neteisėtai žvejojė (duomenys neskelbtini) kaime esančiame (duomenys neskelbtini) tvenkinyje. Neteisėtos žvejybos metu sugavo 3 lydekas, 2 karosus ir 1 ešerį ir padarė 751,5 Eur žalą žuvų ištekliams.

Atleidimas pripažintas pagrįstu.

Nagrinėjamu atveju (**2021 m. vasario 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2446-520/2021**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėdamas pareiškėjo skundo teiginius, jog jis vaizdo įrašą su nuoga G. B. į „Facebook Messenger“ grupę įkėlė siekdamas šį vaizdo įrašą išsaugoti, teismas nurodė, kad iš atsakovo pateiktų vaizdo įrašų matyti ir girdėti, jog pareiškėjas, atsisukdamas į pareigūnę, sako „reikės pafilmuoti į grupę įkelti“. Šie pareiškėjo žodžiai patvirtino jo siekį vaizdo įrašą minėtoje grupėje išsaugoti ne tarnybos tikslais, o juo pasidalyti su Vilniaus AVPK 1-osios kuopos grupės nariais. Taip pat nors pareiškėjas vėliau vaizdo įrašą įkėlė ir į tarnybinį kompiuterį, tačiau šio įrašo iš grupės vis dėlto nepašalino, taip pat, kaip nurodė pareiškėjas, vaizdo įrašą iš savo asmeninio mobiliojo telefono ištrynė tik 2020 m. sausio 20 d. ryte. Teismas, įvertinęs nurodytas aplinkybes, darė išvadą, kad atsakovas pagrįstai pareiškėjo veiksmus šiam minėtą vaizdo įrašą per „Facebook Messenger“ programėlę įkeliant į Vilniaus AVPK 1-osios kuopos grupę, vertino kaip pareigūno vardą žeminančius veiksmus.

Atleidimas pripažintas pagrįstu.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. spalio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3761-821/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nors pareiškėjas apeliaciniame skunde neigia, jog jis į Vilą pateko ir joje buvo neteisėtai, tačiau, teisėjų kolegijos nuomone, pareiškėjas ir D. Ž. nepagrindė savo teisėto buvimo Viloje priežasčių ir nenurodė jokio kito pagrįsto tikslo būti Viloje, kol advokatas vykdė pavedimą (iš Viloje buvusiems asmenims advokato įteikto rašto matyti, jog advokatas siekė iškraustyti Viloje tuo metu buvusius asmenis), todėl sutinka su atsakovo ir pirmosios instancijos teismo vertinimu, jog atsakovas padarė pagrįstą išvadą dėl pareiškėjo ir D. Ž. buvimo Viloje tikslo – užtikrinti advokato G. D. saugumą, ir šių aplinkybių nepaneigia pareiškėjo apeliaciniame skunde nurodytos aplinkybės, jog pareiškėjas Viloje buvo leidus Įmonės atstovei K. G., kad būdamas Viloje neatliktų jokių neteisėtų veiksmų, neviešino, jog yra policijos pareigūnas, nes pareiškėjo paaiškinimus paneigia kiti jau minėti tarnybinio nusižengimo tyrimo metu surinkti įrodymai.

Apeliaciniame skunde teigiama, kad daugelis žiniasklaidoje nurodytos informacijos dėl netinkamo pareiškėjo ir D. Ž. elgesio tarnybinio patikrinimo metu nepasitvirtino, t. y. straipsnyje buvo nurodyta tikrovės neatitinkanti, melaginga ir pareiškėją šmeižianti informacija, todėl tokia informacija negali būti laikoma akivaizdžiai žeminančia vidaus tarnybos sistemos autoritetą, griauančia pasitikėjimą vidaus

reikalu įstaiga arba ją kompromituojančia. Pažymėtina, kad žiniasklaidoje pasirodžiusi informacija yra iki šiol nepaneigta, be to, pareiškėjo teiginiai dėl informacijos nepatikimumo nepaneigia fakto, kad ir pareiškėjas ir D. Ž. vyko į (*duomenys neskelbtini*) su advokatu, kuris atstovavo verslo interesams, buvo kartu su advokatu G. D. jam duoto pavedimo vykdymo metu, ir šios aplinkybės, pasirodžiusios viešumoje, sukėlė rimtų abejonų dėl tokia išvyka siektų tikslų bei jų atitikimo uždaviniams, nustatytiems policijos veiklai, bei neabejotinai sumenkino policijoje sąžiningai tarnybą atliekančių pareigūnų prestižą, formavo neigiamą visuomenės požiūrį į policijos veiklą, policijos pareigūno statusą, jo įgaliojimų ribas.

Teisėjų kolegijos vertinimu, šiuo atveju pareiškėjo veiksmai pagrįstai įvertintini kaip sąmoningi ir tyčiniai, kurie akivaizdžiai žemina vidaus tarnybos autoritetą, ją kompromituoja ir laikomi pareigūno vardo pažeminimu. Pareiškėjo pasirinktas elgesio modelis objektyviai prieštarauja imperatyviosioms teisės aktų nuostatomis, įpareigojančioms atitinkamai veikti, o tai akivaizdžiai kertasi su galiojančiomis moralės nuostatomis bei teisėtais lūkesčiais, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3095-415/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas, būdamas statutiniu pareigūnu, dalyvavo klastojant dokumentus, tai darė sąmoningai, tyčia. Be to, pareiškėjas nepranešė apie jam žinomą padarytą teisės pažeidimą, neteikė jam žinomos informacijos apie padarytą teisės pažeidimą kito tarnybinio patikrinimo metu, kai buvo apklausiamas kaip įvykių dalyvis (liudytojas) bei teikė tikrovės neatitinkančius duomenis tarnybinio patikrinimo metu.

Tokie pareiškėjo veiksmai vertintini, kaip tyčinis šiurkštus teisės pažeidimas, netoleruotinas statutinėje tarnyboje, o asmuo, taip elgdamasis, daro reputacinę žalą institucijai, kenkia jos autoritetui ir žemina pareigūno vardą. Teisėjų kolegija tai konstatuoja įvertinusi padarytų pažeidimų pobūdį. Pažymėtina, kad šiuo atveju pažeidimo sudėtis yra formali, nereikalaujanti materialinių teisinių padarinių. Būtina pažymėti ir tai, kad būtent padarytų teisės pažeidimų pobūdis yra reikšmingas, kai vertinama, ar pareigūno neteisėtais veiksmais pakenkiama institucijos autoritetui, padaroma reputacinė žala. Dokumento klastojimas turi nusikalstamos veikos elementų ir jokiais būdais nedera su ypatingą funkcinę ir teisinę padėtį valstybėje užimančių statutinių įstaigų veikla, pareigūnams keliamais reikalavimais.

Dėl nurodytų argumentų teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas pakeisdamas ginčijamu įsakymu taikytą tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos į griežtą papeikimą, neteisingai vertino faktines aplinkybes bei taikė procesinį įstatymą (ABTĮ 56 str.) ir materialinį teisinį reglamentavimą (Statuto 21 str. 2, 3 p., 39 str. 1 d., 40 str.). Paliktas – atleidimas.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. birželio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2483-789/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi šiomis nuobaudų skyrimo vertinimo nuostatomis, daro išvadą, jog pareiškėjui paskirta nuobauda – atleidimas iš tarnybos – atitinka bendruosius tarnybinių (drausminių) nuobaudų skyrimo principus, tame tarpe nuobaudos tikslingumo ir veiksmingumo principus. Visuma nustatytų aplinkybių patvirtina, kad padarytas nusižengimas yra priešingas valstybės pareigūno statusui, o tuo pačiu ir visuomenėje galiojančioms moralės nuostatomis bei visuomenėje formuojamam pareigūnų autoritetui bei pačios valstybės tarnybos prestižui. Nuobauda atitinka padaryto pažeidimo pobūdį, nes pažeidimas padarytas tarnybos metu, šiurkščiai buvo pažeisti valstybės tarnautojo veiklą reglamentuojantys teisės aktai, nustatyti neteisėti veiksmai – dalyvavimas tikrovės neatitinkančio įrašo Suvestinėje darymo ir pasirašymo (dokumento klastojimo) metu, tikrovės neatitinkančio dokumento įkėlimas į DVS, žinant, kad dokumente nurodyti duomenys neatitinka tikrovės, neužkirtimas kelio daromam teisės pažeidimui ir nepranešimas apie žinomą padarytą teisės pažeidimą, neteikimas žinomos informacijos apie padarytą teisės pažeidimą kito tarnybinio patikrinimo metu, kai pareiškėjas buvo apklausiamas kaip liudytojas, bei tikrovės neatitinkančių duomenų teikimas tarnybinio patikrinimo metu – sumenkino tarnautojo reputaciją, šiais neteisėtais veiksmais pareiškėjas parodė nepagarbą valstybės tarnybai, tai sudaro pagrindą riboti jo teisę tęsti valstybės tarnybą.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. kovo 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1193-756/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis objektyviai nustatyta, kad pareiškėjas šių veiksmų nustatytu laiku ir tvarka neatliko. Pats tinkamai, kaip to reikalauja anksčiau minėtos teisės normos, į S. M. prašymą (pranešimą) nereagavo, o dėl tinklų iš ežero ištraukimo kreipėsi į neetatinį aplinkos apsaugos inspektorių G. B., jam perdavė raktus nuo angaro, kuriame buvo laikoma valtis ir priekaba, taktinė liemenė ir leido jais naudotis, žinodamas, kad vieni neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai vykdyti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės (atlikti apžiūros, užpildyti reikalingus faktinių aplinkybių dokumentus) neturi teisės. Tokiu būdu, neteisėtai pavesdamas jam priklausančias funkcijas savarankiškai atlikti neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriams, kaip teisingai pripažino atsakovas ir pirmosios instancijos teismas, pareiškėjas pasinaudojo savo, kaip aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno tarnybine padėtimi, viršijo jam suteiktus įgaliojimus ir piktnaudžiavo tarnyba. Departamento direktoriaus 2018 m. liepos 13 d. įsakymu AD1-70 patvirtintų Departamento vidaus tvarkos taisyklių 11 punkte nustatyta, kad darbuotojams draudžiama leisti pašaliniams asmenims (ne Departamento darbuotojams, lankytojams ir kt.) naudotis Departamento elektroniniais ryšiais, programine įranga, biuro įranga, kanceliarinėmis ir kitomis priemonėmis. Šių taisyklių nesilaikymas traktuojamas Valstybės tarnybos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 6 punkto pažeidimu. Piktnaudžiavimas tarnyba (t. y. valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama) pagal Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 5 dalies 4 punktą laikomas šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. spalio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3698-815/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas teigia, kad jis nepadarė KPI 9 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų pažeidimo, nes, anot pareiškėjo, pagal šias nuostatas privaloma pranešti apie pranešėjui žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, jeigu jis gavo duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta, daroma ši veika ar rengiamasi ją padaryti, ir jeigu teisės aktuose nėra nustatytų praneštinios informacijos atskleidimo ribojimų. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, nekartodama pirmosios instancijos teismo išvadų, kurioms pritaria, pabrėžia, kad pareiškėjas pagal bylos duomenis yra viešojo sektoriaus subjekto darbuotojas, atsakingas už antikorupcijos formavimo praktiką Tarnyboje, taigi, asmuo, kuris turėjo suprasti bei suvokti, kokios veikos yra korupcinio pobūdžio. Kartu pabrėžtina, kad, kaip minėta, pareiškėjui pagal KPI 9 straipsnio 1 dalies nuostatas nereikia veikos kvalifikuoti, jam reikia tik pranešti apie ne menamą, bet objektyviais duomenimis pagrįstą veiką, kuri galbūt turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių; tai, ar tikrai toji veika yra korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, turi nustatyti ne pranešėjas, o KPI 9 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, turinčios tam atitinkamą kvalifikaciją (prokuratūra, Specialiųjų tyrimų tarnyba ar ikiteisminio tyrimo įstaiga). Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija šioje byloje pagal surinktus faktinius duomenis, t. y. kad pareiškėjui buvo žinoma, jog Tarnybos valstybės tarnautojos priėmė dovanas iš juridinio asmens, kuris potencialiai galėjo būti kontroliuojamas, kad tokios veikos prieš šventes galbūt buvo tradicija, kad viena iš Tarnybos valstybės tarnautojų prieš kontroliavimą galbūt įspėdavo kontroliuojamus asmenis, kad visa ši informacija buvo įrašyta paties pareiškėjo ir paviešinta advokatui, taip pat jo klientei, remdamasi ABTĮ 56 straipsnio 7 dalyje nustatyta įrodymų vertinimo taisykle, kurios taikymo negali saistyti bylos proceso dalyvių nuomonė dėl įrodymų vertinimo, daro išvadą, jog pareiškėjas turėjo suvokti, kad galbūt buvo daromos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos; atitinkamai, nagrinėjamos bylos kontekste pareiškėjas turėjo pareigą pranešti apie tai institucijoms, turinčioms tam atitinkamą kvalifikaciją (prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai ar ikiteisminio tyrimo įstaigai). Bylos aplinkybėmis nustatyta, kad pareiškėjas suvokė, jog veikos buvo korupcinio pobūdžio, bet, jo vertinimu, jos laikytinos ne nusikalstamomis. Tokia pareiškėjo pozicija neeliminuoja jo pareigos, nustatytos KPI 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse, tikslingo, t. y. tyčinio, neįvykdymo, nes kaip minėta, jis pagal KPI 9 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas neturėjo veikos kvalifikuoti, nes tam ir neturėjo atitinkamos specialios kvalifikacijos, o nagrinėjamos bylos

aplinkybių visuma (Tarnybos valstybės tarnautojos priėmė dovanas iš juridinio asmens, kuris potencialiai galėjo būti kontroliuojamas, kad tokios veikos prieš šventes galbūt buvo tradicija, kad viena iš Tarnybos valstybės tarnautojų prieš kontroliavimą galbūt įspėdavo kontroliuojamus asmenis, kad visa ši informacija buvo įrašyta paties pareiškėjo ir paviešinta advokatui, taip pat jo klientei) apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijai leidžia daryti išvadą, jog pareiškėjas pažeidė KPI 9 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjo atsakomybės neeliminuoja ir ta aplinkybė, kad valstybės tarnautojos buvo / nebuvo patrauktos atsakomybėn.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. birželio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2502-789/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Nagrinėjamu atveju nustatius, kad pareiškėjas – prokuroras – vairavo automobilį būdamas neblaivus, ir šias aplinkybes paviešinus, teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjo veika vertintina kaip šiurkštus pažeidimas, žeminantis prokuroro vardą. Pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjas savo veika diskreditavo prokuratūros autoritetą bei kad jo atleidimas iš prokuratūros yra adekvati drausminės atsakomybės poveikio priemonė, yra atitinkanti faktines aplinkybes bei teisinės atsakomybės sąlygas.

Nagrinėjamu atveju (**2022 m. gegužės 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1811-415/2022**) ginčas kilo dėl valstybės tarnautojui (pareiškėjai) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas nedeklaravo ryšių su MB „(duomenys neskelbtini)“ ir nenusišalino. MB „(duomenys neskelbtini)“ vadovė yra pareiškėjo motina R. K.. MB „(duomenys neskelbtini)“ 2019 m. vasario 20 d. skirta parama. Vadovaujantis VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 7 punktu, deklaruojantis asmuo deklaracijoje privalo nurodyti artimus asmenis ar kitus jam žinomus asmenis arba duomenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas. Šis teisinis reglamentavimas įpareigoja deklaruoti ne tik asmenį (šiuo atveju motiną), bet ir duomenis apie jos valdomus juridinius asmenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, o tai, kad ši faktiškai buvo paramos teisinių santykių šalimi, suponuoja, kad pareiškėjas pažeidė ne tik VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 7 punkto reikalavimus, bet ir viešumo bei skaidrumo principą.

Pareiškėjas taip pat nedeklaravo ryšių su MB „(duomenys neskelbtini)“, kurios vadove yra jo sesuo. Jau minėta, kad vadovaujantis VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 7 punktu jis tai privalėjo padaryti. To nepadarė net ir po to, kai jam akivaizdžiai tapo žinoma, jog ši bendrija yra paramos teisinių santykių šalimi. Projektų, pateiktų paramai gauti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos priemones, veiklos sritis ir (ar) veiklos atrankos komiteto (duomenys neskelbtini) posėdyje jis nusišalino nuo klausimo Nr. 17 „Dėl MB „(duomenys neskelbtini)“ projekto „MB „(duomenys neskelbtini)“ įkūrimas“. Tai nurodyta ir Komiteto posėdžio protokole. Vien aplinkybė, jog pareiškėjo nusišalinimo veiksmai neatitinka NMA darbo reglamento 50 punkte nustatytos nusišalinimo tvarkos, nėra pakankamas pagrindas pripažinimui, kad pareiškėjas padarė tarnybinį nusižengimą, už kurį gali būti skiriama tarnybinė nuobauda. Faktinis realus nusišalinimo veiksmas buvo atliktas, taigi interesų konflikto buvo išvengta, veiksmų skaidrumas – užtikrintas, ir tai teisiniu požiūriu yra esminė aplinkybė, šalinanti tarnybinės atsakomybės teisinius pagrindus (mažareikšmiškumas (VTĮ 32 str. 1 d. ir 2 d.)).

Šių tarnybinių pažeidimų kontekste pažymėtina, kad pareiškėjas, atlikdamas savo tarnybines funkcijas, vykdė itin reikšmingas užduotis, todėl pagal funkcijų pobūdį priskiriamas prie kvalifikuotų subjektų, kuriems taikomas ne vidutinis, o aukštas rūpestingumo ir atidumo standartas. Todėl prievolė nuolat domėtis savo giminių bei artimųjų veikla ir ypač jų tiesioginiais interesais veikiant paramos teisiniuose santykiuose pareiškėjui kilo būtent dėl jo atliekamų funkcijų pobūdžio. Šiuo atveju vengimas domėtis ir nuolat rinkti visą svarbią informaciją tam, kad būtų išvengta interesų konflikto, o tuo pačiu užtikrinamas viešumo ir skaidrumo principo tinkamas įgyvendinimas, yra nerūpestingumas, kuris, kartu pripažįstant, jog nurodyti tarnybiniai nusižengimai yra padaryti dėl neatsargumo, nes kaltė tyčios forma nėra įrodyta, sudaro vieningą nusižengimų subjektyviosios pusės elementų visumą.

Dėl šios Nutarties 49 ir 50 punktuose nurodytos veikos ir jos faktinio bei teisinio vertinimo.

Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad pareiškėjas teisės aktų nustatyta tvarka nusišalino ir neišviešino tiesioginiam vadovui galimo interesų konflikto, susijusio su jo sesers klausimo svarstyimu

Paramos administravimo probleminių klausimų sprendimo komisijos posėdyje. Teismas priėjo prie išvados, kad pareiškėjas privalėjo nusišalinti ir netvirtinti Komisijos posėdžio darbotvarkės, nes 13-ju klausimu buvo įtrauktas jo sesers prašymo paramos reikalu svarstymas, taip pat konstatavo, jog žodinis nusišalinimas posėdžio metu nuo dalyvavimo 13-o klausimo svarstyme neatitinka teisės aktų reikalavimų ir tai pripažinta tarnybiniu nusižengimu.

Teisėjų kolegija jau anksčiau, dėl kito panašaus epizodo, jau nurodė, kad vien aplinkybė, jog pareiškėjo nusišalinimo veiksmai neatitinka NMA darbo reglamento 50 punkte nustatytos nusišalinimo tvarkos, nėra pakankamas pagrindas pripažinimui, kad pareiškėjas padarė tarnybinių nusižengimą, už kurį gali būti skiriama tarnybinė nuobauda. Kad pareiškėjas faktiškai ir realiai nusišalino nuo 13-jo klausimo svarstymo, įrodo liudytojo T. O. parodymai, jog prieš posėdį pareiškėjas jam pranešė, kad liudytojas turės pirmininkauti, kai bus svarstomas darbotvarkės 13-as klausimas, jis svarstant šį klausimą ir pirmininkavo, tai pažymėta posėdžio protokole; realaus pareiškėjo nusišalinimo ir nedalyvavimo šio klausimo svarstyme faktą patvirtino ir liudytojas J. V., kurio parodymų kritiškai įvertinti nėra pagrindų, juo labiau, kad jie iš esmės atitinka ir liudytojo T. O. parodymus; byloje nepaneigta pareiškėjo nurodoma aplinkybė, kad jis svarstant darbotvarkės 13 klausimą išėjo iš patalpos; komisijos nariai šią aplinkybę aiškino įvairiai: dauguma neprisimena, o G. U. el. laišku patvirtino, kad pareiškėjas iš salės išėjo, taigi dėl šio klausimo veiksmas buvo atliktas, interesų konflikto buvo išvengta, veiksmų skaidrumas – užtikrintas, ir tai teisiniu požiūriu yra esminė aplinkybė šalinanti tarnybinės atsakomybės dėl nusišalinimo (nusišalinimo tvarkos pažeidimo) svarstant darbotvarkės 13 klausimą teisinius pagrindus (mažareikšmiškumas (VTĮ 32 str. 1 d. ir 2 d.)).

Vadovaujantis VPIDVTĮ 11 straipsnio 1 dalimi, asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą.

Šis teisinis reglamentavimas suponuoja, kad pareiškėjas, tvirtindamas Komisijos posėdžio darbotvarkę, kurioje 13-ju klausimu buvo įtrauktas jo sesers prašymo paramos reikalu svarstymas, pažeidė įstatyme įtvirtintą draudimą dalyvauti *inter alia* (be kita ko) ir sprendimų rengimo stadijoje, nes svarstomų klausimų įtraukimas į darbotvarkę ją tvirtinant vertintinas, kaip dalyvavimo sprendimų rengimo stadijoje veiksmas.

Todėl teisėjų kolegija prieina prie išvados, kad pareiškėjas tokiais savo veiksmais padarė tarnybinių nusižengimą, pažeidė VPIDVTĮ 11 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą draudimą, o tuo pačiu – ir viešumo bei skaidrumo principų reikalavimus (VTĮ 3 str. 1 d. 14 p.).

Byloje nėra įrodyta, kad šis tarnybinis nusižengimas padarytas tyčia, todėl pripažįstama, kad tai padaryta dėl neatsargumo (nerūpestingumo).

Dėl šios Nutarties 53 punkte nurodytų pažeidimų.

Pirmosios instancijos teismas priėjo prie išvados, kad byloje įrodyta, jog pareiškėjas, nedeklaruodamas ryšių su V. Š. (pareiškėjo uošvienė) ir J. J. (pareiškėjo sesers vyras), padarė tarnybinių nusižengimą.

Pareiškėjas nurodo, kad nežinojo, jog šie asmenys paramos gavėjai, nes su jais nebendrauja. Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad pareiškėjas, NMA užimdamas aukštas pareigas, privalėjo domėtis ir žinoti visą aktualią informaciją dėl jo artimos aplinkos asmenų interesų jo tarnybinės veiklos srityje, todėl taikė aukštą rūpestingumo standartą ir konstatavo, kad pareiškėjas padarė tarnybinių nusižengimą.

Šios Nutarties 79.3 punkte teisėjų kolegija jau apibrėžė pareiškėjui taikytiną rūpestingumo ir atidumo standartą. Jis taikytinas visai pareiškėjo veiklai.

Šiuo atveju, kai vertinamos aplinkybės susijusios su pareiškėjo uošvės ir sesers vyro veikla, akivaizdu, kad tai artimojo bendravimo rato asmenys, todėl byloje nesant jokių pareiškėjo pozicijų patvirtinančių įrodymų, teisėjų kolegija kritiškai įvertina pareiškėjo argumentus, kad jis su šiais asmenimis nepalaiko jokių ryšių (ABTĮ 56 str. 7 d.). Tačiau toks kvalifikuoto asmens aukšto rūpestingumo ir atidumo standarto pažeidimas yra iš skaidrumo principo kylančių pareigų nevykdymas, kai nerenkama informacija, aktuali interesų deklaravimui, o ne interesų nedeklaravimas. Už neveikimą (informacijos, duomenų nerinkimą esant tokiai pareigai) pareiškėjas tarnybinėn atsakomybėn nėra patrauktas, o veikos, už kurią nubaustas (nedeklaravo ryšių su paminėtais asmenimis, kai buvo žinoma apie interesų konfliktą), nepadare, konstatuotina, kad nėra pažeidimo, už kurį pareiškėjas nubaustas, įvykio.

Dėl šios Nutarties 54 punkte nurodytų teismo konstatuotų pareiškėjo padarytų tarnybinių nusižengimų.

Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad pareiškėjui dešimtas pažeidimas buvo konstatuotas už tai, jog jis nedeklaravo ryšio su VŠĮ „(duomenys neskelbtini)“, kurios vadovė yra pareiškėjo mama R. K., o šis juridinis asmuo (duomenys neskelbtini) pateikė paraišką Nr. (duomenys neskelbtini). Pareiškėjui vienuoliktasis pažeidimas buvo konstatuotas už tai, kad jis nedeklaravo ryšio su MB „(duomenys neskelbtini)“, kurios vadovė yra pareiškėjo sesuo A. K.-J., o šis juridinis asmuo (duomenys neskelbtini) pateikė paraišką Nr. (duomenys neskelbtini).

Vadovaujantis VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 7 punktu, deklaruojantis asmuo deklaracijoje privalo nurodyti artimus asmenis ar kitus jam žinomus asmenis arba duomenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas. Aiškindama šią teisės normą teisėjų kolegija jau yra nurodžiusi, kad šis teisinis reglamentavimas įpareigoja deklaruoti ne tik asmenį (šiuo atveju motiną), bet ir duomenis apie jos valdomus juridinius asmenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, o tai, kad nurodyti juridiniai asmenys buvo paramos teisinių santykių šalimis, suponuoja, kad pareiškėjas pažeidė ne tik VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 7 punkto reikalavimus, bet ir viešumo bei skaidrumo principą (Nutarties 79.1 p.).

Pažymėtina, kad VPIDVTĮ 6 straipsnio 1 dalies 7 punkto reikalavimų pažeidimas yra formaliosios, o ne materialiosios sudėties, todėl tam, kad būtų pagrindas pripažinti, jog padarytas tarnybinis nusižengimas, nėra svarbios pasekmės. Šiuo atveju nėra svarbu, ar paraiška paramai gauti po pateikimo vėlesnėse stadijose buvo atsiimta, taip pat ir tai, kad paraiška buvo atmesta (parama neskirta).

Todėl teisėjų kolegija prieina prie išvados, kad pareiškėjas, nedeklaruodamas ryšio su 82.1 punkte nurodytais juridiniais asmenimis, padarė tarnybinių nusižengimą.

Byloje nėra įrodyta, kad šis tarnybinis nusižengimas padarytas tyčia, todėl pripažįstama, kad tai padaryta dėl neatsargumo (nerūpestingumo).

Teisėjų kolegija, aiškindama VTĮ 33 straipsnio 5 dalies 5 punkte įtvirtintą teisės normą šios bylos kontekste, kai yra pripažįstama, kad pareiškėjas padarė kelis pagal savo pobūdį vienuoliktą (tapačius, panašius) tarnybinius nusižengimus, t. y. konstatuojamas pažeidimų daugetas, daro išvadą, kad toks pažeidimų daugetas vertintinas, kaip šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimas. Šią normą aiškinant kitaip, t. y., kad tik vienas arba vienas iš daugeto padarytų pažeidimų turi turėti šiurkštaus teisės pažeidimo požymius ir tik tokiu atveju veika būtų pagrindas kvalifikuoti pagal VTĮ 33 straipsnio 5 dalies 5 punktą, būtų paneigtas atsakomybės neišvengiamumo principas bei suvaržytas VTĮ 33 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų sąlygų, kurios įvertinamos skiriant tarnybines nuobaudas, taikymas. Kitoks aiškinimas suponuoja, kad įtvirtinamas pažeidimų tolerancijos valstybės tarnyboje principas, kad valstybės tarnautoją nebūtų pagrindo atleisti iš valstybės tarnybos, nors jis sistemingai pažeidinėja teisę. Tai niekaip nedera su pagrindiniais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybines etikos principais bei valstybės tarnybos tikslais (VTĮ 2 str. 11 d., 3 str. 1 d. 1, 7, 8, 9, 12, 14 punktai).

Nurodyto teisės aiškinimo pagrindu teisėjų kolegija prieina prie išvados, kad tarnybinių nusižengimų, kurie teisiniu požiūriu įvertinti (ir yra įrodyti) apeliacinės instancijos teismo šioje Nutartyje, daugetas kvalifikuotinas kaip šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimas.

Tai, kad tokie tarnybiniai nusižengimai padaryti aukštas pareigas einančio valstybės tarnautojo, turinčio plačius įgaliojimus paramos teisinių santykių srityje, tai, kad visi tarnybiniai nusižengimai susiję su artimos pareiškėjui aplinkos subjektų interesų pareiškėjo veiklos srityse nuslėpimu nedeklaruojant galimų interesų konfliktų, taigi galima įžvelgti ir tam tikras savanaudiškumo apraiškas, leidžia pripažinti, kad atleidimas iš valstybės tarnybos yra proporcinga ir teisinga tarnybinė nuobauda.

2023 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2384-463/2023

Pareiškėjas yra sulaikytas dėl muštynių bare.

Nagrinėjamos bylos kontekste akcentuotina, kad reikalavimas nustatyti akivaizdų vidaus tarnybos sistemos autoriteto pažeminimą, pasitikėjimo vidaus reikalų įstaiga griovimą arba jos kompromitavimą, yra vertinamojo pobūdžio bei sietinas su visuomenėje galiojančių įprastinių moralės nuostatų ir teisėtų lūkesčių, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų, požiūriu. Todėl šios pasekmės gali būti nustatytos, atsižvelgiant į pareigūno padaryto pažeidimo pobūdį, jo kaltės formą, pažeidimo padarymo aplinkybes, pažeidimu sukeltas pasekmes ir kt. bei į tai, ar pareigūno padaryta veika akivaizdžiai kertasi su

visuomenėje galiojančiomis moralės nuostatomis bei visuomenės teisėtai lūkesčiais, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų. Tokiam įvertinimui nėra reikšminga, ar pažeidimo faktas buvo nustatytas (ir buvo vertinamas) viešai, t. y. ar jis buvo nustatytas matant visuomenės atstovams, ar jis turėjo atitinkamą atgarsį visuomenėje. Taip pat nėra reikšminga, ar tai įvyko pareigūnui atliekant (arba ne) savo tarnybines pareigas, ar tuo metu pareigūnas turėjo (arba ne) jo statusą atitinkančius atributus, t. y. buvo ar nebuvo su uniforma (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. birželio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3671-520/2017).

Tarnybinio patikrinimo išvadoje, kuri yra sudėtinė Įsakymo dalis, atsakovas, įvertinęs visus surinktus įrodymus, susijusius su pareiškėjo veiksmais bei jo elgesiu (žr., šios nutarties 7.9 punktą), konstatavo, kad pareiškėjas teisei priešingais veiksmais pažeidė pareiškėjo veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir savo elgesiu pažemino pareigūno vardą bei sulaužė pareigūno priesaiką, todėl yra faktinis ir teisinis pagrindas pareiškėją atleisti iš vidaus tarnybos. Minėtą išvadą patvirtina byloje esanti medžiaga: policijos pareigūnų G. B. ir A. M. 2022 m. lapkričio 24 d. tarnybiniai pranešimai, PAGD 2022 m. lapkričio 24-26 d. ir 2022 m. gruodžio 15 d. pranešimai dėl tarnybinio nusizengimo, pareiškėjo 2022 m. lapkričio 30 d. ir 2022 m. gruodžio 22 d. paaiškinimai dėl galimai padaryto tarnybinio nusizengimo, pareiškėjo 2022 m. lapkričio 24 d. prašymas atleisti jį iš vidaus tarnybos, liudytojos (baro darbuotojos) 2022 m. lapkričio 25 d. apklausos protokolas, įvykio vietos apžiūros 2022 m. lapkričio 24 d. protokolas, kitų objektų apžiūros 2022 m. lapkričio 25 d. protokolas, Valstybinės teismo medicinos tarnybos toksikologijos laboratorijos specialisto išvada bei vaizdo kamerų įrašai. Tarnybinio patikrinimo išvadoje nurodyti pažeidimai, jų turinys aiškiai bei nuosekliai atskleidžiamas Tarnybinio patikrinimo išvadoje bei skundžiamame teismo sprendime bei patvirtinti byloje esančiais minėtais įrodymais.

2023 m. balandžio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1587-662-2023

Byloje nustatyta, kad tik pati pareiškėja naudojos savo 2016 metais sukurta „Facebook“ asmenine paskyra (t. y. jokie pašaliniai asmenys jos paskira nesinaudojo) ir ginčo laikotarpiu pareiškėjos profilis buvo viešas. Nuotraukose pareiškėja yra užfiksuota dėvinti tarnybines VPGT uniformą, o ant nuotraukų yra užsidėjusi rėmelius su draudžiamąja simbolika bei užrašais, reiškiančiais pasididžiavimą priešiškos valstybės pergalemis – t. y. panaudoti rėmeliai su frazėmis „*Aš didžiuojuosi. 75 m. pergalei*“ ir „*Kol mes prisimename – jie gyvi. Gegužės 9-oji*“. Nurodyta informacija buvo paskelbta viešai – interneto tinklalapyje „Alfa.lt“, t. y. visuomenei buvo pateikta / atskleista informacija apie pareiškėjos elgesį viešojoje erdvėje, kurioje yra nurodomos jos pareigos bei pateikiamos Nuotrauka Nr. 1 ir Nr. 2, aptariamasi draudžiamųjų ženklų ir frazių, reiškiančių palaikymą ir didžiavimąsi priešiškos Lietuvai valstybės pergalemis, kuriose pareiškėja atpažįstama kaip VPGT pareigūnė iš dėvimos tarnybinės uniformos

Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėja tokiais savo veiksmais darydama ANK 524 straipsnio 1 dalyje nustatytą administracinį nusizengimą (Nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliavos ar herbo, vėliavų, ženklų ar uniformų, kurių sudedamoji dalis yra nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliava ar herbas, nacistinių ar komunistinių organizacijų simbolių ar uniformų, nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliavos ar herbo, nacistinės svastikos, nacistinio SS ženklo, sovietinio kūjo ir pjautuvo ženklo, sovietinės raudonos penkiakampės žvaigždės ženklo pagrindu sudarytų vėliavų ar ženklų, atsakingų už Lietuvos gyventojų represijas Vokietijos nacionalsocialistų ar SSRS komunistų partijos vadovų atvaizdų, totalitarinių ar autoritarinių režimų simbolių, kuriuos šie režimai naudojo ar naudoja jų įvykdytai ar vykdomai karinei agresijai, vykdomiems ar įvykdytiems nusikaltimams žmoniškumui ir karo nusikaltimams propaguoti, platinimas, naudojimas susirinkimuose, viešosiose vietose arba kitoks viešas demonstravimas, taip pat nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR himno viešas atlikimas), už kurią buvo patraukta administracinė atsakomybė 2022 m. birželio 22 d. Utenos AVPK Visagino PK, taip pat pažeidė Etikos kodekso 7 punkte įtvirtinto pagarbos ir lojalumo valstybei principą, kuris nustato, kad pareigūnai privalo gerbti valstybės interesus (7.1 p.), nedaryti ir netoleruoti daromų ar padarytų teisės pažeidimų, apie rengiamus, daromus ar padarytus teisės pažeidimus nedelsdami pranešti kompetentingai institucijai ar įstaigai ir tiesioginiams vadovams (7.4 p.), 11 punkte įtvirtintą padorumo principą, kuris nustato, kad pareigūnai privalo saugoti neprikaištingą valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojo reputaciją (11.1 p.), darbinėje veikloje ir asmeniniame gyvenime, jei tai gali pakenkti neprikaištingai valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ir (ar) darbuotojo reputacijai, elgtis sąžiningai, mandagiai, garbingai (11.3 p.) reikalavimus, Statuto 21 straipsnio 1 punktą bei tuo pažemino

pareigūno vardą. Pareiškėja savo veiksmais padarė reputacinę žalą Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos, pakenkė šios institucijos autoritetui ir pažemino pareigūno vardą, todėl jos atleidimas iš vidaus tarnybos yra adekvati drausminės atsakomybės poveikio priemonė.

2023 m. rugpjūčio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2015-415/2023

Byloje esančių įrodymų visuma patvirtina, kad atsakovas, įvertinęs pareiškėjo padaryto administracinio teisės pažeidimo pobūdį, kaltės formą, pažeidimo padarymą ir pareiškėjo asmenį apibūdinančias aplinkybes, pagrįstai ir teisėtai konstatavo, jog pareiškėjas, padarydamas administracinį teisės pažeidimą ne tarnybos metu, pažemino kario vardą ir kartu diskreditavo krašto apsaugos instituciją. Pažymėtina, kad šiam vertinimui yra itin reikšmingos pareiškėją apibūdinančios (charakterizuojančios) aplinkybės, nurodytos Išvadoje 2, jog pareiškėjas prieš dvejus su puse metų jau buvo padaręs tapatų administracinį nusižengimą ir už jį nubaustas administracine nuobauda.

Pirmosios instancijos teismas padarė teisingą išvadą, jog pareiškėjas sąmoningai pasirinkdamas vairuoti transporto priemonę (didesnio pavojaus šaltinį) esant neblaivumo būsenoje (lengvas girtumas), nors ir ne tarnybos metu, savo poelgiu pažemino kario vardą ir kartu diskreditavo krašto apsaugos instituciją. Pažymėtina, kad veiksmai, kai pareiškėjas, būdamas neblaivus (nors ir ne tarnybos metu), vairavo transporto priemonę, nedera su kario statusu, kario asmeninėms savybėms keliamų reikalavimų, griaua pasitikėjimą kariu kaip valstybės gynėju ir verčia abejoti tokio asmens galimybėmis tinkamai atlikti savo pareigas, be to, jo sąmoningas apsisprendimas sėsti prie vairo neblaiviam yra tyčinė veika bei tokie pareiškėjo atlikti veiksmai iš esmės pažeidžia visuomenėje nusistovėjusias teisės ir moralės normas, liudija jo nepagarbų požiūrį į būtinybę laikytis šių normų, todėl akivaizdu, kad visuomenės požiūriu situacija, kai tokį nusižengimą padaro karys, kelia nepasitikėjimą visa šia sistema ir ją kompromituoja.

2023 m. liepos 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1858-629/2023

Piktnaudžiaudamas tarnybine padėtimi, darė neteisėtą poveikį savo kolegoms, policijos pareigūnams V. P. ir E. K., trukdė jiems vykdyti tarnybines pareigas, siekdamas palankaus sprendimo savo pažįstamam V. M.

Ginčui aktualios redakcijos Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatyta, kad pareigūnas atleidžiamas iš vidaus tarnybos, kai savo poelgiu pažemina pareigūno vardą. Statuto 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad pareigūno vardo pažeminimas – pareigūno veika, padaryta dėl pareigūno kaltės, susijusi ar nesusijusi su tarnybinių pareigų atlikimu, tačiau akivaizdžiai žeminanti vidaus tarnybos sistemos autoritetą, griauanti pasitikėjimą statutine įstaiga arba ją kompromituojanti.

Policijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad policija savo veikloje vadovaujasi Konstitucija, Statutu, šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais. Šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad policijos veikla grindžiama profesinės etikos, pagarbos žmogaus teisėms, humanizmo, visuomenės moralės, teisėtumo, politinio neutralumo, veiklos viešumo ir konfidencialumo derinimo, tarnybinio pavaldumo, subsidiarumo, taip pat prievartos naudojimo tik būtiniais atvejais ir jos panaudojimo proporcingumo principais. Vadovaujantis Policijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 2 punktu, pareigūnas privalo gavęs pranešimą apie daromą nusikalstamą veiką ar administracinį teisės pažeidimą (nusižengimą) arba pats būdamas įvykio liudininku, imtis neatidėliotinių priemonių užkirsti kelią daromai nusikalstamai veikai ar administraciniam teisės pažeidimui (nusižengimui) <...>.

2023 m. kovo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1387-821/2023

Pareiškėjas charakterizuojamas išimtinai teigiamai. Tarnybą pasienio apsaugos tarnyboje, kuri tuo metu buvo priskirta krašto apsaugos institucijų sričiai, pradėjo 1990 m., t. y. iškart po Nepriklausomybės atkūrimo. Per pastaruosius metus, kai grįžo į tarnybą 2018 metais, drausminių nuobaudų neturėjo. Kaip pažymima Išvadoje, per savo tarnybą daug kartų skatintas vienkartinėmis pinigėmis išmokomis, bei padėkomis, iš asmens byloje esančių duomenų, tai pat pareiškėjo į bylą pateiktų duomenų matyti, kad jis ne kartą yra apdovanotas, tame tarpe ir už pavyzdinę tarnybą. Iš byloje esančių duomenų matyti, kad pareiškėjas nuo 2014 metų tarnauja ir krašto apsaugos savanorių pajėgose, už tarnybą joje 2021 m. jam taip pat pareikšta padėka. Pareiškėjas pripažino padarytą pažeidimą, pranešė vadovybei apie tai, kad buvo sulaikytas neblaivus (tai patvirtino ir atsakovės atstovas 2022 m. lapkričio 24 d. teismo posėdžio metu),

gailisi dėl padaryto pažeidimo. Nėra duomenų, kad pareiškėjas piktnaudžiautų alkoholiu. Pažymėtina, kad Išvadoje nurodytos drausminės nuobaudos nėra reikšmingos, nes nuo paskutinės iš jų paskyrimo iki to momento, kai buvo skiriama ginčo nuobauda, buvo praėję beveik 20 metų. Nors atsakovas remiasi tuo, kad aplinkybė, kad pareiškėjas informavo vadovus apie pažeidimą negali būti vertinama kaip lengvinanti, nes tokia pareiga numatyta Etikos kodekso 8-1 punkte, tai nepaneigia tokio elgesio palankesnio vertinimo, nes įstatymų leidėjas Statuto 40 straipsnio 1 dalies 1 punkte ją aiškiai nurodė kaip lengvinančią aplinkybę.

Įvertinęs šias aplinkybes, teismas darė išvadą, kad šiuo atveju pareiškėjas ir taip patiria neigiamas pasekmes dėl padaryto pažeidimo – jam buvo atimta teisė vairuoti, skirta bauda, jis traukiamas tarnybinėn atsakomybėn, faktas, kad nustatytas tokio pobūdžio pažeidimas neišvengiamai turės įtakos Pareiškėjo reputacijai ir vertinimui tarnyboje. Teismas darė išvadą, kad pareiškėjo poelgis buvo vienkartinio, atsitiktinio pobūdžio, pateikti duomenys leidžia daryti išvadą, kad atsakomybės tikslai bus pasiekti ir netaikant pačios griežčiausios tarnybinės atsakomybės priemonės – atleidimo iš pareigų. Tai reiškia, kad šioje situacijoje atleidimas iš pareigų nėra būtinas ir dėl to neproporcingas.

2023 m. liepos 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-837-662/2023

Teismas pripažino, kad aptartas pareiškėjo elgesys, (neveikimas), kaip pagrįstai nurodyta Išvadoje, neatitiko nurodytų teisės aktų reikalavimų, todėl teismas sprendė, jog atsakovas pagrįstai konstatavo pažeidimo faktą.

Nors pareiškėjas įrodinėjo, kad neatlikus audito 2021 m., žala nebuvo padaryta, nes jis buvo perkeltas į 2022 metus, o vėliau apskritai išbrauktas iš metinio plano, teismas pažymėjo, kad byloje nebuvo įrodymų, jog ESSC vidaus audito atlikimas 2021 m. nebūtų buvęs aktualus. Teismas pastebėjo, kad neatlikus pirmiau nurodyto audito 2021 m., jis privalėjo būti perkeltas į kitus metus, kas ir buvo padaryta, ir tai netiesiogiai patvirtino, kad auditas vis dar tebebuvo reikšmingas. Teismo vertinimu, aplinkybė, kad 2022 m., nesulaukus audito pabaigos, ESSC vidaus auditas buvo išbrauktas iš veiklos plano, reiškė ne tai, kad vėlavimo (žalos) nebuvo, o tai, kad būtent vėlavimas lėmė, jog pats auditas prarado prasmę ar aktualumą. Iš atsakovo paaiškinimų buvo nustatyta, kad ESSC vidaus audito atlikimas būtent 2021 m. (už 2020 m.) buvo aktualus dėl įstaigos vadovo pasikeitimo, o 2022 m. dalis reikalingų duomenų buvo gauta iš išorinių auditų, todėl ir buvo nuspręsta vidaus audito nebetęsti.

Teismas darė išvadą, kad buvo nustatyti visi tarnybinio nusižengimo sudėties elementai: pažeidimo padarymo faktas (pareiškėjo neveikimas), jį padaręs valstybės tarnautojas (pareiškėjas), pasekmės (laiku neatliktas ESSC vidaus auditas), priežastinis ryšys tarp veikos ir pasekmių ir valstybės tarnautojo kaltė (neatsargumas).

Teismas atkreipė dėmesį, kad Įsakymu pareiškėjui skirta švelniausia VTĮ 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta tarnybinė nuobauda – pastaba. Teismo vertinimu, ši nuobauda atitiko pareiškėjo padaryto tarnybinio nusižengimo sunkumą, pobūdį bei jo padarymo aplinkybes, pareiškėjo kaltę, todėl laikytina proporcinga ir pagrįsta.

2023 m. liepos 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-712-968/2023

Tarnybinio nusižengimo išvadoje taip pat buvo konstatuota, jog paminėti pareiškėjo neteisėti veiksmai sukėlė pasekmes: į Lietuvos Respublikos teritoriją įvažiavo Krovininis automobilis, kuriame buvo paslėpta kontrabanda – 11 000 000 vnt. cigarečių; nurodytas priežastinis ryšys tarp pareiškėjo neteisėtų veiksmų ir kilusių pasekmių (pareiškėjas neatliko ir kitiems pareigūnams nepavedė atlikti detalaus Krovininio automobilio gabenamų prekių detalaus patikrinimo, ir dėl to nuo muitinės nuslėptos prekės (cigaretės) nebuvo laiku aptiktos ir buvo įleistos į Lietuvos teritoriją); išvadoje taip pat buvo nustatyta pareiškėjo kaltė dėl neteisėtų veiksmų padarymo (tyčia).

2023 m. gegužės 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1620-1188/2023

Nagrinėjamu atveju matyti, kad Komisija įvertino Biržų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjo K. K. 2022 m. rugsėjo 7 d. tarnybinio pranešimo bei Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorės 2022 m. rugsėjo 9 d. įsakyme Nr. AK-472 „Dėl komisijos tarnybinio nusižengimo tyrimui atlikti sudarymo“ nurodytos visuomenės informavimo priemonės paskelbtos informacijos turinį, iš esmės neperžengdama jai nurodyto pavedimo atlikti tyrimą pagal nurodytą informaciją, 2022 m. rugsėjo 13 d. pranešime apie tarnybinį nusižengimą Nr. TA-1

sukonkretino, t. y. aiškiai suformulavo kaltinimą, jog tarnybinis tyrimas pradėtas: dėl nebuvimo darbe be pateisinamų priežasčių 2022 m. rugsėjo 16 d. nuo 15 val. iki 17 val. (K. K. 2022 m. rugsėjo 7 d. tarnybinis pranešimas); tiesioginio vadovo (Socialinės paramos skyriaus vedėjo K. K.) ir įstaigos vadovo (Savivaldybės administracijos direktorės I. V.) nurodymų atvykti į darbą, duotų telefonu 2022 m. rugsėjo 6 d. 15.29 val. ir 15.36 val., nevykdymo (K. K. 2022 m. rugsėjo 7 d. tarnybinis pranešimas bei I. V. pateikta informacija žodžiu); galimo neblaivumo tarnybos (darbo) metu 2022 m. rugsėjo 6 d. nuo 15 val. iki 17 val. (I. V. 2022 m. rugsėjo 6 d. 15.28 val. gauta informacija telefonu); galimo neblaivumo ne tarnybos (ne darbo metu) 2022 m. rugsėjo 7 d. 7.49 val. viešoje vietoje (duomenys neskelbtini), tuo diskredituojant Biržų rajono savivaldybės administracijos autoritetą (2022 m. rugsėjo 8 d. laikraščio „(duomenys neskelbtini)“ Nr. (duomenys neskelbtini) straipsnis „(duomenys neskelbtini)“). Atitinkamai, nėra pagrindo teigti, kad Komisija tyrimą atliko peržengdama jai pateiktos informacijos ir nurodyto pavedimo atlikti tarnybinių tyrimą ribas.

2024 m. sausio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-901-415-2024, pareiškėjo veiksmai - nebuvimas tarnyboje be pateisinančios priežasties vieną ar daugiau darbo dienų, pagrįstai pripažinti tarnybiniu nusižengimu, numatytu Statuto 39 straipsnio 3 dalies 6 punkte, už kurį teisėtai taikyta tarnybinė nuobauda - atleidimas iš vidaus tarnybos (Statuto 39 str. 1 d., 2 d. 5 p). Tai, kad Išvadoje pasiūlyta pareiškėjui skirti tarnybines nuobaudas nenurodant jos rūšies, o Įsakymu Nr. 50-TE-119 buvo paskirta pati griežčiausia tarnybinė nuobauda – atleidimas, neturi įtakos ginčijamų įsakymų teisėtumui. Pirmosios instancijos teismas vertino pareiškėją charakterizuojančių aplinkybių visumą. Pareiškėjas buvo ne kartą baustas, charakterizuojamas patenkinamai, o jo veiksmai, kuriais siekta klaidinti tiesioginį vadovą dėl neatvykimo į tarnybą priežasčių, teisėjų kolegijos vertinimu, įrodo, kad pareiškėjo vėlesnis prisipažinimas dėl padaryto pažeidimo buvo neišvengiamas elgsenos pasikeitimas suvokus neteisėtų veiksmų padarinius. Todėl neteisėtų veiksmų pripažinimas ir atgailavimas dėl jų nevertintinas kaip nuoširdus bei tikras kaltės pripažinimas, kaip atsakomybę lengvinančios aplinkybės. Tai, kad dėl pareiškėjo neatvykimo į tarnybą be pateisinamų priežasčių buvo sutrikdyta institucijos padalinio veikla, yra akivaizdu, nes buvo būtina imtis papildomų priemonių tarnybos poreikiams užtikrinti. Pažymėtina, kad pareiškėjo padaryto pažeidimo sudėtis yra formalioji, todėl įrodinėti kilus tiesioginių neigiamų padarinių šiuo atveju nėra teisinio pagrindo. Dėl vadovo parinktos tarnybinės nuobaudos, pažymėtina, kad pareiškėjas į tarnybą be pateisinamų priežasčių neatvyko keturias dienas, todėl atleidimas iš tarnybos, atsižvelgiant į visetą aplinkybių, reikšmingų skiriant tarnybines nuobaudas, kurias pirmosios instancijos teismas sprendime vertino ir dėl jų pasisakė, yra pagrįsta bei teisėta pareiškėjui paskirta nuobauda.

2024 m. sausio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1014-968-2024. Tam, kad valstybės tarnautojas būtų traukiamas tarnybinėn atsakomybėn, nepakanka vien fakto, kad jis neatliko savo pareigų arba jas atliko netinkamai, konstatavimo. Būtina nustatyti visus tarnybinio nusižengimo sudėties elementus – pažeidimo padarymo faktą, jį padariusį valstybės tarnautoją, pasekmes, priežastinį ryšį tarp veikos ir pasekmių, valstybės tarnautojo kaltę (žr., pvz., LVAT 2011 m. lapkričio 14 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A63-2967/2011). Vertinant, ar pareigūnas padarė tarnybinių nusižengimą, būtina nustatyti konkrečias pareigūno veikas (veiksnius ar neveikimą), kuriomis pažeidžiami teisės aktai, reglamentuojantys jo pareigų atlikimą (žr., pvz., LVAT 2012 m. birželio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A143-2512/2012). Kiekvienu konkrečiu atveju privaloma surinkti tokius įrodymus, kurie aiškiai, neprieštarinčiai įrodytų atitinkamo subjekto padarytus pažeidimus. Padaryti pažeidimai turi būti neginčijamai įrodyti, neturi būti jokių prieštaravimų, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Vertinant įrodymus labai svarbu nustatyti jų reikšmę konkrečiai bylai, įrodymų tarpusavio ryšį su įrodinėtinomis aplinkybėmis, kokias išvadas galima padaryti iš kiekvieno konkretaus įrodymo ir iš jų visumos. Visi surinkti byloje įrodymai turi būti analizuojami ir objektyviai vertinami nustatant jų tikrumą bei reikšmingumą patvirtinant ar paneigiant bylos faktines aplinkybes. Taigi, būtent tarnybinio patikrinimo išvadoje ir turi būti motyvuotai nurodyta, kokios nustatytos aplinkybės sudaro pagrindą manyti, jog buvo (arba nebuvo) padarytas tarnybinis nusižengimas. Tad sprendžiamas ginčas dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo teismas, visų pirma, turėtų analizuoti ar minėtoje išvadoje nurodyti faktai ir jų teisinis įvertinimas įrodo tarnybinio nusižengimo padarymą, paskirtos tarnybinės nuobaudos teisėtumą ir pagrįstumą (žr., pvz., LVAT 2018 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-89-662/2018).

Tarnybinio nusižengimo objektas – policijos įstaigos, sistemos teisės aktais nustatyta tvarka, institucijos garbė, orumas ir moralinės vertybės. Tarnybinio nusižengimo objektyviają pusę sudaro atlikta neteisėta, neetiška veika. 2023 m. vasario 9 d. tarp 19.00 val. ir 2023 m. vasario 10 d. 1.00 val. nakties, ne tarnybos metu, tačiau savo darbo vietoje pareiškėjas organizavo išgertuves darbo vietoje, iš anksto susitaręs su kitais kolegomis, neturėdamas teisės būti komisariato gyvenamosiose patalpose (8 kambaryje), jose vartojo alkoholinius gėrimus, todėl darbo patalpose ir Komisariato kieme buvo neblaivus. Be to, pareiškėjas 2023 m. vasario 9 d. vakare, kad kartu galėtų girtauti pavaldūs pareigūnai V. S., J. B. ir D. R., būdamas komisariato 118 kabinete, be teisėto pagrindo pakeitė minėtiems pareigūnams 2023 m. vasario 10 d. darbo grafiką į nedarbo dieną. Tokiais savo veiksmais pareiškėjas ne tik pats pasielgė neteisėtai, nes nesilaikė Darbo ir poilsio tvarkos aprašo 24 punkto reikalavimo (darbo grafikai gali būti keičiami tik nuo darbdavio valios nepriklausančiais atvejais (dėl darbuotojo ligos ir pan.), taip pat esant darbuotojo rašytiniam motyvuotam prašymui), bet ir sudarė sąlygas V. S., J. B. bei D. R. pažeisti teisės aktų reikalavimus, t. y. vartoti alkoholį. Tokie pareiškėjo veiksmai rodo, kad jis negeba užtikrinti jam, kaip viršininkui, Pareigybės aprašymo 6.2 punkte (užtikrinti, kad Skyriaus veikla būtų vykdoma laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų) ir 6.14 punkte (vykdyti pavaldžių pareigūnų ir darbuotojų teisėtumo, pažeidimų kontrolės ir prevencijos priemonės, asmeniškai atsakyti už šių priemonių įgyvendinimą) nustatytų funkcijų tinkamo įgyvendinimo Pareiškėjas, būdamas Skyriaus viršininku, 2023 m. vasario 17 d. 7.17 val. praeidamas pro Komisariato Veiklos skyriaus viršininkės E. K. kabinetą, apspjovė jos kabineto duris (galbūt tokiu būdu keršydamas už tai, jog ji pranešė Komisariato viršininkui apie vykusias išgertuves). Vėliau, pradėjęs tarnybinio patikrinimo procedūras ir įteikęs Skyriaus pareigūnams pranešimus dėl galimai padarytų tarnybinių nusižengimų, 2023 m. kovo 23–24 d. bandė įkalbėti Skyriaus pareigūnus, kurie kartu dalyvavo 2023 m. vasario 9 d. išgertuvėse, neteikti tikrų duomenų (gal įvykio aplinkybių) apie vykusias išgertuves ir padarytus tarnybinius nusižengimus. Pareiškėjas tarnybiniu nusižengimu padarė žalą policijos prestižui, garbei, orumui ir sukėlė neigiamą atgarsį apie Komisariatą visoje sistemoje. Pareiškėjas savo neteisėtus veiksmus bandė pateisinti melu. Toks jo, kaip viršininko, elgesys yra negarbingas ir rodantis itin neigiamą pavyzdį pavaldiems pareigūnams. Tarnybinio nusižengimo subjektyviają pusę sudaro pareiškėjo, kaip nusižengimo subjekto, kaltės forma – netiesioginė tyčia.

Pirmosios instancijos teismas, vertindamas pareiškėjo kaltę, pagrįstai atsižvelgė į tai, kad ilgas tarnybos stažas bei labai geras tarnybos vertinimas iki nuobaudos paskyrimo suponuoja faktą, jog pareiškėjas turi patirties ir galėjo suprasti, kad jo elgesys yra netinkamas. Pirmosios instancijos teismas nustatytus pareiškėjo pažeidimus pagrįstai vertino kaip šiurkščius ir nurodė, jog pareiškėjo vykdomų funkcijų svarba, jo ypatingas statusas ir profesijos prestižas pagrįstai suponavo griežtą atsakovo reakciją. Be to, tikrinamame teismo sprendime prieita prie pagrįstos išvados, kad paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos atitinka bendruosius tarnybinių (drausminių) nuobaudų skyrimo principus, įskaitant nuobaudos tikslingumą ir veiksmingumą principus.

Teisėjų kolegija, tikrindama skundžiamo teismo sprendimo dalį dėl Klaipėdos AVPK viršininko 2023 m. kovo 24 d. įsakymo Nr. 30-TE-153 teisėtumo ir pagrįstumo, pažymi, kad pagal Statuto 45 straipsnio 2 dalies 1 punktą pareigūnas nuo pareigų gali būti nušalintas, jeigu tarnybinio patikrinimo dėl pareigūno veikos metu jis aktyviais veiksmais trukdo atlikti šį patikrinimą arba siekia paveikti tarnybinio patikrinimo eigą ir rezultatus. Šiuo atveju pareigūnas nuo pareigų nušalinamas tarnybinio patikrinimo laikui. Į šį terminą neįskaitomas pareigūno nedarbingumo ar atostogų laikas. Klaipėdos AVPK viršininko 2023 m. kovo 24 d. įsakymas Nr. 30-TE-153 buvo priimtas remiantis Imuniteto valdybos vyriausiosios tyrėjos Z. K. 2023 m. kovo 24 d. teikimu Nr. 5-IL-5917 „Dėl D. M. nušalinimo“. Teikime nurodyta, kad 2023 m. kovo 23 d. buvo gautas Komisariato viršininko A. B. tarnybinis pranešimas Nr. 30-PR2-3761, kuriame nurodyta, jog pareigūnai V. S. ir T. P. jam pranešė, kad pareiškėjas, savo kasmetinių atostogų laikotarpiu atvykęs į Komisariatą, darė spaudimą pareigūnams dėl informacijos teikimo tarnybinių patikrinimą atliekančiai tyrėjai, t. y. pareiškėjas nurodė neteikti jokių faktų, nesuderinus su juo, neigti girtavimo faktą ir pan.; pareigūnai teigė, jog bijo galimos pareiškėjo įtakos. Teikime taip pat nurodyta, kad T. P., D. R. ir V. S. telefonu patvirtino, jog pareiškėjas ragino tartis pareigūnams dėl bendros pozicijos, liepė nesakyti tiesos apie vykusias išgertuves ir pan. Teisėjų kolegija pritaria pirmosios instancijos teismo išvadai, kad, atsižvelgiant į atsakovo nustatytas aplinkybes ir liudytojų parodymus, pareiškėjas darė

spaudimą pareigūnams, elgėsi neadekvačiai ir siekė, jog tarnybinis patikrinimas nebūtų pradėtas, todėl buvo pagrindas nušalinti pareiškėją nuo pareigų tarnybinio patikrinimo laikui.

2024 m. spalio 9 d nutartis administracinėje byloje Nr. A-2343-520-2024, bylos esminis dalykas – atsakovo Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus 2023 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. P-345, kuriuo pareiškėjai J. F. skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos už nusižengimus, kuriais šiurkščiai nusižengiama pareigūno pareigoms ar tarnybinės etikos principams (Statuto 39 str. 3 d. 10 p., 72 str. 1 d. 14 p.), pagrįstumas ir teisėtumas. Byloje nustatyta, kad pareiškėjai, ėjusiai (duomenys neskelbtini) (nuo 2023 m sausio 1 d. (duomenys neskelbtini)) pareigas, Įsakymu paskirta tarnybinė nuobauda dėl to, jog ji, būdama pataisos įstaigos pareigūne, ir tarnybos pradžioje 2016 m. spalio 3 d. pasirašytinai supažindinta dėl draudimo palaikyti netarnybinius ryšius su suimtaisiais ir nuteistaisiais, nuo 2022 m. balandžio mėnesio iki 2022 m. rugpjūčio mėnesio palaikė su nuteistuoju M. L. (Nuteistuoju) netarnybinius ryšius, aptardama su Nuteistuoju telefonu jo ir kitų nuteistųjų teisinę padėtį, t. y. komisijos sprendimus dėl nuteistųjų perkėlimo iš drausmės grupės į paprastąją grupę, apie tai, kokie nuteistieji drausmės grupėje gavo nuobaudas, tokiu būdu teikdama Nuteistajam tarnybinę informaciją; nurodė Nuteistajam būti atsargiam, t. y. jį įspėjo kurio pareigūno tarnybos metu Nuteistajam nesinaudoti mobiliojo ryšio telefonu, kad jo (mobiliojo ryšio telefono) nerastų ir Nuteistasis negautų nuobaudų; informavo, kad atliekamos kratos, tokiais savo veiksmais pareiškėja pažeidė Pataisos pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etikos kodekso (toliau – ir Etikos kodeksas) 6.1 punkte įtvirtintą pataisos pareigūnui keliamą papildomą reikalavimą sąžiningai atlikti tarnybines (darbo) pareigas ir funkcijas bei 6.8 punkte numatytą reikalavimą nenaudoti informacijos kitais, nei tarnybos (darbo) tikslais, kuri (informacija) tapo žinoma, atliekant tarnybines (darbo) funkcijas ar vykdant tarnybines (darbo) pareigas, nesuteikti galimybės su šia informacija susipažinti tokios teisės neturintiems asmenims. Atsakovas, skirdamas pareiškėjai tarnybinę nuobaudą, taip pat nustatė, kad ji, aiškiai suvokdama, jog Nuteistasis skambindavo jai iš draudžiamo nuteistiesiems turėti daikto – mobiliojo ryšio telefono – neatliko Lietuvos Respublikos pataisos pareigūnų veiklos įstatymo 9 straipsnio 4 ir 5 punktuose nustatytos jai pareigos pranešti apie padarytą Nuteistojų teisės pažeidimą, nesiėmė neatidėliotinų priemonių, siekiant užkirsti kelią galimai daromai nusikalstamai veikai ar kitam teisės pažeidimui, ir apie tai nepranešė tokius pažeidimus kompetentingiems tirti pareigūnams ir (ar) institucijoms. Pareiškėja, aiškiai suvokdama, jog palaikydama netarnybinius santykius su Nuteistuoju, jam siūlydama pervesti savo atostoginius, kad tik Nuteistasis turėtų mobiliojo ryšio telefoną ir taip turėtų galimybę nuolat su ja (pareiškėja) bendrauti, taip pat, palaikydama netarnybinius santykius su Nuteistuoju, tarnybiniame kabinete leido ją apkabinti ir pabučiuoti, tokiu savo elgesiu ir veiksmais sukėlė nepasitikėjimą visa bausmių vykdymo sistema ir ją pažemino, diskreditavo ir sukompromitavo bei pažeidė Etikos kodekso 8.1 punktą, kuriame nustatytas reikalavimas saugoti profesinę garbę ir elgtis taip, kad savo elgesiu ar veiksmais nežemintų ir nediskredituotų darbuotojo vardo, bausmių vykdymo sistemos darbuotojo statuso ir bausmių vykdymo sistemos įstaigos (-ų) autoriteto; 8.2 punktą – visada atminti, kad savo elgesiu ir veiksmais darbuotojas rodo pavyzdį ir pagal jo elgesį bei formuojamą įvaizdį sprendžiama apie visą bausmių vykdymo sistemą ir jos darbuotojus.

Pirmosios instancijos teismas pagrįstai, vertindamas paskirtos tarnybinės nuobaudos pagrįstumą ir teisėtumą, akcentavo, kad pareiškėja yra pareigūnė, kuriai keliami aukštesni tarnybos drausmės, moralės ir garbės standartai, nei eiliniams piliečiams, o jų teisiniam statusui būdinga ypatinga drausmė, t. y. pareigūnų elgesys jų tarnybos metu turi nekelti abejonių dėl jo atitikimo tiek bendrosioms etikos normoms, tiek tarnybinės etikos taisyklėms, tiek ir kitiems reikalavimams, susijusiems su konkrečios tarnybos specifiška (šiuo aspektu žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. birželio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1746-552/2019; kt.). Netarnybinių santykių su Nuteistuoju palaikymas, bendravimas su Nuteistuoju šiam naudojantis draudžiamu daiktu (mobiliojo ryšio telefonu), taip pat nepranešimas apie Nuteistojų turimą draudžiamą daiktą, žemina vidaus tarnybos sistemos autoritetą ir daro jai žalą. Pirmosios instancijos teismas nustatytus pažeidimus, kuriais pareiškėja diskreditavo bausmių vykdymo sistemą ir jos institucijas, pagrįstai vertino kaip šiurkščius, suponuojančius griežtą atsakovo reakciją. Teisėjų kolegijos vertinimu, tarnybinio patikrinimo metu įrodyta, kad pareiškėjos padaryto pažeidimo sukeltos neigiamos pasekmės yra akivaizdžios, pareiškėjos netarnybiniai santykiai su Nuteistuoju sudarė pagrindą nepasitikėti pareiškėja ateityje, nes toks jos elgesys visiškai nesiderina su pareigūnams nustatytais aukštesniais tarnybos, drausmės, moralės ir garbės standartais ir jų teisiniam

statusui būdinga ypatinga drausme, diskreditavo pareigūno vardą, pakenkė bausmių vykdymo sistemos autoritetui ir prestižui, sukėlė neigiamą visuomenės vertinimą apie pačią bausmių vykdymo sistemą, griaua pasitikėjimą statutine įstaiga ir joje tarnaujančiais pareigūnais. Nagrinėjamu atveju pareiškėjai paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos – atitinka bendruosius tarnybinių (drausminių) nuobaudų skyrimo principus, įskaitant nuobaudos tikslingumo ir veiksmingumo principus.

2024 m. sausio 31 d. administracinėje byloje Nr. eA-1059-815/2024 ginčas kilo dėl policijos pareigūnui (pareiškėjas) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo. Nustatyta, kad pareiškėjas 2023 m. kovo 25 d. apie 8 val. 28 min. Kaune, Europos pr., ne tarnybos metu, neuniformuotas vairavo automobilį „VW Tiguan“, būdamas neblaivus (nustatyta 0,92 prom. girtumas), ir tokia tyčine veika akivaizdžiai pažemino Tarnybos pareigūno vardą ir autoritetą. Apeliacinės instancijos teisėjų kolegija neturi pagrindo nesutikti su atsakovo vertinimu, kuriam pritarė pirmosios instancijos teismas, kad pareiškėjo, kuris yra vidaus tarnybos pareigūnas, padarytas pažeidimas – transporto priemonės vairavimas esant neblaiviam – vertintinas žeminančiu pareigūno vardą, be to, pareiškėjo padarytas ANK pažeidimas akivaizdžiai neatitinka visuomenėje galiojančių moralės nuostatų bei visuomenės teisėtų lūkesčių, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų ir valstybės tarnautojų. Dėl pareiškėjo argumentų, kad jam nustatytas lengvas neblaivumas, dėl to jis patrauktas administracinėn atsakomybėn, teisėjų kolegija pažymi, kad nustatyto neblaivumo laipsnis neturi įtakos atleidimo pagrindui, pakanka tik nustatyti faktą, kad pareigūnas vairavo transporto priemonę neblaivus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. birželio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2502-789/2022). Teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo argumentus, kad jam turėjo būti paskirta kitokio pobūdžio priemonė (švelnesnė), pažymi, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nuoseklioje praktikoje pareigūno vairavimas esant neblaiviam Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punkto (buvęs Statuto 53 straipsnio 1 dalies 7 punktas) taikymo prasme vertinamas kaip pareigūno vardo pažeminimas ir pareigūnams taikoma priemonė – atleidimas iš tarnybos (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. kovo 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A143-231/2008; 2009 m. kovo 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A63-352/2009; 2010 m. vasario 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-272/2010; 2010 m. kovo 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-236/2010; 2010 m. rugsėjo 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1110/2010; 2012 m. balandžio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-1929/2012; 2010 m. kovo 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-236/2010; 2012 m. balandžio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-1929/2012; 2015 m. lapkričio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1250-261/2015; 2019 m. liepos 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-4230-575/2019; 2020 m. vasario 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3190-415/2020; 2022 m. vasario 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-915-556/2022; 2023 m. sausio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4110-463/2022; 2023 m. kovo 29 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-1387-821/2023; 2023 m. balandžio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1562-520/2023; kt.).

2024-05-08 gegužės 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1469-662-2024 ginčas kilo dėl policijos pareigūnui (pareiškėjas) skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš pareigų – teisėtumo ir pagrįstumo. Policijos departamento Imuniteto valdyba 2023 m. balandžio 27 d. tarnybinio patikrinimo išvadoje Nr. 5-IS-63 konstatavo, kad V. K. 2023 m. balandžio 4 d., apie 13.00 val., Panevėžyje, Klaipėdos g. 145, prekybos centro „Depo“ lauko prekybos salėje, į savo automobilio bagažinę įsidėjo 106,09 Eur vertės vandens maišytuvą voniai / dušui, kurį paslėpė bagažinėje atsarginio rato vietoje ir nesumokėjęs už jį išvežė iš prekybos centro „Depo“ lauko prekybos salės, bet prie išvažiavimo iš prekybos centro buvo sulaikytas uždarosios akcinės bendrovės (toliau – ir UAB) „Secure Lithuania“ apsaugos darbuotojų, t. y. pavogė turtą, kurio vertė neviršija trijų bazinių bausmių ir nuobaudų dydžių. Nagrinėjamos bylos kontekste pažymėtina, kad kai tarnybinio nusižengimo tyrimo metu yra konstatuojamas pareigūno vardo pažeminimo faktas, Statutas vidaus reikalų statutinės įstaigos vadovui nesuteikia diskrecijos priimti kokį nors kitą sprendimą, išskyrus tą, kuris yra nustatytas Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punkte. Tokio pobūdžio priemonės taikymas yra skirtas ne tik tam, kad drausmine tvarka būtų nubaustas pareigūno vardą pažeminęs asmuo, bet ir tam, kad tokiu būdu būtų saugomas vidaus reikalų sistemos autoritetas visuomenėje, būtų formuojamas teigiamas visuomenės požiūris į šios sistemos veiklos principingumą ir efektyvumą. Taigi, asmens atleidimas iš tarnybos, remiantis Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punktu, yra imperatyvi šiame

Statute nustatyta teisinė pasekmė, kuri negali būti keičiama kitomis alternatyviomis priemonėmis ir tokių pasekmių taikymui ankstesnis pareigūno darbas, elgesys bei kaltės pripažinimas neturi įtakos (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. gruodžio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A63-2220/2011, 2022 m. rugsėjo 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3746-968/2022, 2024 m. sausio 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-916-1047/2024). Taigi konstatuojant pareigūno vardo pažeminimą pareigūno tarnybinė veikla iki nusižengimo padarymo nėra aktuali. Pažymėtina, kad ne kiekvienas administracinio nusižengimo padarymas reiškia ir pareigūno vardo pažeminimą, tačiau nagrinėjamu atveju teisėjų kolegijai nekyla abejonių dėl to, kad pareiškėjo atlikti veiksmai turi savarankiškos pareigūno vardą žeminančios veikos požymių (sąmoninga vonios / dušo maišytuvo vagystė iš prekybos centro „Depo“). Pažymėtina, jog Statutas pareigūnams nustato aukštesnius tarnybos, drausmės, moralės ir garbės standartus nei eiliniams piliečiams, o jų teisiniam statusui būdinga ypatinga drausmė. Byloje nustatyti pareiškėjo atlikti veiksmai neabejotinai žemina vidaus tarnybos sistemos autoritetą, griaua visuomenės pasitikėjimą vidaus tarnyba bei ją kompromituoja. Tokie pareiškėjo veiksmai pagrįstai kvalifikuoti pagal Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punktą, t. y. kaip pareigūno vardo pažeminimas.

2024 m. spalio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2021-821-2024, nagrinėjamoje byloje kilo ginčas dėl Įsakymo, kuriuo pareiškėjas buvo atleistas iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą (Statuto 72 str. 1 d. 7 p.), teisėtumo ir pagrįstumo, taip pat vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką priteisimo bei pareiškėjo grąžinimo į Vilniaus AVPK RV SOAS vyriausiojo patrulio pareigas. Reikalavimas nustatyti akivaizdų vidaus tarnybos sistemos autoriteto žeminimą, pasitikėjimo vidaus reikalų įstaiga griovimą arba jos kompromitavimą yra vertinamojo pobūdžio bei sietinas su visuomenėje galiojančių įprastinių moralės nuostatų ir teisėtų lūkesčių, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų, požiūriu. Todėl šios pasekmės gali būti nustatytos, atsižvelgiant į pareigūno padaryto pažeidimo pobūdį, jo kaltės formą, pažeidimo padarymo aplinkybes, pažeidimu sukeltas pasekmes ir kt. bei į tai, ar pareigūno padaryta veika akivaizdžiai kertasi su visuomenėje galiojančiomis moralės nuostatomis bei visuomenės teisėtai lūkesčiais, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų. Tokiam įvertinimui nėra reikšminga, ar pažeidimo faktas buvo nustatytas (ir buvo vertinamas) viešai, t. y. ar jis buvo nustatytas matant visuomenės atstovams, ar jis turėjo atitinkamą atgarsį visuomenėje. Taip pat nėra reikšminga, ar tai įvyko pareigūnui atliekant (arba ne) savo tarnybines pareigas, ar tuo metu pareigūnas turėjo (arba ne) jo statusą atitinkančius atributus, t. y. buvo ar nebuvo su uniforma (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. kovo 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A143-231/2008, 2010 m. kovo 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-236/2010). Pareigūno vardo pažeminimas yra savarankiškas ir pakankamas pagrindas atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos, t. y. pareigūno vardo pažeminimas nėra laikomas tarnybiniu nusižengimu, o atleidimas šiuo pagrindu nėra tarnybinė nuobauda (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. vasario 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A7-165/2005, 2017 m. rugpjūčio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-4596-520/2017). Teismų praktikoje laikomasi nuostatos, jog policijos pareigūnas pagal vidaus tarnybos pareigūno nuolatinį bendrųjų pareigūno pareigų vykdymo principą, tiek tarnyboje, tiek ne tarnyboje, turi laikytis Vidaus tarnybos statuto, Policijos įstatymo bei Etikos kodekso reikalavimų, o jie savo ruožtu reikalauja, kad policijos pareigūnas laikytųsi ir kitų įstatymų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. birželio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3376-146/2016). Pareigūnas, pradėdamas eiti pareigas vidaus tarnyboje, yra davęs priesaiką būti ištikimas Lietuvos Respublikai, gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, negailėti jėgų gindamas (gindama) žmogaus teises ir laisves, visuomenės ir valstybės interesus, sąžiningai atlikti jam patikėtas pareigas ir visada saugoti gerą vidaus tarnybos sistemos pareigūno vardą. Teisės aktai nustato pareigūnams aukštesnius tarnybos drausmės, moralės ir garbės standartus nei eiliniams piliečiams, o jų teisiniam statusui būdinga ypatinga drausmė (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugpjūčio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-5159-968/2019). Nagrinėjamu atveju Išvadoje konstatuota, kad pareiškėjas tyčia, sąmoningai ir sistemingai nesilaiko teisės aktų (Konstitucijos 21 str., Statuto 21 str. 1 p., Policijos įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. ir 25 str. 1 d. 1 p., Vidaus tvarkos taisyklių 25 p. ir 28 p. bei Elgesio kodekso 6.1 p. ir 7 p.) reikalavimų, sukeldamas neigiamas emocijas jas gaunančioms merginoms, žemina jų orumą ir diskredituoja policijos pareigūno bei policijos autoritetą. Pareiškėjas, būdamas policijos pareigūnu, nuolat siuntė žinutes asmeniui, kuris nepageidavo gauti žinučių iš pareiškėjo ir užmegzti su juo santykius, blokuodavo jo paskyras. Pareiškėjas,

kurio panašus elgesys jau ne kartą buvo apsvarstytas Komisijoje ir pripažintas neatitinkančiu Etikos kodekso reikalavimų, nepakoregavo savo elgesio modelio, toliau sistemingai kūrė paskyras socialiniuose tinkluose ir siuntinėjo žinutes, kai kurių iš jų (žinučių) turinys buvo nepadorus ir įžeidžiantis.. Aptariamam atveju pareiškėjas taip pat siuntė savo nuotraukas, kuriose jis vilkėjo išimtinai tik policijos pareigūno uniformą, tokiu būdu leisdamas identifikuoti jį kaip policijos pareigūną ir siekdamas pasinaudoti savo tarnybine padėtimi merginų dėmesiui gauti. Teisėjų kolegijai nekyla abejonų, kad pareiškėjo elgesys, kai jis nuolat siuntė žinutes (įskaitant nuotraukas, kuriose pareiškėjas vilki tarnybinę uniformą), nepaisant neatsakymo į šias žinutes, jo paskyrų blokavimo, šių žinučių adresatą gąsdino, žemino orumą ir kėlė kitus neigiamus išgyvenimus. Pareiškėjas turėjo suvokti, jog toks jo elgesys sudarys sąlygas netinkamai vertinti jį kaip pareigūną bei policiją kaip instituciją, žemins policijos prestižą, menkins žmonių pasitikėjimą policija, nors jis prisiekė gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymus, sąžiningai atlikti jam patikėtas pareigas ir visada saugoti gerą vidaus tarnybos sistemos pareigūno vardą. Kaip konstatuota Išvadoje, tokiu elgesiu pareiškėjas diskreditavo savo, kaip policijos pareigūno, vardą, menkino policijos pareigūno bei pačios policijos autoritetą. Anksčiau išvardyti pareiškėjo sąmoningi veiksmai neatitinka jam, kaip policijos pareigūnui, keliamų reikalavimų, yra aiškiai priešingi jo veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams ir tarnybinės etikos normų reikalavimams, todėl jie buvo pagrįstai pripažinti pareigūno vardo pažeminimu.

2024 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1365-492-2024, nustatyta, kad M. K., būdamas Klaipėdos apskrities VPK Kelių policijos skyriaus specialistu, t. y. statutiniu valstybės tarnautoju, pats 2023 m. birželio 23 d. automobilį vairavo itin pavojingai, sudarė pavojingas, avarines situacijas, važiavo prieš eismą. Vėliau, prie pareiškėjo priėjus policijos pareigūnams ir bandant išsiaiškinti įvykio aplinkybes, jis nevykdė policijos pareigūnų reikalavimų rankas ir daiktus ištraukti iš kišenių, sėstis į tarnybinį automobilį, viešoje vietoje buvo akivaizdžiai neblaivus ir vengė pasitikrinti neblaivumą, į įvykio vietą atvykus kitam policijos ekipažui, M. K. alkotesteriu „Drager 6820ARHK-0622“ 15.49 val. pirmu tikrinimu buvo nustatytas 2,79 promilių girtumas, o vėliau 16.07 val. antru tikrinimu – 2,83 promilių girtumas. Taip pareiškėjas policijos pareigūnams trukdė rinkti įrodymus įvykio vietoje bei nustatyti svarbias aplinkybes.

Teisėjų kolegijos nuomone, aptarti sąmoningi pareiškėjo veiksmai, kurių jis iš esmės neginčija, yra akivaizdus vidaus tarnybos sistemos ir joje dirbančių pareigūnų autoriteto menkinimas bei nepagarba sąžiningai tarnybą atliekantiems pareigūnams. Aptartas M. K. pasirinktas elgesio modelis buvo nesuderinamas su pareigūno veiklos principais bei prieštaravo imperatyviosioms teisės aktų nuostatomis, įpareigojančioms atitinkamai veikti, o tai akivaizdžiai kertasi su galiojančiomis moralės nuostatomis ir teisėtais lūkesčiais, kurių visuomenė tikisi iš pareigūnų; atliktais veiksmais M. K. ne tik nusižengė Policijos įstatyme ir Etikos kodekse nustatytiems principams bei sulaužė Statuto 17 straipsnyje nustatytą ir duotą priesaiką gerbti bei vykdyti Konstituciją ir įstatymus, visada saugoti gerą vidaus tarnybos pareigūno vardą, tačiau ir akivaizdžiai žemino policijos įstaigos, kaip institucijos, kurios viena iš pagrindinių funkcijų yra užtikrinti teisės aktų reikalavimų laikymąsi viešosios tvarkos teisinių santykių srityje bei autoritetą, prieštaravo visuomenėje galiojančioms moralės nuostatomis ir nepateisino teisėtų visuomenės lūkesčių, kurių ji tikisi iš policijos pareigūnų. Teisėjų kolegijos nuomone, aptarti M. K. veiksmai turi būti vertinami kaip tyčiniai, sąmoningi ir prieštarauja uždaviniams, kurie yra keliami policijai. Pareiškėjo veiksmais, kai jis ir ne tarnybos metu privalėjo savo elgesiu, drausme bei kultūra būti pavyzdžiu kitiems asmenims ir ne tarnybos metu elgtis taip, kad nenukentėtų atsakovo (institucijos) interesai ir jo, kaip policijos įstaigos specialisto, reputacija, turi būti pripažinti akivaizdžiai žeminančiais pareigūno vardą, o vien tai, kad aptartoje situacijoje M. K. nebuvo tarnyboje, nevilkiėjo pareigūno uniformos ir Kelių eismo taisyklių pažeidimus padarė ne tarnybiniu automobiliu, per se (patys savaime) negali būti pagrindu jo atliktų veiksmų nesieti su policijos pareigūno vardo pažeminimu. Akivaizdumo nustatymui, kaip ir padarytos veikos pasekmių įvertinimui, nėra reikšminga, kiek asmenų sužinojo apie tokias pareigūno veikas, ar ji padaryta matant visuomenės atstovams bei ar ji turėjo pakankamą atgarsį visuomenėje. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, nėra pagrindo išvadai, kad pareiškėjo veiksmai jokių pasekmių atsakovui nesukėlė. Nagrinėjamos bylos kontekste pažymėtina, kad kai tarnybinio nusižengimo tyrimo metu yra konstatuojamas pareigūno vardo pažeminimo faktas, Statutas vidaus reikalų institucijos vadovui nesuteikia diskrecijos priimti

kokį nors kitą sprendimą, išskyrus tą, kuris yra nustatytas Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punkte. Tokio pobūdžio priemonės taikymas yra skirtas ne tik tam, kad drausmine tvarka būtų nubaustas pareigūno vardą pažeminęs asmuo, bet ir tam, kad tokiu būdu būtų saugomas vidaus reikalų sistemos autoritetas visuomenėje, būtų formuojamas teigiamas visuomenės požiūris į šios sistemos veiklos principingumą ir efektyvumą. Taigi, asmens atleidimas iš tarnybos, remiantis Statuto 72 straipsnio 1 dalies 7 punktu, yra imperatyvi šiame Statute nustatyta teisinė pasekmė, kuri negali būti keičiama kitomis alternatyviomis priemonėmis ir tokių pasekmių taikymui ankstesnis pareigūno darbas, elgesys bei kaltės pripažinimas neturi įtakos (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. gruodžio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A63-2220/2011, 2022 m. rugsėjo 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3746-968/2022, 2024 m. sausio 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-916-1047/2024). Atsižvelgiant į tai, aplinkybė, kad M. K. buvo charakterizuojamas teigiamai, konstatuojant pareigūno vardo pažeminimą, nėra aktuali.

2025 m. liepos 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2215-968/2025. Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2024 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. P-378 „Dėl D. K. nušalinimo nuo pareigų (Įsakymas dėl nušalinimo), generalinio prokuroro 2024 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. P-430 „Dėl tarnybinės nuobaudos (duomenys neskelbtini) prokurorei D. K.“ (Įsakymas dėl tarnybinės nuobaudos), generalinio prokuroro 2024 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. P-431 „Dėl prokurorės D. K. atleidimo iš tarnybos prokuratūroje“ (Įsakymas dėl atleidimo), grąžinimo pareiškėjos į buvusias prokurorės pareigas ir vidutinio darbo užmokesčio priteisimo už priverstinės pravaikštos laiką nuo atleidimo dienos, t. y. 2024 m. spalio 10 d., iki teismo sprendimo įvykdymo, teisėtumo ir pagrįstumo. Nustatius, jog prokuroras vairavo automobilį būdamas neblaivus (nepriklausomai nuo nustatyto neblaivumo laipsnio), ir šias aplinkybes paviešinus, pareiškėjo veika vertintina kaip šturkštus pažeidimas, žeminantis prokuroro vardą. Taigi Įsakyme dėl tarnybinės nuobaudos pagrįstai konstatuota, jog pareiškėja tokia savo veika diskreditavo prokuratūros autoritetą. Vadinas, jos atleidimas iš prokuratūros yra adekvati drausminės atsakomybės poveikio priemonė, atitinkanti faktines aplinkybes bei teisinės atsakomybės sąlygas. Nagrinėjamu atveju pareiškėja faktiškai visą darbo dieną (t. y. 2024 m. rugsėjo 20 d.) nepasirodė darbe, nes buvo laiku ir visiškai pagrįstai nušalinta nuo pareigų Prokuratūros įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 1 punkto pagrindu, todėl Įsakyme dėl tarnybinės nuobaudos visiškai pagrįstai konstatuota, jog pareiškėja padarė šturkštų tarnybinį pažeidimą, nes ji, be kita ko, pažeidė reikalavimą darbo vietoje ir darbo laiku nuo 8.00 iki 15.45 val. būti blaivia.

2025 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinė byla Nr. eA-2194-552/2025. Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus Įsakymo, kuriuo pareiškėjui J. K. skirta tarnybinė nuobauda (atleidimas iš tarnybos), teisėtumo ir pagrįstumo. Kartu nagrinėti su tuo susiję išvestiniai pareiškėjo reikalavimai, t. y. grąžinti pareiškėją į iki atleidimo eitas pareigas, priteisti iš Tarnybos pareiškėjui vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką bei kompensaciją už nepanaudotas kasmetines atostogas.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad Tarnybos direktorius Įsakymu Nr. P-944 pareiškėją nuo 2023 m. birželio 16 d. grąžino į Tarnybos Skyriaus patarėjo pareigas. Po to Tarnyboje buvo gautas Skyriaus vedėjos Tarnybinis pranešimas, kuriame nurodyta, kad vykdant Vilniaus apygardos administracinio teismo 2023 m. gegužės 16 d. sprendimą administracinėje byloje, nuo 2023 m. birželio 16 d. pareiškėjas buvo grąžintas į Skyriaus patarėjo pareigas, tačiau pareiškėjas nuo grąžinimo į pareigas datos, neatsižvelgiant į įvairiomis priemonėmis siūstus raginimus, iki dabar į tarnybą neatvyko ir svarbių neatvykimo į tarnybą priežasčių nepateikė. Atlikus tarnybinį patikrinimą buvo surašyta Išvada, kurioje konstatuota, kad pareiškėjas – Tarnybos Skyriaus patarėjas – į tarnybą be pateisinamos priežasties neatvyko 40 d. d., ši veika tęstinė, pareiškėjas savo kaltės nepripažįsta, paaiškinimo nepateikė. Įvertinus, kad pagal VTĮ 33 straipsnio 4 dalies nuostatas tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų gali būti skiriama už šturkštų tarnybinį nusizengimą, o šturkščiu tarnybiniu nusizengimu laikoma nebuvimas tarnyboje (darbe) vieną ar daugiau darbo dienų be pateisinamos priežasties, o pareiškėjas neatvyko į tarnybą 40 d. d. be pateisinamos priežasties, todėl remdamasi minėtomis aplinkybėmis, komisija Išvadoje pateikė siūlymą skirti pareiškėjui tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų. Tarnybos direktorius priėmė skundžiamą Įsakymą, kurio 1 punktu pripažino, kad Skyriaus patarėjas, neatvykdamas į tarnybą laikotarpiais 2023 m. birželio 16–30 d.,

liepos 1–31 d., rugpjūčio 1–11 d. padarė VTĮ 33 straipsnio 5 dalies 7 punkte numatytą šiurkštų tarnybinį nusižengimą, netinkamai atliko VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktuose nustatytas pareigas laikytis Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų bei šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų bei taisyklių ir pažeidė VTĮ 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą atsakomybės principą, numatantį, kad valstybės tarnautojas turi atsakyti už savo veiksmų padarinius, VTĮ 3 straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodytą pagarbos žmogui ir valstybei principą, numatantį, kad valstybės tarnautojas privalo gerbti <...>, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus, Darbo reglamento 134 punktą, numatantį, kad Tarnyboje pirmadienį – ketvirtadienį dirbama nuo 8 val. iki 17 val., o penktadienį – nuo 8 val. iki 15 val. 45 min., Etikos kodekso (galiojusio pareiškėjo gražinimo į tarnybą metu) 8.1 ir 8.2 papunkčius, numatančius, kad darbuotojas, laikydamasis Etikos kodekso nuostatų, taip pat nuostatų, kurios nėra įvardytos, tačiau konkrečioje situacijoje pagal visuotinai priimtinas elgesio normas turėtų būti pasirenkamos kaip teisingo ir etiško elgesio modelis, turi vadovautis šiomis moralinėmis nuostatomis: saugoti profesinę garbę ir elgtis taip, kad savo elgesiu ar veiksmais nežemintų ir nediskredituotų darbuotojo vardo, bausmių vykdymo sistemos darbuotojo statuso ir bausmių vykdymo sistemos įstaigos (-ų) autoriteto; visada atminti, kad savo elgesiu ir veiksmais darbuotojas rodo pavyzdį ir pagal jo elgesį bei formuojamą įvaizdį sprendžiama apie visą bausmių vykdymo sistemą ir jos darbuotojus. Tokiais savo veiksmais Skyriaus patarėjas nusižengė valstybės tarnautojo pareigoms bei veiklos etikos principams (atsakomybės bei pagarbos žmogui ir valstybei principams) ir pažemino valstybės tarnautojo vardą, bausmių vykdymo sistemos darbuotojo statusą, diskreditavo Tarnybos autoritetą visuomenėje. Įsakymo 2 punktu Tarnybos Skyriaus patarėjui už padarytą VTĮ 33 straipsnio 5 dalies 7 punkte numatytą šiurkštų tarnybinį nusižengimą skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, o Įsakymo 3 punktu jis atleistas iš pareigų 2023 m. rugsėjo 5 d.

Todėl skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas.

2025 m. sausio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-24-492/2025. Sprendžiant dėl pareiškėjui skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš tarnybos – pagrįstumo, išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, kad vien veiksmai, kurie šiame baigiamajame teismo akte buvo kvalifikuoti kaip žeminantys prokuroro vardą ir pažeidžiantys minėtas įstatymų ir juos lydinių aktų nuostatų reikalavimus, ne tik kad nėra suderinami su prokuroro priesaika, bet ir yra pakankami šiai griežčiausiai nuobaudai (atleidimui iš tarnybos) taikyti. Konstatuotas prokuroro vardą žeminantis elgesys, be kita ko, susijęs su šiurkščiu Etikos kodekso nuostatų pažeidimu ir *inter alia* nulėmęs pasitikėjimo juo praradimą institucijoje bei prokurorų ir ikiteisminį tyrimą atliekančių pareigūnų tarpe, taip pat išorėje – policijos ir STT pareigūnų tarpe, nagrinėjamu atveju negali būti vertinamas, kaip leidęs pareiškėjui toliau tęsti savo tarnybą Lietuvos Respublikos prokuratūroje. Taigi, įvertinus pareiškėjo padarytų tarnybinių pažeidimų pobūdį, padarymo aplinkybes ir priežastis, nusižengusio prokuroro kaltės rūšį, pažeidimo sukeltas neigiamas pasekmes, kitas reikšmingas aplinkybes, (teigiamą pareiškėjo veiklos vertinimą, tarnybinių nuobaudų nebuvimą), nagrinėjamu atveju nėra pagrindo sutikti su pareiškėju, jog tarnybinės nuobaudos tikslai galėjo būti pasiekti mažiau griežtesne tarnybinės nuobaudos rūšimi. Apibendrinama išdėstyta išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas, atmesdamas pareiškėjo skundą dėl ginčijamų generalinio prokuroro įsakymų panaikinimo, iš esmės priėmė pagrįstą sprendimą, kurio naikinti ar keisti nėra pagrindo. Todėl pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas.

2025 m. sausio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-24-492/2025. Sprendžiant dėl pareiškėjui skirtos tarnybinės nuobaudos – atleidimo iš tarnybos – pagrįstumo, išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, kad vien veiksmai, kurie šiame baigiamajame teismo akte buvo kvalifikuoti kaip žeminantys prokuroro vardą ir pažeidžiantys minėtas įstatymų ir juos lydinių aktų nuostatų reikalavimus, ne tik kad nėra suderinami su prokuroro priesaika, bet ir yra pakankami šiai griežčiausiai nuobaudai (atleidimui iš tarnybos) taikyti. Konstatuotas prokuroro vardą žeminantis elgesys, be kita ko, susijęs su šiurkščiu Etikos kodekso nuostatų pažeidimu ir *inter alia* nulėmęs pasitikėjimo juo praradimą institucijoje bei prokurorų ir ikiteisminį tyrimą atliekančių pareigūnų tarpe, taip pat išorėje – policijos ir STT pareigūnų tarpe, nagrinėjamu atveju negali būti vertinamas, kaip leidęs pareiškėjui toliau tęsti savo

tarnybą Lietuvos Respublikos prokuratūroje. Taigi, įvertinus pareiškėjo padarytų tarnybinių pažeidimų pobūdį, padarymo aplinkybes ir priežastis, nusižengusio prokuroro kaltės rūšį, pažeidimo sukeltas neigiamas pasekmes, kitas reikšmingas aplinkybes, (teigiamą pareiškėjo veiklos vertinimą, tarnybinių nuobaudų nebuvimą), nagrinėjamu atveju nėra pagrindo sutikti su pareiškėju, jog tarnybinės nuobaudos tikslai galėjo būti pasiekti mažiau griežtesne tarnybinės nuobaudos rūšimi. Apibendrinama išdėstyta išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas, atmesdamas pareiškėjo skundą dėl ginčijamų generalinio prokuroro įsakymų panaikinimo, iš esmės priėmė pagrįstą sprendimą, kurio naikinti ar keisti nėra pagrindo. Todėl pareiškėjo apeliacinis skundas atmetamas.

Kiti:

Dėl tarnybinio nusižengimo sudėties

2021 m. gegužės 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3033-261/2021

Vertindamas Įsakymų Nr. 3BE-662 ir Nr. 3BE-681 pagrįstumą, pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad jais pareiškėjui skirtos tarnybinės nuobaudos – griežtas papeikimas ir atleidimas iš pareigų – paskirtos už tarnybinius nusižengimus, kadangi jis nesilaikė ir pažeidė Etikos kodekse įtvirtintas pavyzdingo tarnautojų elgesio nuostatas, tarnautojų geranoriškumo principus, VTĮ 3 straipsnio 2 dalies 1, 4, 5, 8, 10 punktuose įtvirtintus pagrindinius valstybės tarnautojų veiklos etikos principus. Išvadose Nr. 1PE-25 ir Nr. 1PE-27, kurios yra sudėtinė (motyvuojamoji) ginčijamų Įsakymų Nr. 3BE-662 ir Nr. 3BE-681 dalis, tik išdėstyta tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros eiga, cituojama tyrimo metu surinkta medžiaga, t. y. bendradarbių ir paties pareiškėjo paaiškinimai, vaizdo ir garso įrašų duomenys, Išvadoje Nr. 11B-5067 nustatytos aplinkybės bei išvardinti teisės aktai, kurių, pareigūnės, atlikusios tarnybinių nusižengimų tyrimą, vertinimu, pareiškėjas nesilaikė ar juos pažeidė. Pirmosios instancijos teismo vertinimu, pareigūnė surašė teisiškai ydingus dokumentus, juose neįvardijusi konkrečių pareiškėjo veiksmų ar neveikimo, kurie, jos vertinimu, galėtų būti kvalifikuojami būtent pagal nurodytų teisės normų nuostatas. Nei Įsakymuose Nr. 3BE-662 ir Nr. 3BE-681, nei Išvadose Nr. 1PE-25 ir Nr. 1PE-27 išvardintų normų (reglamentuojančių etikos principus) pažeidimas (jų nesilaikymas) niekaip nesusietas su konkrečiais pareiškėjo veiksmais (neveikimu), neįvardyti pareiškėjo veiksmai, kurie galėtų būti vertinami kaip tarnybinis nusižengimas. Išvadose Nr. 1PE-25 ir Nr. 1PE-27 nėra nustatytas pažeidimo faktas (pažeidėjo veika, kurioje yra tarnybinio nusižengimo sudėtis) kaip objektyvioji tarnybinio nusižengimo sudėtinė dalis. Neįvardijus pažeidėjo veiksmų, kurie galėtų būti vertinami kaip tarnybinis nusižengimas, nėra pagrindo vertinti ir pažeidimo subjektyviąją pusę. Išvadose Nr. 1PE-25 ir Nr. 1PE-27 nėra nustatyta teisiškai reikšmingų aplinkybių, leidžiančių spręsti apie esminių tarnybinio nusižengimo elementų visumos buvimą, Išvados Nr. 1PE-25 ir Nr. 1PE-27 neišsamios ir nemotyvuotos, neatitinka tarnybinio nusižengimo tyrimo išvadai nustatytų reikalavimų, tarnybinis nusižengimas neįrodytas. Atsižvelgęs į nustatytas aplinkybes, pirmosios instancijos teismas Įsakymus Nr. 3BE-662 ir Nr. 3BE-681 panaikino kaip neteisėtus iš esmės.

2022 m. vasario 2 d. nutartis administracinėje byloje eA-268-261/2022

Nagrinėjamu atveju atsakovas, skirdamas tarnybinę nuobaudą pareiškėjui atsižvelgė į tai kad nėra duomenų, jog dėl pareiškėjo neteisėtai išduotos pažymos būtų padaryta žala savivaldybei, tačiau nurodė, kad tam, jog žala neatsirastų, skyriaus vedėja ėmėsi priemonių pažeidimui pašalinti – informavo VĮ Registrų centrą bei UAB „Transta“ apie neteisėtai išduotą pažymą. Atsakovo vertinimu, nėra duomenų, jog dėl pareiškėjo veiksmų būtų pažeisti kitų asmenų interesai ir būtų kilusios kokios nors neigiamos pasekmės, tačiau jos galėjo kilti, UAB „Transta“ neteisėtai išduotos pažymos pagrindu atlikus naujai suformuotų patalpų teisinę registraciją. Atsakovas pripažino, kad tokiais pareiškėjo veiksmais padaryta žala savivaldybės dalykinei reputacijai ir įvaizdžiui. Valstybės tarnautojas M. M. savivaldybės administracijoje dirba nuo 2008 m. gruodžio 15 d., galiojančių tarnybinių nuobaudų neturi, už gerą darbą skatintas nebuvo. M. M. atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių atsakovas nenustatė.

Apeliacinės instancijos teisėjų kolegijos vertinimu, nustatytų aplinkybių kontekste nėra pagrindo nesutikti su atsakovo ir pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda adekvati jo padaryto pažeidimo pobūdžiui, atitinka teisingumo ir proporcingumo principų reikalavimus. Papildomai akcentuotina, kad pareiškėjas, žinodamas jam skirtus pavedimus, privalėjo organizuoti savo veiklą taip, kad visi pavedimai būtų įvykdyti jo kompetencijos ribose, t. y. neviršijant

įgaliojimų. Pareiškėjas dėl, jo nuomone, esamų dokumentų valdymo sistemos VLIS „Avilys“ trūkumų, sąlygojusių nustatytą pažeidimą, neinformavo atsakingų asmenų, taip pat nesikreipė į administracinės paslaugos vadovę V. B. ar kitus atsakingus asmenis dėl leidimo išduoti UAB „Transta“ pažymą, t. y. veikė nerūpestingai. Atsižvelgiant į tai, tenkinti pareiškėjo prašymą ir švelninti jam skundžiamu Įsakymu paskirtą nuobaudą nėra pagrindo.

2024 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-188-815-2024, byloje ginčas kilo dėl atsakovo Vilniaus apskr. VPK Įsakymo, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, pagrįstumo ir teisėtumo. Pirmosios instancijos teismas Įsakymą panaikino, motyvuodamas, be kita ko, jog Išvadoje, kuri yra sudėtinė Įsakymo dalis, nėra konkretizuota, kuo pasireiškė pareiškėjo netinkamas veikimas / neveikimas bei nenurodytos konkrečios specialiųjų teisės aktų normos, kurias galbūt pareiškėjas pažeidė atitinkamais savo veiksmais ar neveikimu, remtasi tik abstraktus pobūdžio normomis. Teismas, įvertinęs nustatytas faktines aplinkybes, taip pat vadovaudamasis teisiniu reglamentavimu bei nuosekliai formuojama LVAT praktika tokio pobūdžio bylose, pažymėjo, jog Išvadoje nėra konkretizuojama, kuo pasireiškė netinkamas pareiškėjo veikimas / neveikimas bei nenurodomos konkrečios specialiųjų teisės aktų normos, kurias galbūt pareiškėjas pažeidė atitinkamais savo veiksmais ar neveikimu, o remiamasi tik abstraktus pobūdžio normomis, todėl priėjo išvados, kad iš Išvados turinio negalima nustatyti kokių konkrečiai savo funkcijų ar pareigų neatliko pareiškėjas, o nagrinėjamoje byloje trūksta objektyvių duomenų padaryti vienareikšmę išvadą, jog pareiškėjo elgesys buvo netinkamas. Teismas darė išvadą, kad apibrėžiant pareiškėjo neva padaryto tarnybinio nusižengimo objektyviąją pusę, atsakovas vadovavosi abstrakčiais argumentais. Teismo vertinimu, atsakovas nepateikė jokių motyvų dėl pareiškėjo tariamo aplaidaus veikimo nustatytų faktinių aplinkybių kontekste bei įrodymų, kurių pagrindu daroma atitinkama išvada dėl pareiškėjo veiksmų neteisėtumo tarnybinės atsakomybės taikymo aspektu. Pareigūno priimtas sprendimas administracinio nusižengimo byloje, net nesutinkant su priimtu sprendimu vadovui, savaime nesudarė pagrindo skirti tarnybinę nuobaudą, tam turėjo būti įrodytos visos tarnybinės atsakomybės taikymo sąlygos, ko šiuo atveju atsakovas nepadarė. Esant nurodytoms aplinkybėms, teismas laikė, jog atsakovas neįrodė, kad pareiškėjas atliko neteisėtus veiksmus, nėra jo kaltės, dėl ko jam negalėjo būti taikoma tarnybinė atsakomybė ir paskirta tarnybinė nuobauda. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, teismas konstatavo, kad pareiškėjo skundas yra pagrįstas, todėl yra pagrindas jį tenkinti ir panaikinant ginčijamą atsakovo Įsakymą, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. Pirmosios instancijos teismas iš esmės tinkamai išaiškino teisės nuostatas, tinkamai vertino faktines aplinkybes, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimo nėra pagrindo naikinti apeliaciniame skunde nurodytais argumentais.

2024 m. vasario 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-186-815-2024, ginčas kilo dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Įsakymo, kuriuo pareiškėjas, Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pirmininkas, valstybės tarnautojas, buvo įspėtas, kad vadovaujantis Darbo kodekso 58 straipsnio 2 dalies 2 punktu, jis gali būti atleistas iš pareigų, jeigu per ateinančius dvylika mėnesių padarytų antrą tokį patį darbo pareigų pažeidimą, ir pavedė jam imtis aktyvių veiksmų, kad nustatyti pažeidimai būtų pašalinti, teisėtumo ir pagrįstumo. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija pažymi, kad nagrinėjamoje byloje esminis klausimas yra, ar pareiškėjas galėjo būti įspėtas pagal DK 58 straipsnio 2 dalies 2 punktą, t. y. ar jis galėjo būti įspėtas, kad bus atleistas iš pareigų, jeigu per ateinančius dvylika mėnesių padarytų antrą tokį patį darbo pareigų pažeidimą. Komisija yra privalomo išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija; Komisijos pirmininką ir Komisijos narius 5 metams skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras. Taigi, Komisijos pirmininkas į pareigas priimamas ne pasirašant darbo sutartį, o priimamas socialinės apsaugos ir darbo ministro Įsakymu: pareiškėjas į Komisijos pirmininko pareigas buvo priimtas socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. vasario 7 d. Įsakymu Nr. P1-41. Be to, pareiškėjas, kaip Komisijos pirmininkas, yra institucijos vadovas, t. y. valstybės tarnautojas, kuriam taikomos VTĮ nuostatos (VTĮ 2 straipsnio 1 dalis (2018 m. birželio 29 d. redakcija), šiuo metu galiojanti VTĮ 3 straipsnio 2 dalis). Kartu atkreiptinas dėmesys, kad LVAT išplėstinė kolegija 2022 m. gruodžio 8 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. I-13-822/2022, be kita ko, pažymėjo, kad Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje buvo įtvirtinta, jog pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų pirmininkams ir nariams taikomi tam tikri VTĮ straipsniai. Kartu pažymėtina ir tai, kad jokiame specialiaame Lietuvos Respublikos įstatyme nebuvo nustatyta, kad Komisijos pirmininkui, kaip valstybės

tarnautojui, galėjo būti taikoma procedūra pagal DK 58 straipsnio 2 dalies 2 punktą. Vadinas, Įsakyme pritaikius Komisijos pirmininkui, kuris ėjo pareigas ne pagal darbo sutartį, DK 58 straipsnio 2 dalies 2 punktą, nepagrįstai, veikiant ultra vires (lot. viršijant įgaliojimus) buvo pritaikyta darbuotojams taikytina, tačiau Komisijos pirmininkui nenumatyta taikyti specialiaame įstatyme, procedūra. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, konstatuotina, kad pirmosios instancijos teismas iš esmės tinkamai išaiškino teisės nuostatas, tinkamai vertino faktines aplinkybes, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimo nėra pagrindo naikinti apeliaciniame skunde nurodytais argumentais.

Dėl įgaliojimo atlikti tyrimą

2022 m. spalio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-197-629/2022

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į VTĮ 34 straipsnio 1 dalį ir nurodytą LVAT praktiką, sutinka su apeliacinių skundų argumentais, jog Aplinkos ministerija gali atlikti kitų institucijų tarnybinius patikrinimus ir juos atlikus vėliau pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą. Kaip minėta, nagrinėjamu atveju Aplinkos ministerijos darbuotoja R. R., atlikusi tyrimą dėl pareiškėjo veiksmų, susijusių su tarnybinio automobilio naudojimu, parengė 2020 m. gegužės 14 d. pažymą Nr. (50-1)-D15-338. Teisėjų kolegija, įvertinusi bylos medžiagą bei Pažymos turinį, daro išvadą, kad Aplinkos ministerijos darbuotojos R. R. atliktas tyrimas laikytinas tarnybiniu patikrinimu. Tačiau nagrinėjamu atveju byloje nėra duomenų, kad Aplinkos ministerijos darbuotoja R. R. buvo įgaliota atlikti tarnybinių patikrinimų. Byloje nustatyta, kad darbuotojai buvo paskirta užduotis – susipažinti su gautais anoniminiais skundais (Lietuvos teismų informacinėje sistemoje „Liteko“ esančio dokumento kortelė DOK-2542). Byloje kitų įrodymų, patvirtinančių, jog buvo atliktas tarnybinis patikrinimas pagal pavedimą, nėra. Atsižvelgusi į išdėstytas aplinkybes, teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, jog buvo atliktas tarnybinis patikrinimas be atsakingo vadovo pavedimo, todėl pripažįstama, kad toks tarnybinis patikrinimas (tyrimas) buvo atliktas neteisėtai ir nepagrįstai.

Dėl pareigos gauti sutikimą iš profesinės sąjungos

2022 m. sausio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-67-552/2022

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, patikrinusi bylą teisės taikymo ir įrodymų vertinimo aspektu, atsižvelgusi į byloje esančių duomenų visumą, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, jog atsakovas nebuvo pakankamai atidus ir rūpestingas, veikė savo rizika, pasirinko tokį Rašto siuntimo būdą (paprastu paštu), kuris apsunkina išsiuntimo fakto bei gavimo ir išsiuntimo datos nustatymą. Nagrinėjamu atveju atsakovas, negavęs Profesinės sąjungos atsakymo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareiškėjui, nesiėmė kitų priemonių sutikimui gauti, t. y. pakartotinai dėl sutikimo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareiškėjui nesikreipė, nesusisiekė dėl Rašto gavimo patvirtinimo (Profesinės sąjungos kontaktiniu telefono numeriu), nesinaudojo tiek įprastomis registruoto pašto paslaugomis, tiek galimybe į Profesinę sąjungą kreiptis elektroniniu paštu. Į bylą papildomai pateikti įrodymai neišskleidė ir abejonių dėl Rašto sudarymo datos (apeliaciniame skunde dėstomos aplinkybės, susijusios su Išvados (2020 m. rugsėjo 22 d.) pasirašymu). Taigi pripažintina, kad Vilniaus PN, kaip darbdavys, tinkamai privalomų tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūrų nevykdė. Pirmosios instancijos teismas teisingai vertino situaciją silpnesniosios ginčo šalies naudai ir pagrįstai sprendė, kad tai yra pagrindas Įsakymą pripažinti neteisėtu ir panaikinti.

Teisėjų kolegija nepagrįstu laiko atsakovo apeliacinio skundo argumentą, jog pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė ankstesnę administracinių teismo praktiką (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. sausio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-187-143/2017). Aptariamoje nutartyje, nors ir nesant išnagrinėtos bylos ir nagrinėjamos bylos faktinių aplinkybių sutapties, buvo išaiškintos ir šiai bylai aktualios Statuto ir Tvarkos aprašo normos sisteminiu teisės aiškinimo būdu, be kita ko, konstatuojant, kad pažeidus Aprašo 29 punkte (ginčui aktualus analogiškas teisinis reglamentavimas įtvirtintas Tvarkos aprašo 28 p.) nustatytą profesinės sąjungos nario patraukimo tarnybinėn atsakomybėn procedūrą, toks pažeidimas pripažintinas esminių procedūrinių pažeidimų, kuris ABTĮ 89 straipsnio 1 dalies 3 punkto (ginčui aktualus analogiškas teisinis reglamentavimas įtvirtintas ABTĮ 91 str. 1 d. 3 p.) taikymo požiūriu yra pakankamas pagrindas teismui pripažinti tokiu būdu

priimtą administracinį sprendimą neteisėtu ir jį panaikinti. Tokios pozicijos t. y. kad nesikreipimas į Profesinę sąjungą dėl sutikimo skirti tarnybinę nuobaudą pripažintinas esminiu pažeidimu, laikomasi ir vėlesnėje Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje (žr. pvz., 2017 m. gegužės 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-502-552/2017; 2019 m. kovo 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3636-556/2019; 2020 m. balandžio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-712-556/2020). Teisėjų kolegija pažymi, kad skundžiamo pirmosios instancijos teismo sprendimo rezultata apsprendžia ne skirtingas proceso ar materialiosios teisės normų aiškinimas ar taikymas, o byloje pateiktų įrodymų visumos vertinimas, kuris, kaip jau buvo minėta, atliktas nepažeidžiant įrodymų vertinimo taisyklių.

Dėl profesinės sąjungos nesutikimo skirti tarnybinę nuobaudą pagrįstumo

2024 m. balandžio 17 d. nutartis byloje Nr. eA-1349-463-2024, ginčas byloje kilo dėl atsakovo Muitinės darbuotojų profesinės sąjungos atsisakymo (atsakovas) duoti pareiškėjui Muitinės departamentui sutikimą skirti tarnybinę nuobaudą (pastaba), pagrįstumo ir teisėtumo. Byloje nustatyta, kad pareiškėjas, Muitinės departamentas, atlikus tarnybinį patikrinimą, surašius Išvadą, Muitinės departamento direktoriui pritarus Išvados siūlymui skirti tarnybinę nuobaudą – pastabą trečiajam suinteresuotam asmeniui, dėl Išvadoje nustatyto šio asmens padaryto tarnybinio nusižengimo kreipėsi į Profesinę sąjungą išankstinio sutikimo. Profesinė sąjunga atsisakymą duoti sutikimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo trečiajam suinteresuotam asmeniui grindė tuo, kad tarnybinės nuobaudos skyrimas yra dvigubų atsakomybės standartų taikymas ir Profesinės sąjungos narių persekiojimas. Teismai, įvertinę byloje surinktus įrodymus ir nustatę, jog yra aplinkybių, leidžiančių daryti pagrįstą prielaidą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui dėl jo veiklos profesinėje sąjungoje, t. y. aplinkybių, kurios suponavo atsakovo (profesinės sąjungos) nuostatą, kad darbdavio siekis skirti tarnybinę nuobaudą profesinės sąjungos nariui yra susijęs su jo veikla profesinėje sąjungoje, ginant profesinės sąjungos narių teises, pripažįsta pagrįstu profesinės sąjungos atsisakymą duoti sutikimą skirti tarnybinę nuobaudą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A520-2378/2012).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje pripažįstama ir tai, kad reikalavimas dėl išankstinio profesinės sąjungos renkamo organo sutikimo pagal savo pobūdį yra papildoma garantija, skirta apsaugoti tiek pačią profesinę sąjungą, tiek jos renkamų organų narius nuo galimo persekiojimo už veiklą profesinėje sąjungoje; šios teisės normos saugoma vertybė yra ne tik konkretaus asmens (profesinės sąjungos renkamo organo nario) teisių apsauga, bet ir visuomeninio intereso turėti veiksmingą bei nepriklausomą darbuotojų socialinių teisių ir interesų gynimo instituciją apsauga; ši apsaugos garantija negali būti supriešinta su institucijos (kurioje tarnauja profesinės sąjungos renkamo organo narys – darbdavio) teise taikyti savo tarnautojams drausminio pobūdžio priemones ta prasme, kad profesinės sąjungos renkamo organo nariai, palyginus su kitais šioje institucijoje tarnaujančiais valstybės tarnautojais, būtų išskirtinėje padėtyje ir negalėtų būti patraukti tarnybinėn (drausminėn) atsakomybėn vien dėl savo narystės profesinės sąjungos renkamame organe (žr., pvz., 2011 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A143-3367/2011). Atsakovo atsisakymo duoti sutikimą skirti tarnybinę nuobaudą teisminė patikra turi būti atlikta tik tais aspektais, ar Profesinė sąjunga Rašte pateikė faktų, kurie leistų padaryti išvadą, kad pareiškėjas siekia skirti tarnybinę nuobaudą trečiajam suinteresuotam asmeniui dėl jo veiklos Profesinėje sąjungoje. Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką pareiškėjas byloje turi teikti įrodymus, jog teisėtu pagrindu pradėjo tarnybinį tyrimą ir, kad siekia skirti tarnybinę nuobaudą trečiajam suinteresuotam asmeniui ne dėl jo narystės ir veiklos Profesinėje sąjungoje (žr., pvz., 2020 m. balandžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3849-968/2020). Muitinės departamentas į bylą pateikė Išvadą, kurią pirmosios instancijos teismas įvertino nagrinėjamo ginčo ribose ir dėl jos pasisakė skundžiamame teismo sprendime. Tarnybinės drausmės, inter alia (be kita ko) viešojo intereso, užtikrinimas yra teisėtas valstybės institucijos interesas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-368/2012). Teisėjų kolegijos vertinimu, iš Išvados matyti, kad trečiojo suinteresuoto asmens veikloje, kurioje pareiškėjas įžvelgia tarnybinių pareigų netinkamą atlikimą, nėra jokių Profesinės sąjungos veiklos požymių, t. y. ši veikla išskirtinai yra siejama su trečiojo suinteresuoto asmens tarnybinių pareigų atlikimu.

Išvadoje yra nurodyta veika, už kurią trečiasis suinteresuotas asmuo traukiamas atsakomybėn, teisės aktai, kurių pažeidimas jam inkriminuojamas, jo paaiškinimai ir nurodomas jų vertinimas. Taigi apeliacinio skundo teiginiai dėl trečiojo suinteresuoto asmens, kaip Profesinės sąjungos nario, persekiojimo (diskriminavimo) atmetami kaip deklaratyvūs ir neįrodyti. Vien tai, kad Profesinė sąjunga nesutinka su pirmosios instancijos teismo išvadomis, nesudaro teisinio pagrindo konstatuoti, jog teismas netinkamai taikė įrodymų vertinimą reglamentuojančias proceso teisės normas, taip pat proceso šalies netenkinantys teismo sprendimo motyvai nesudaro pagrindo konstatuoti, kad teismas neatsakė į pagrindinius bylos faktinius ir teisinius aspektus, ir dėl to byla galėjo būti išspręsta neteisingai.

Dėl tęstinio nusižengimo aiškinimo

2021 m. spalio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3061-629/2021

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad buvo praleistas 6 mėnesių terminas skirti tarnybinę nuobaudą už 2015 m. balandžio 22 d. susitarimo Nr. NS-10, kuriuo pratęsta patalpų nuomos sutartis, pasirašymą bei už 2016 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. T-48 vizavimą ir 2016 m. gruodžio 20 d. sutarties pasirašymą.

Atsakovas savo poziciją, jog terminas nuobaudai skirti nebuvo praleistas, grindžia tuo, kad pareiškėjas padarė tęstinio pobūdžio tarnybinius nusižengimus. Vertinant šį apeliacinio skundo argumentą pažymėtina, jog pareiškėjui tarnybinė atsakomybė pritaikyta tiek už tam tikrų veiksmų neatlikimą (nekoordinavimą bei nekontroliavimą), tiek ir už konkrečių veiksmų atlikimą – tam tikrų dokumentų vizavimą bei sutarčių pasirašymą. Įvertinusi nutarties 102 punkte nurodytų tarnybinių nusižengimų pobūdį, atsižvelgusi į aktualią teisės aiškinimo bei taikymo praktiką, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija pritaria pirmosios instancijos teismo išvadoms, kad buvo praleistas 6 mėnesių terminas skirti tarnybinę nuobaudą už 2015 m. balandžio 22 d. susitarimo Nr. NS-10, pasirašymą bei už 2016 m. gruodžio 8 d. įsakymo Nr. T-48 vizavimą ir 2016 m. gruodžio 20 d. sutarties pasirašymą. Akcentuotina, kad dokumentų vizavimas bei pasirašymas yra baigtinis veiksmas, todėl tarnybinės nuobaudos skyrimo terminas skaičiuojamas nuo tokio veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju tarnybinė nuobauda už šiame nutarties punkte nurodytus veiksmus buvo skirta 2017 m. rugsėjo 28 d. įsakymu, todėl laikytina, kad buvo praleistas 6 mėnesių terminas.

Dėl trunkamojo nusižengimo

2023 m. vasario 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-568-662/2023

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ne kartą buvo pažymėta, kad tais atvejais, kai padaryti pažeidimai savo esme yra tam tikrų įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytų pareigų neatlikimas, neveikimas, kuris savo pobūdžiu yra tęstinis pažeidimas, tokie nusižengimai trunka iki įvykdomas įstatymo ar kitų teisės aktų nustatytas reikalavimas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 27 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A¹⁰-593/2005, 2012 m. rugsėjo 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1889/2012, 2013 m. gruodžio 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2171/2013, 2019 m. kovo 28 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3147-662/2019). Panašiai trunkamoji veika suprantama ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus išplėstinė septynių teisėjų kolegija nutartyje Nr. 2K-7-68/2009 išaiškino, jog teismų praktikoje tęstinė veika suprantama kaip keli tapatūs, laiko atžvilgiu vienas nuo kito nenutolę veiksmai, padaryti analogišku būdu, analogiškomis aplinkybėmis, įgyvendinant vieną sumanymą dėl to paties dalyko. O trunkamoji nusikalstama veika yra tada, kai kaltininkas tam tikrą laikotarpį nepertraukiamai yra nusikalstamos būsenos, kuri susidaro nevykdant teisinės pareigos arba padarius tam tikrą neteisėtą veiksmą. Teismų praktikoje trunkamuju nusikaltimu pripažįstamas toks veikimas ar neveikimas, kuris suponuoja kaltininkui priskirtų pareigų nevykdymą. Jam būdinga tai, kad pareiga veikti ar neveikti atsiranda baudžiamojo įstatymo arba kitų įstatymų pagrindu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3147-662/2019; kt.).

Atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes, teisinį reguliavimą ir aptartą teismų praktiką, teisėjų kolegija konstatuoja, kad atsakovas teisingai vertino pareiškėjos padaryto tarnybinio nusižengimo pobūdį ir pagrįstai Išvadoje nurodė, kad jis tarnybinio patikrinimo metu buvo tęsiamas (pareiškėja vis dar nebuvo

parengusi atsakymo į MB „Veikėjas“ skundą), jo padarymo momentas neapsiriboja 2021 m. kovo 17 d., iki kada turėjo būti parengtas atsakymas, nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų terminų. Todėl nėra pagrindo pripažinti, kad atsakovas netinkamai nustatė pažeidimo padarymo momentą ir pažeidė VTI 34 straipsnio 1 dalies nuostatas, reglamentuojančias tarnybinių nuobaudų skyrimo terminus.

Kompetentinga institucija VTI 34 straipsnio prasme

2021 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3778-575/2021

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje taip pat laikomasi pozicijos, kad įstatymų leidėjas išskyrė tris atvejų grupes, kai netaikomas bendrasis šešių mėnesių terminas nuobaudai paskirti. Visu pirma, tokie atvejai yra, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių reviziją (inventorizaciją); antra – kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą; trečia – kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos patikrinimas. Taigi tiek antru, tiek trečiu atvejais nėra reikalaujama, kad tarnybinis nusižengimas būtų nustatomas atliekant atitinkamą tyrimą ar patikrinimą. Vien Seimo kontrolieriaus tyrimo ar kompetentingos institucijos patikrinimo atlikimo faktas jau yra pakankamas pagrindas taikyti specialųjį – trejų metų nuo nusižengimo padarymo dienos – terminą nuobaudai paskirti (žr., pvz., 2012 m. liepos 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2802/2012). Kompetentingo subjekto tarnybinis patikrinimas gali būti atliekamas turint tikslą įvertinti institucijos, skyriaus ar pareigūno veiklą ir būti apskritai nesusijęs su tarnybinės atsakomybės taikymu, tai savo paskirtimi yra viena iš tarnybinės veiklos vidaus ar išorinės kontrolės formų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. rugpjūčio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1159/2014).

VTI įtvirtintas nebaigtinis „kompetentingų institucijų“, galinčių atlikti patikrinimą, kurio metu gali būti nustatomas tarnybinis nusižengimas, sąrašas; sąvoka „kitą patikrinimą“ reiškia, kad nebuvo įtvirtintas baigtinis tokių „patikrinimų“ sąrašas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. balandžio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3925-968/2019).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje regionų aplinkos apsaugos departamentai, atlikdami jiems pavaldžių agentūrų (jų pareigūnų) patikrinimą yra laikomi patikrinimą atliekančiomis kompetentingomis institucijomis VTI 34 straipsnio 1 dalies prasme (žr. pvz. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. spalio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-5082-662/2018; 2019 m. vasario 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P-10-575/2019, 2020 m. vasario 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-483-520/2020).

2021 m. balandžio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2798-261/2021

Kompetentingo subjekto tarnybinis patikrinimas gali būti atliekamas turint tikslą įvertinti institucijos, skyriaus ar pareigūno veiklą ir būti apskritai nesusijęs su tarnybinės atsakomybės taikymu, tai savo paskirtimi yra viena iš tarnybinės veiklos vidaus ar išorinės kontrolės formų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. rugpjūčio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1159/2014). VTI 30 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas nebaigtinis „kompetentingų institucijų“, galinčių atlikti patikrinimą, kurio metu gali būti nustatomas tarnybinis nusižengimas, sąrašas; sąvoka „kitą patikrinimą“ reiškia, kad VTI 30 straipsnio 1 dalyje nebuvo įtvirtintas baigtinis tokių „patikrinimų“ sąrašas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. balandžio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3925-968/2019; 2020 m. vasario 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-483-520/2020).

Šio ginčo atveju tarnybinis nusižengimas paaiškėjo tikrinant teisėjų padėjėjų veiklos patikrinimą dėl duomenų suvedimo į Lietuvos teismų informacinę sistemą Liteko ir tai nebuvo susiję su tarnybinės atsakomybės taikymu. Tik kito patikrinimo metu paaiškėjus tarnybiniam nusižengimui buvo atliktas pareiškėjos darbo veiklos tarnybinis patikrinimas už trejų metų laikotarpį. Atsižvelgus į tai, kad tarnybinis nusižengimas paaiškėjo atliekant vidaus administravimo auditą, pagrįstai pareiškėjai buvo inkriminuoti pažeidimai už trejų metų laikotarpį, t. y. nustatytais terminais neįkėlus į Lietuvos teismų informacinę sistemą Liteko teismo baigiamųjų aktų 78 bylose.

2022 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3095-415/2022

Pasisakydama dėl termino „kompetentinga institucija“, teisėjų kolegija prieina prie išvados, kad tarnybinis nusižengimas paaiškėjo tik atlikus ekspertinį rašysenos tyrimą, kurį atliko Lietuvos teismo ekspertizės centras, 2021 m. birželio 22 d. ekspertizės akto Nr. 11-1406(21) išvadoje nustatęs, kad 2020 m. rugpjūčio 6 d. Atitikties fizinio pasirengimo reikalavimams tikrinimo rezultatų taškų suvestinės Nr. 6-3-

2337 11-oje eilutėje rankraštinius įrašus „PVS 11 R. M. 5 III 10x10 33,0 3 atsisp. 50 10 1000 5:55 1 14 atitinka“ parašė pareiškėjas R. G..

Teisėjų kolegija neturi teisinio pagrindo nevertinti Lietuvos teismo ekspertizės centro, kaip kompetentingos institucijos Statuto 39 straipsnio 4 dalyje įtvirtinto teisinio reglamentavimo prasme, juo labiau, kad šios bylos kontekste tik specialiųjų žinių panaudojimo būdu buvo galima nustatyti, kad padarytas tarnybinis nusižengimas ir subjektą, padariusį neteisėtus veiksmus. Pažymėtina, kad pareiškėjas tarnybinio patikrinimo dėl R. M. tarnybinio nusižengimo metu neigė dalyvavęs atliekant neteisėtus veiksmus (žr. Nutarties 34 p.).

Pagal Statuto 39 straipsnio 4 dalį tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo kompetentingos institucijos atlikto tyrimo, patikrinimo pabaigos dienos. Negalima skirti tarnybinės nuobaudos, jei nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos praėjo vieni metai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas (be kitų įstatyme nurodytų, tačiau neaktualių šiai bylai atvejų) kompetentingos institucijos atliekamo tyrimo, patikrinimo metu. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 3 metus nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos.

Nurodyto 2 mėnesių termino pažeidimas yra procedūrinio termino nesilaikymas. Toks pažeidimas pats savaime nesukelia įsakymo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo neteisėtumo teisiniu padariniu, išskyrus tuos atvejus, kai yra teisinis pagrindas konstatuoti atsakovo piktnaudžiavimą teise arba akivaizdų aplaidumą veiksmais ar neveikimu, skirtingai nei tais atvejais, kai praleidžiamas 3 metų terminas tarnybinei nuobaudai skirti nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos.

Šiuo atveju ginčijamas įsakymas priimtas 2021 m. gruodžio 28 d. Kompetentingos institucijos atlikto tyrimo patikrinimo pabaigos diena yra 2021 birželio 22 d. (ekspertizės aktas Nr. 11-1406(21)).

Taigi, 2 mėnesių terminą atsakovas pažeidė. Tačiau byloje nenustatyta, kad atsakovas atliko veiksmus (neveikė) tokiais pagrindais, kurie dėl 2 mėnesių termino pažeidimo paneigtų tarnybinės nuobaudos skyrimo teisėtumą. Materialinis teisinis 3 metų terminas tarnybinei nuobaudai skirti nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos nebuvo pasibaigęs, todėl konstatuotina, kad tarnybinė nuobauda pareiškėjui paskirta nepažeidžiant Statuto 39 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų.

Piliečių teisė būti informuotam apie tarnautojo tarnybinių nusižengimų 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2202-415/2021

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad valstybės tarnautojo nubaudimas už padarytą ar tariamą nusižengimą negali būti laikomas kitų privačių asmenų įstatymo garantuotos subjekcinės teisės ar įstatymų saugomo intereso pažeidimu ir šiems asmenims neatsiranda teisė reikalauti valstybės tarnautoją nubausti. Asmenys, nurodydami valstybės tarnautojų galimai padarytus pažeidimus, gali inicijuoti tarnybinių patikrinimų atlikimą, tačiau neturi teisės apskųsti tarnybinių patikrinimų išvadų ar vadovų, turinčių teisę skirti tarnybines nuobaudas, sprendimų. Asmenys, inicijavę tarnybinio patikrinimo atlikimą, pagal bendruosius gero administravimo principus įgyja teisę tik būti tinkamai informuoti apie konkretaus tarnybinio patikrinimo rezultatus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. sausio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-241/2013; 2020 m. rugpjūčio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-480-415/2020, 2021 m. vasario 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-112-525/2021 ir kt.).

Dėl Vyriausybės atstovo įpareigojimo užbaigti tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūrą 2021 m. birželio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1544-552/2021

Pareiškėjas Vyriausybės atstovų įstaiga (toliau – ir pareiškėjas) kreipėsi į Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmus su pareiškimu, prašydamas įpareigoti Prienų rajono savivaldybės tarybą (toliau – ir atsakovas) artimiausiame tarybos posėdyje įvykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) 2002 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 977 „Dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Tvarkos aprašas) 17 ir 18 punktų nuostatas – priimti sprendimą dėl buvusio savivaldybės administracijos direktoriaus E. V. tarnybinio nusižengimo.

Atsakydama į apeliacinio skundo argumentus, susijusius su neįmanomu priimti ir įvykdyti sprendimu bei tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui senaties terminu, teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūra yra aprašyta Valstybės tarnybos įstatyme ir Tvarkos apraše. Šiuose teisės aktuose detalai nurodyta, kokie subjektai turi teisę pradėti tarnybinio

nusižengimo tyrimą, kam toks tyrimas pavedamas, kaip įforminamas tarnybinio nusižengimo tyrimas ir kaip ši procedūra turi būti logiškai užbaigiama. Šios teisės aktų nuostatos yra imperatyvios, skirtos įgyvendinti tarnybinės atsakomybės neišvengiamumo principą, turi ne tik nubaudimo, bet ir prevencinę paskirtį. Priešingai nei teigia apeliantas, Savivaldybės taryba nėra verčiama skirti tarnybinę nuobaudą, tačiau, atsakingai ir tinkamai naudodamasi savo diskrecijos teise, turėtų pasirinkti vieną iš galimų priimti sprendimų – skirti tarnybinę nuobaudą, neskirti tarnybinės nuobaudos arba grąžinti medžiagą Komisijai tyrimui papildyti ar tinkamai išvadai suformuluoti. Suėjęs tarnybinės atsakomybės senaties terminas pagal Tvarkos aprašo 17.3 punktą gali būti pagrindu jos netaikyti, tačiau tai turi būti įforminta atsakovo priimtu individualiu administraciniu aktu.

Dėl pareigūno išsaugojimo

2023 m. rugsėjo 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2095-552/2023

Nagrinėjamu atveju pareiškėjui skirta pati griežčiausia Vidaus tarnybos statute įtvirtinta nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos. Iš bylos duomenų nustatyta, kad pareiškėjas neturėjo galiojančių tarnybinių nuobaudų, jis buvo skatintas 6 kartus, tarnauja policijoje nuo 2015 metų, teigiamai charakterizuojamas. Teisėjų kolegijos vertinimu, atleidimas iš pareigų, kaip griežčiausia tarnybinė nuobauda, turėtų būti taikoma tik kraštutiniu atveju, nes ir pačiai valstybei žalinga atleisti pareigūną, kuris jau turi įgijęs tam tikrą išsilavinimą ir patirtį, iš esmės savo pareigas atlieka tinkamai, valstybė yra investavusi į jo mokymą ir kvalifikacijos kėlimą. Nors tarnybinio patikrinimo išvadoje aptartas vienkartinis pareiškėjo elgesys yra netoleruotinas ir nesuderinamas su policijos pareigūno užimamu statusu (sumušimas, tazerio panaudojimas ir pan.), tačiau įvertinus visumą byloje nustatytų aplinkybių, be kita ko pareiškėjo neteisėtų veiksmų trukmę ir pobūdį, kaltės laipsnį, jo teigiamą charakteristiką, Nukentėjusiojo agresyvų elgesį ir grasinimus, teisėjų kolegija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju bausmės tikslai gali būti pasiekti paskyrus pareiškėjui ir švelnesnę tarnybinę nuobaudą.

Dėl nusižengimo formalios sudėties – nereikalavimas pasekmių

2023 m. vasario 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-202-968/2023

Apeliaciniame skunde teigiama, kad nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyta, jog buvo kilusi reali žala, t. y. neigiamos pasekmės. Šiuo aspektu teisėjų kolegija pažymi, kad formalios sudėties pažeidimas nereikalauja realios žalos kilimo tam, kad už jį galėtų būti taikoma tarnybinė atsakomybė. Nagrinėjamu atveju pareiškėjos padarytas pažeidimas – 2020 m. gruodžio 17 d. rašto priede Nr. 4 „palikti“ asmens duomenys, kurie turėjo būti nuasmeninti – yra formalios sudėties. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjos apeliacinio skundo argumentai, jog nekilo reali žala, nėra teisiškai reikšmingi.

Veiklos valdymo ir teisės skyriaus patarėjas

Andrius Baranauskas